

نشوی اول در بعد قم آن تمام بعد از خطبه مجتبی و بعد از آن مشغول دوم است

بر کسی که می بخارد استیجاب او را بر دوش و شکار و مساجد و عبادت منظم و در آن کتاب این مثنوی و مثنوی دیگر
مثنوی اول رسایل است و مثنوی دوم سیوم رسایل و جمعه لایق بار اخذ مذکور و یادداشتن و دستور العمل
ساختن فائده مدت بسیار و مثنوی ازین رسایل سحانه عظیمه است سله الله تعالی مانده و سوامی آن از دست
کاتب تحریر پذیرفته اگر کسی از کاتبان و غیره دزد یا دزیده کسی رساند روی آن در زبان بهر وجهان سیاه باد
و در قهر و غضب منقسم قتل و در بطش شدید مبتدیان و فضل کفرتن و نام صنف بجاداشتن مضایقه ندارد و تحریر
عبد الکبیر فائده در روان آفرین شدن کتاب بسیار و متروک شدن بسبب عدم تحریر یادداشت آنها
که عادت بود و هوشند و از خاطر رفتند و تحریر کامل مقتضی مستفید از عادات الهی است تعالی شاهد که فصل
کثیر او بهیچ وجه از او متشیع من آیه اوست و بیانات بجزیمینها و مثله و حدیث صفت الحجه بالکاره صفت النار بشهره
و بدانند که هر آنچه که از رسایل فقه و عقاید در کتب بسیار مشهور است اکثر درین کتاب نیاموده شده بسبب اعتبار
آن که برین زبان قبل از این ترجمه رسایل باشد و اتوفی الا بالله فائده تصنیف این کتب حفظ است که کتاب
مطالعه نموده شده و گمان آید چه بدین همیشه بلکه زاید از آن چنانچه کتابی مؤلف از امور طبع زائد که از کتابی در آن چیزی
شده بحر موج نام که ساهی متعدد و در طویل کردید کم ازد و صد جزو نیست شاید که از آن زاید باشد و طبع یعنی چنانچه
چیز کتب دیگر منظور است و از آن مثنوی همین دو که در بحر مل اند و کتب نیز فصحی که نشر در آن بسیار و نظم لم
درین کتاب نیاموده شده از علوم محفوظه که منتجبی بسیار است و کتب است که درین نیاموده شده اما کتاب فقه
آن متوسط است لیکن عربی اندر است الا بیابان فارسی مقاصد و علی حدیث و اتوفی الا بالله خوب است
فهم کوین فائده و در مثنوی اول کلام اول و مکرر در بعضی مواضع که یافته می شود از فخر الدین است اگر چه بعضی ازین
فائده اگر کسی از این قافیه روی و ردیف کند جو آن از حاشیه صفحه هشتم تا دم که غزل بنامه تمام اندرون
محررت در این فائده اکثر منته منته که در آخر حاشیه است از کاتبان و اکثر کتب حواشی از عبد الکبیر است

فوائد و کثرت مسائل جدی ندارد مثلاً فناء عالم المکی که در علم فقه به نهایتی در سیستان مشهور است که اکثر
از آن کتابی دیگر منسوب به ازان و کتابی که در حریم شهر اند اگر کسی مطالعه کند آن مسائل بسیار پیدا
که در فضای عالمگیری که آن بزرگنویس برین انداخته و شرح تنویر البصار و چار شرح آن یکی از بزرگمقال
از سید محمد طحطاوی قاضی مشهوری از مدنی مشهور و حجتی است که شرحی از شرح تنویر البصار از زبیر الدین
و تبانی زاده و سپهر زاده و سید حموی مانند آن و بهر حال شرح تعلیه و یک شرح این از ملا علی قاری و دیگر کتب انجام یافته می
فائده که در شرح و برای شارح و غیره عادت مصنفین است بلکه استنبوی علی بن عبد الله و سلم و غیره حضرت در علم خود فرمود
که آن درخت که بر آن نیفتد بزرگ خمر است و اکنون اگر کسی از آن درختان زیاده کند میتواند که درخت
و درخت تازه و ماری نیز بخین است و بر آن درخت انگیخته که درخت تبا بهفت یا شاخ تمام از این
بدون این بر که غنچه افتد که به ندرست و از درخت صبر و شو و از امثال آنها نیز برگ نمی افتد و این درخت در
ملک عربست شاید که درخت دوم نیز چنان باشد و از عدم علم چنین موردی نوی بخانجی حضرت قبا حنی خان تایلر که در
سده مع بعد از بزرگ تکی تصدیق صلی الله علیه و آله و صحبه و سلم می نماید که مراد آنحضرت درین جا از درخت خوا عام
یعنی درختی که طویل قامت باشد و شاخ اندزد و بنامند و را که در یک سر بر بلندی افتد که اگر آن سر را که مجموع شاخ و برگ
آن درخت است به بر بگردان درخت همه بمیرد مانند درون انشا به بریدن سرش و این هر چهار درخت مذکور پس منتهی
فائده این فقیرین کتاب چه چنانکه است حکم ملک خوارین با جاد و نهاده است و زیاده کردن از این خود را که می توانست
نه است فائده نقل عبارت های کتب مصنفین بعینه و درین کتاب تا جمیع مسائل بسیار پیدا کند پس خاطر بنفاد اگر چه
منافع بسیاری بود و اکثر چنان است که بی دیدن کتابی هر چه باطل و نیک و تحریف پذیرفت الما و معذور فائده
که بکلیه انعمی قصد می رود که در نظم و شعر فارسی و هندی اشتهار اند اشتغال میدارند که در این اوقات

فائده و کثرت مسائل جدی ندارد مثلاً فناء عالم المکی که در علم فقه به نهایتی در سیستان مشهور است که اکثر
از آن کتابی دیگر منسوب به ازان و کتابی که در حریم شهر اند اگر کسی مطالعه کند آن مسائل بسیار پیدا
که در فضای عالمگیری که آن بزرگنویس برین انداخته و شرح تنویر البصار و چار شرح آن یکی از بزرگمقال
از سید محمد طحطاوی قاضی مشهوری از مدنی مشهور و حجتی است که شرحی از شرح تنویر البصار از زبیر الدین
و تبانی زاده و سپهر زاده و سید حموی مانند آن و بهر حال شرح تعلیه و یک شرح این از ملا علی قاری و دیگر کتب انجام یافته می
فائده که در شرح و برای شارح و غیره عادت مصنفین است بلکه استنبوی علی بن عبد الله و سلم و غیره حضرت در علم خود فرمود
که آن درخت که بر آن نیفتد بزرگ خمر است و اکنون اگر کسی از آن درختان زیاده کند میتواند که درخت
و درخت تازه و ماری نیز بخین است و بر آن درخت انگیخته که درخت تبا بهفت یا شاخ تمام از این
بدون این بر که غنچه افتد که به ندرست و از درخت صبر و شو و از امثال آنها نیز برگ نمی افتد و این درخت در
ملک عربست شاید که درخت دوم نیز چنان باشد و از عدم علم چنین موردی نوی بخانجی حضرت قبا حنی خان تایلر که در
سده مع بعد از بزرگ تکی تصدیق صلی الله علیه و آله و صحبه و سلم می نماید که مراد آنحضرت درین جا از درخت خوا عام
یعنی درختی که طویل قامت باشد و شاخ اندزد و بنامند و را که در یک سر بر بلندی افتد که اگر آن سر را که مجموع شاخ و برگ
آن درخت است به بر بگردان درخت همه بمیرد مانند درون انشا به بریدن سرش و این هر چهار درخت مذکور پس منتهی
فائده این فقیرین کتاب چه چنانکه است حکم ملک خوارین با جاد و نهاده است و زیاده کردن از این خود را که می توانست
نه است فائده نقل عبارت های کتب مصنفین بعینه و درین کتاب تا جمیع مسائل بسیار پیدا کند پس خاطر بنفاد اگر چه
منافع بسیاری بود و اکثر چنان است که بی دیدن کتابی هر چه باطل و نیک و تحریف پذیرفت الما و معذور فائده
که بکلیه انعمی قصد می رود که در نظم و شعر فارسی و هندی اشتهار اند اشتغال میدارند که در این اوقات

شیوئی
 صراط مستقیم و غیب
 الایمان کا ام علم علماء علام
 و افضل فضلاء فہام عارچ معارج تحقیق
 تابع منابج تدقیق مولوی سید
 محمد یعقوب صاحب محقق
 حسن صانہ اللہ عزوجل
 شروازمین

SALAR JUNG LIBRARY
 (Oriental Section)

URDU PRINTED BOOKS

Accession No. 1157

یا الاله العرش بر شری بجا	دی بنف بر تو یا ذالکبر یا
بپون گنه کار و نین من رسا	تجده سوانین کوی میرا یا ال
لطف سی کر حال پر میری نظر	بین کنا پونین پونا پون خط
بخش میری کلف پون کو کر نیم	رحم میری عالم پر کوی اجم
حرم دنیا کی میری سی دور کر	دولت عشق سی دل مهور کر
بندگی من اپنی رکھ بنگام و سحر	واسطی دنیا کی منکر کر گبر
قنہ دنیا سی دی دایم امان	امن من رکھ بنگام و خلق جهان
بنا تم کر تمہارے بانیان پر	از فضل سید خیر البشہ
صدقہ افزا یا مانگا کارون	عشق کے جذبہ من سیر کین مرون
روح ہو پر داز با امان میری	بخشش کر دی جرم و شرمی
تجہ سوا ہی کون ہی پر و کار	جو کر ی امید کی کشتی لو پار
کار ہی ہستی میری سی دور کر	رکھ عبادت منی تمہی جلاک تر
انتظار سغاری سی بجا	اور پر از رخا اگنیسی بجا
یا لطفی دی محض مقصود جان	رکھ مجھ منیا من با حفظ و امان
دور کر دی فکر میری سی تمام	رکھ مجھ بی فکر دنیا میں مدام

صاحب جلال ارشد بنامی دوران
باری سدا ورن سناشنان جلال
رود و نیت لکھت بیت بکلام
سید سار خاں ابدانیت

اور برتنی چھوٹی کھانوں میں بجا
رکھ عبادت میں مجھی ہر صبح و شام
لائق دوزخ ہو نہیں ایمان
یا الہی دی مجھی روزی حلال
باز رکھ مجھ کو کنا پوس کی کریم
کب ہو لائق حمد حق مجھ سے ادا

بنی صلی اللہ علیہ وآلہ واصحابہ وسلم کی تعین

ہم جیسا کہ حق محمد مصطفیٰ
 ظاہر حضرت بشریٰ مشکلم
 بانی دین ذات ہی انکی یقین
 حکم انکا دین اور ایمان ہے
 تابع انکی حکم کا ذیشان ہوا
 روحہاں انکا با ظاہر ہوا
 پیشوائی انبیا سالار دین
 انکی طاعتی تھی جو تک میں

[illegible]

دو گونہ درود ہیں درودِ بخوان
بندہ را در خواہد خود بخوان

ذات انکی باعثِ بولا کی	دین انکا بسبب سے پاک کی
پیرویِ اس دین کی مومن کین	منحرف ہو جو مرن کافر مرن

غزل بیچ لغت نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کے

ہو زبان سے کباد اشکرِ خدا	جس نبی بھیجا ہم پر احمد مجتبیٰ
دافعِ ظلمت میں وہ جونِ آفتاب	مؤمنوں کو ہی انہی سے آفتاب
رکھ تیرے دھین سپاہِ اعتقاد	ہیں رسول اللہ ختم الانبیاء
ہیں وہ بیشک باقی علم و عمل	اور ہیں وہ معدنِ علم و حیا
کیا مبارک فیض ہے صلوات علیہ	جس کے پاؤں پر تہہ سار دنیا
احمد ہے ہم انکی ذاتِ احسن	کیونکہ نہ ہیں ہی وہ کبھی جدا
رحمۃ للعالمین انکی جناب	ہی مقرب شافعِ روزِ جزا
ہوں محشر سے اُسے کچھ ڈر نہیں	جس کو ایسا سر پہ ہو ظلِ خدا
موتوں کا جان و دنِ قرباں	نام پر اس فرائضِ عالی کے سدا
مقصودِ سب میرِ حاصل دین	ایشم لو نالاکھ ایما خیر الورا
کھول دے عقد و کوشش کے میر	یا رسول اللہ یا علم الہدا
علتِ غائبی عالم آپ ہیں	آپ ہیں سارا جملہ انبیاء

از شاعرِ بختی
دو گونہ درود ہیں درودِ بخوان
بندہ را در خواہد خود بخوان

دیکھے توفیقِ پراہ نیک کی	مجھ کو کیجئے دُور از راہِ جفا
یا بنی اللہ میرے دلوں کو آم	ہو تھارے عشق کا نور و ضیا
ایک توجہ سے تھاک ہو زکون	حلِ شکل میری در ہر دوسرا
باز رکھیے ہو وہ گفتار	میں جو خانِ اہم رہو نہیں آپکا
میں گناہوں کو ہوا ہوں مگر	دن قیامت کے مجھے یقین بچا
البتہ یہ ہے تمہاری ذات سے	آتشِ بونہ سے ہو جاؤں برا
کوئی نہیں دنیا و عقبیٰ میں مجھے	تم سوا اب یا بنی یا مصطفیٰ
مجھ کو دنیا میں رکھو عزت کے تھم	اور نہ مجھ سے کچھ ایاں جدا
قبر کی تکلیف سب آں ہو	ہی میری تنہا سدا بہر التجا
مومنات اور مومنین کے حصول	جو میں فیضان سے تھاک مدعا
آل اور صاحبِ پرلے درود	یا آلہ العرش نازل رکھ سدا

آل بنی کی تعریف میں

آل انکی صاحبِ کرم ہیں	سب سے اعلیٰ افضل و اکمل ہیں
دوسری انکی پادشہِ نجات	مومنات اور مومنین بعد الملائکہ
بے شبہ ہیں وہ سب کے نورین	جانِ دل کہ میں ہی آرام چین

یہ شعر حضرت علیؑ کی طرف سے حضرت فاطمہؑ کے لئے لکھا گیا ہے۔
 میں نے اس شعر کو دیکھا ہے کہ اس میں حضرت علیؑ کی تعریف ہے۔
 میں نے اس شعر کو دیکھا ہے کہ اس میں حضرت فاطمہؑ کی تعریف ہے۔
 میں نے اس شعر کو دیکھا ہے کہ اس میں حضرت علیؑ کی تعریف ہے۔
 میں نے اس شعر کو دیکھا ہے کہ اس میں حضرت فاطمہؑ کی تعریف ہے۔

[illegible]

اشرف بودمان در این روز و وقت که از آنجا می‌رفتند

جسم دین کے چار عنبر ہیں وہی	فی الحقیقۃ ایک دل میں چار جہی
ہیں بظاہر چار باطن ایک ہیں	دیکھ رستے میں ایک ایک نیک ہیں
ہیں تین وہ شافع روز شمار	اور ہیں ہستی کو شہ چار

ذکر اسمائے عشرہ مبشرہ

چار یار اور سعد و طلحہ با زہر	اور سید و جعد و جعد و جعد
اور سوین عبد الرحمن ابن عوف	ہو و نازل شہنشاہ پراگنی خوف
اولین اصحاب با صدق و صفا	پیشوا وادی دین ہدا
نام نامی انکا صدیق عتیق	تھے مصیبت میں بنی کے کوہ فقی
اور بنی کو اپنی بیٹی وہ دے	اور کس نیت سے وہ شہر بے
اور صحابی و سر حضرت عمر	انکی کوشش گناہ بکفر و شر
دین انکے عہد میں پایا نظام	پالیا ہی کفر سے اہندام
وہ بھی ہیں سسر بنی کی نیک نام	مومنین ہیں غنقدانے تمام
تیسرے ہیں بنی ثنویں میں	وہ میر کے تو نور ایمن ہیں
حامی قرآن وہ عثمان میں	بے شہرہ حلم و جملہ کے کام میں
ختم تھا اس ذات پر حلم و جفا	تھے عجب وہ صاحب صفت و صفا

[illegible]

ہے چہارم ابن عم مصطفیٰ
جانشین مصطفیٰ شیر خدا
والدِ حسین و امامِ دینی
دوستی چاروں کی جنتی کلید
سب صحابہ جنت میں پہنچوئے بڑے
حق رہے راضی اخلاقی صبیحِ شام

حضرت اعلیٰ علی المرتضیٰ
نادر قسوی آفتاب ابتدا
مشہور لافقا لا علی
مومنوئی حقے برادر امید
افضل و اعلیٰ بن اپنے غیرت
انہ نازل سودرودان اور

آٹامونکی شہان مین

بوصیفہ شائق علی بابک امام
چار مذہب کی ہر شے سے جدا
وہ امام دین بیشک ہیں چہ
لوئی مقلد ایک کا چاہے اگر
جلد ٹوٹی ہی نماز اس باخبر
عوضت نین بجا اللہ سے

احمد حنبلی بہ چاروں کتب نام
ہیں مسلمانوں کے لئے
انہی نازل ہو کر رحمت بیشمار
دوسر کی بات لینا میں خطر
آیتان بدلیے ہو کر کفر کر
شافعی بولیں تو اوستا

بیچ تعریف یران طریقت

لمجاؤ و ماوی و مرشد و دیگر

غوث اعظم مین شہد پران پر

رحمت و رضوان حق بر جناب	حق سے پہلے دوراہہ مہر قہار
او شیخ شیخ با معراجہ	سہرورد شہ شہاب دین پناہ
شہ معین الدین چشتی قطب دین	اور فرید الدین شکر گنج یقین
اور شاہ نقشبند بامعنا	فیض باب بارگاہ کبریا
وانکہ طغور است نام بایزید	انکہ در عشق خدا بوده مزید
حاصل کائنات کردارین و مطہرین مکان داشت	پاس میں تحریر یافتہ نامت
شاہ موجود و دیرین رمان	

شاہ اعلی شان بامر شاہ بین	مانک مولج و ملک وجاہ بین
رافت و فضل کرم حسہ ملہم	رہوی حامیل انگوٹا روز قیام
ای دہت بہر شہان مہدیگا	ایکے حسابتہ روان شام و بچہ
ای منزہ از جہات و کیف و کم	ای وجودت بر تر از نقص عدا
ایک ذابت بر تر از وہم و خیال	ای ز بانہا جلد در وصف قہار
جب تک دنیا کے ماہ و سال	یا الہی انگوٹا اقبال رکھ
رو نو فرزند اپنے بچے پریشان	افضل اللہ و لہ بزمین بامر
یا الہی انگوٹہ دنیا میں شاد	دین و دنیا میں ہمین پورۃ بامر
سب مقاصد اس کے بر آوین تمام	از طفیل سید خیر الالام

انکہ در عشق خدا بوده مزید
پاس میں تحریر یافتہ نامت
شاہ موجود و دیرین رمان
مانک مولج و ملک وجاہ بین
رافت و فضل کرم حسہ ملہم
ای دہت بہر شہان مہدیگا
ای منزہ از جہات و کیف و کم
ایک ذابت بر تر از وہم و خیال
جب تک دنیا کے ماہ و سال
رو نو فرزند اپنے بچے پریشان
یا الہی انگوٹہ دنیا میں شاد
سب مقاصد اس کے بر آوین تمام
افضل اللہ و لہ بزمین بامر
دین و دنیا میں ہمین پورۃ بامر
از طفیل سید خیر الالام
ایکے حسابتہ روان شام و بچہ
رہوی حامیل انگوٹا روز قیام
سہرورد شہ شہاب دین پناہ
حق سے پہلے دوراہہ مہر قہار

صیفه واحد در حق
شان بسیار گفته
اند و مضایقه دارند
عربی که میگویند
قال الله وکافی

اسیر فیض و احد است
دگر هم زندگان حقند
و ناگزیرند از او
بهر امت سبیل از او
صلی الله علیه و آله
و سلم

هر پست سارا آن وزیر با جگر	نوجوان و با مراد و دادگر
جانش از اسعاد حق بر شاد با	از عنایات حقش امداد باد
هم رعایا شادان و هم شاه	هم عیال الله شد و هم آل
راه نما کی صفت مین	
جام و می ساقی نمے آب عشق	یا دین ادا کی کے تا ہونین سا
کھڑبکھڑ میری ہر لہر شری	تا اٹھاؤن ذکر میں ہر سُرور
وہ یقین میں خزان سر خدا	یاد سے حق نہیں یکدم جدا
روز و شب اوہ آمرطاعات ہیں	ناہی اعمال مہیات ہیں
حضور کیا تعریف میں انکی مثال	اور زبان کی کہا کرو نہیں قیل و قال
ذات انکی بحر بخشش یقین	اس زمانہ میں نظیر انکا نہیں
یا ابھی انکو رکھ دنیا میں	دین و دنیا میں رحیم وہ ہمارا
فیض بہر انکی عنایت سے ہوا	اور صلہ خدمت کا یہ بھجکولا
کیا کروں انکی عنایت کا بیان	خال پر میری ہر خوشی ہر حیران
نام انکا کیا عجب مرغوب ہے	پیر و مرشد مولوی یعقوب
سب مقاصد انکے بر آوین نما	از طفیل سپید خیر الانام

والد انکی تھی رشید الدین حسن	ماشت اند بس بی مکر و دین
از حسن افضل اولست ایوان	پیری ظاہر از و بود روان
پیری باطن از و جاری بود	ہر کہ انکارش کند عاری بود
انندی	عرض حال از محمد فخر الدین

عرض میدی بعد حمد اللہ کے	اور پھر لغت رسول اللہ سی
اس رسالی کے جو طالب ہیں تمام	التجا میری ہی ان سب سی مام
مگر غلط یا سو کو پائین کہیں	واسن اصلاح سی فائیکین دین
ہلیری انسان تمام خلق	خلق سن ما یو یہ فسق
ہین مطالب دین کی مظلوم ہیں	تاکرین جب ملانان معلوم ہیں
میر مطالب ہیں کلام اللہ کے	اور احادیث رسول اللہ سی
مگر کری کوئی حقار کی فطرت	عاقبت ہین دوزخ اسکا ہوتر
نین خلاف شرع کچھ اسمین کہا	نین بری باتون کتین جائز کہا
و لکو مافر کہہ کلام نبی کلام	اور لوازم سب بجا لا و عیام
اسمین ہین احکام شاہتاہ کی	بہ خزان ہین رسول اللہ کے
ہی یہ بحر ملی ہین انجوش منشا	فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بہ نسبت برہنہ
دقائق باب اول

وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ

مفتخ کر کر گناہ ان کس بار	لکھ دیا یوں انہیں سب سے بڑا
وہ بہت سے نام نہانے ہوئے	صن میں آکر ہوئے میں بڑا
ناکرے مسلم کو کافر کوئی گناہ	غیر افعال اللہ سے مانگو پناہ
کار بد سے باز رہنا ہی صواب	فعل طاعت سے بھی افضل احتساب
وہ کیا یہ میں گناہ ان اے عید	جسکو حد ہو شرع میں یا موجود
حد ہو جسکو شرع میں یا میں در	تاہو ہجرت ناکر بن کا مان بے
یا کہ قرآن اور حد یوں سے دم	جس گناہ سے ہو دے دفعہ
استغفر کہتے ہیں عید سے شہید	قول شایع نے ڈرایا ہو بکار
نہی سے معلوم ہو دے پر گناہ	جو کہی ہو فرض حق سب ہی تباہ
جیکہ پایا یہ رسالہ انتظام	رکھ دیا غیب لایق اس کا نام
گر عمل مومن کریزا سپر تمام	حق ہے راضی انھوں سے سلام
جب ہوا مشغول دل از بہر سال	تب کیا مناف نے مجھ سے مخال
اور ہن گناہی ہدایت کا سراغ	لکھ دیا تارچہ ہر کسی کے شرع

شروع بیان گناہوں کا پہلا اشک اللہ سے کرنا سیکار سے بڑا
گناہ ہے اللہ اھل خطا نہ ہاں کیا اگر الگ کیا کہ شرک است و باقی فواہی قدر ان

وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ
وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ

وہاں تک کہ ان کی ہمت بھڑک اٹھ

دوقل ہوا ہے اس کا کفر اور فوکلن ہنر
 مطلق اس است کا کفر اور فوکلن ہنر
 باقتضای مطلق اس است کا کفر اور فوکلن ہنر
 اعلیٰ میں نہیں معلوم ہوتا ہے اور اس کا کفر اور فوکلن ہنر
 رسول کو کفر نہ کہ کفر اور فوکلن ہنر
 قبل اس کے کہ اس کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر

<p> کفر سے تا یا ہی مشرک اللہ کا اس سے کو اگر عبادت غیر کی وہ جو عیسوی سے مشرک آپ ہی یا سمجھنا اس کے تین فرزند ہی ایسا تو ان فعل کفر و شرک ہی برہنوں نکتہ رشیخ باخیز گاہ کافر میکند صدیق را ذات حق ہی لاشریک اور بی مثال سب جگہ حاضر ہی ایلین جلوہ گز نہیں رد اموں کو کہنا کفر کا رکھ کے دلو مطہین ایمان ستا اس ضرورت کے سوا اگر گزرواں کہ کوئی ثابت رہا مارا گیا مت مشاہدہ کھو کفار کا غیر حق کو مت سمجھ خالق کھو </p>	<p> سب گناہوں میں ہی وہ بیشک بڑا یا کہ انسان یا ستان دینر کی بولنا اس کے تین بابا ہی یا کہ جو رو جا کو فی دلبند ہی اسکا واجب مومن کو ترک ہی کفر یعنی کفر خود اسے عزیز گاہ زاہد میکند زندق را ہی وحی قوم غیب کو بوزاں دیکھتا ہی سب کے وہ عیب و منہ کہ کہیں اکراہ کافر ہو روا ہی رد او ان سے کہنا وہ بات بن رضا حق کے تو منہ کو کھول سے شہرہ کی سمجھ جنت میں جا اس کے مانع ہیں محمد مصطفیٰ معصیت کو حق کے بتلے مان تو </p>
---	--

علیہ
 لایب انصوات شیخ عادات ریان
 و کفرانی و سادگی یاد کی بیان
 خصوص در دوزان یزدادہ و دقت شاد
 بایضا تقویٰ بیکر ایلین خلدت لاس مارہ
 و فیہ مطہین بابا بیان الایہ
 دوقل ہوا ہے اس کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر
 کفر اور فوکلن ہنر کا کفر اور فوکلن ہنر

اور شعار کفر سے پرہیز کر جو علامت کفر کے ہوں اس سے

گروہی جائز کو سمجھی ناروا | منسبید | یا کہ عکس اسکا تو بھی کافر ہوا

چوک سے فہم زبان کے کرموا | کلمہ کفری تو نا کہنا بھلا

اور غیب کے وقت کمر ہیک زبان | ڈانکنا اسکا بھلا ہی مخلصان

قرآن کی حقارت اور انکار کرنا رسالت کا اور بد کہنا اور جھوٹ

تہمت رسول اللہ پر کرنا کفر ہی اور گناہ کبیرہ ہی یا قناید و غیر ان

جھوٹ کی تہمت رسول اللہ پر | دسے اپنے فخر کمر ہرگز نہ ضر

ایہ غلطی دین دنیا میں بتر | ہووے جسے حال انسان بسر

گم کہے کوئی خواہیں جھگو کہے | جھوٹ ہو تو اب اسکا حکم ہی

دو صحیحونین جو کوئی ہووے با | وہاں انہی کے لئے جو کوئی نہ ہو تو اس کے لئے

یا موطا میں صحیح مہ سات | رتبہ اسکا ہی بڑا ہو تو لغت

وان ہم شکوڑا سے باصفا | آٹھ مستدرک کے ستائے بیضا

بعضی قرآن نکر تو عقل سے | جامع مضبوط در باب ہدی

اور نادیل بنیان | جو کہ ہو قاعدہ اور نفل سے

کفر دان تصدیق کا ہر ای سپر | ہی روا اس میں نہیں ہرگز زبال

مخبر از غیب است کا ہر لی خبر | مخبر از غیب است کا ہر لی خبر

حدیث میں کتاب کی تہمت دینا
منفردی الیست
حدیث میں کتاب کی تہمت دینا

مولا محمد علی صاحب کتاب
مولا محمد علی صاحب کتاب

اور انکار رسالت کفر ہے	اور قرآن کی تجارت کفر ہے
اور بد کہنا رسول اللہ کا	کفر ہے اور ہی گناہوں میں بڑا
اور حرام اللہ کو مت کہہ کر	ملک بھی اسکا ہی کفر ہے شکل
قتل ہی سب التبتی سے تم کہو	ایک کروٹی سیمیا پر نہو

اور صحابیوں کو بڑا گناہ کیوں باقی خواہد در ضمن آن

اور صحابہ کو رسول اللہ کے
وہ بلا ہوا کے گنہگار خدا
حق تعالیٰ کا ساتھ ملا کر سے
اور شیخ اسکے بہنوں روز جزا
انکی پر تعلیم واجب ہے کہ
ہو وے اس تفسیر سے و قابل
ہی ملے و ہر ولی سے حکم حرب
باغی و مخلصی معاویہ کو بول
جسٹ ملائیے ملاویہ خطا
اجتہادی نہ ملاویہ خطا
نفر و لعنت پڑے قابل پر اگر

970

جانب مولایم خطیب الحجاب آرا شیخ محمد یوسف عثمانی در ضمن الدعوت حضرت کریم

وہاں اس حضرت کا کہ

معاونت نغمہ روز و اطاعت و بے فاقیت مکر و اندر و فریاد ان امور از الجلا علی

ایضاً سٹائن ہیم میٹروپولیٹن ریجن میں

لَا يُعْطَى حَتَّى يَسْتَوْفُوا أَجْرَهُ

خان کو سفیر مرشد شیعیان کو پیشکش کیا اور ان کو دعا دے کر ان حضرات کو برای اعلیٰ درجہ کے سفیر کے طور پر اتریں اور ان کے ساتھ ایک سفیر بھی بھیجا۔

و چون با خود را باین خواب رسانم است آنکه

اور قضا کی ساتھ استفادہ ہی
 کوئی مسافر ہو یا بیمار ہو
 ایک ہی رکعت ضرور اسکو قضا
 کر نہ کوئی شی کا چکھ کر تھوک دی
 اور جو کوئی بد یا بیوقوف ہو یا بڑا
 جب یک کار کیا کوئی مالدار
 غدیہ یک روزہ مثل یک نماز
 ہی شکر سنت تم اسکا وقت پاؤ
 ویسی ختمی کی گئی حضرت رسول
 جب یقین ہو وی غروب آفتاب
 اور ہر روزہ کی نیت کر جدی
 چاند گر دنگو دکھی نین اعتبار
 ہی حدیث تہ شوال جان

اور خداسی کیونکی وہ تہا رہی
 اسکی تین افطار جائزی کہو
 جب قامت کے مرض جاتا رہا
 روزین جاتا ہی کر کپہ ناری
 فیدہ کی مقدار دی کہاوی
 ہی نماز روزہ کا قدیہ کار
 وان جو شصت شریعت
 آسان سرتی یہ نابہ صبح کہاؤ
 ایک لہ ہو کہ جو ہوی قبول
 ابراہیم کہول روزہ کو شتاب
 اول شب ہی کری تو بین بک
 وقت پر افطار کر اسی ہوشیار
 شیخ البرنی کہی موضع حکیمان

چوتھ قسم کہا ناگہا کہہ رہی روزہ جمعہ
 چوتھ کہا ناہی برا سو کند گتین
 مانی اسبات کو یہ چوتھ

بسم اللہ الرحمن الرحیم
 اور خداسی کیونکی وہ تہا رہی
 اسکی تین افطار جائزی کہو
 جب قامت کے مرض جاتا رہا
 روزین جاتا ہی کر کپہ ناری
 فیدہ کی مقدار دی کہاوی
 ہی نماز روزہ کا قدیہ کار
 وان جو شصت شریعت
 آسان سرتی یہ نابہ صبح کہاؤ
 ایک لہ ہو کہ جو ہوی قبول
 ابراہیم کہول روزہ کو شتاب
 اول شب ہی کری تو بین بک
 وقت پر افطار کر اسی ہوشیار
 شیخ البرنی کہی موضع حکیمان
 چوتھ قسم کہا ناگہا کہہ رہی روزہ جمعہ
 چوتھ کہا ناہی برا سو کند گتین
 مانی اسبات کو یہ چوتھ

بسم اللہ الرحمن الرحیم
 اور خداسی کیونکی وہ تہا رہی
 اسکی تین افطار جائزی کہو
 جب قامت کے مرض جاتا رہا
 روزین جاتا ہی کر کپہ ناری
 فیدہ کی مقدار دی کہاوی
 ہی نماز روزہ کا قدیہ کار
 وان جو شصت شریعت
 آسان سرتی یہ نابہ صبح کہاؤ
 ایک لہ ہو کہ جو ہوی قبول
 ابراہیم کہول روزہ کو شتاب
 اول شب ہی کری تو بین بک
 وقت پر افطار کر اسی ہوشیار
 شیخ البرنی کہی موضع حکیمان
 چوتھ قسم کہا ناگہا کہہ رہی روزہ جمعہ
 چوتھ کہا ناہی برا سو کند گتین
 مانی اسبات کو یہ چوتھ

کہ جناب انی حضرت ہادی شریعت و طریقت حقیقت از صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

وہی ہے جو کہ فرمایا ہے کہ جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو قبول کرے گا میں اس کو جنت عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔
 اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو نہ قبول کرے گا میں اس کو جہنم عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔
 اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو قبول کرے گا میں اس کو جنت عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔
 اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو نہ قبول کرے گا میں اس کو جہنم عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔

جہوت مہی لیکہ زبان جائز ہوا	جہوت کہل سیکنی جان بکا
اور کوہی جہوت کی دنیا یقین	جہوت سے بزرگ رہی اور گئی ہنہین
فاستو کی شادی مرد و دی	کیونکہ فاستو عاصی محبوب دی
ہی روا حکیم عدل باخبر	اگر ہو حاکم پاس جانی میں ضرر

بیان بقیہ مواضع جواز کذب فقط

جنگ کو خد عہی فرمائی ہو	جہوت اس میں ہی روایا و اصول
ہی روایہ رضای زوہر جہوت	تا دل میں کہ نہو باہنوی جہوت
اور میں کاذب ناضی کاذب	بدی جکا ہو فاعل ہو کیا
جہوت ناضی جکا کام ہے	جہوت نہی تو او کا کاذب انجام ہی
دل رسوائی اور شرمندگی	جہوت سے برادھی کی تین برس
اور جہوت ہی جاوی تمام	عاقبت جہوت کا ہرگز بد مقام
کی کلیت جہوتی تعریف میں	جہوت کی صدیق ابراہیم میں
اور میں نے جہوتی گو کہ جان	نقص فہمی کی کہی ہی شبہ جان

جہوتی اب اور تول اور کر گشتی اور مول میں کرنا کاذب کہہ رہا

جہوتی اب اور تول میں اور تول میں	اور کر گشتی میں ہی اور مول میں
----------------------------------	--------------------------------

اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو قبول کرے گا میں اس کو جنت عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔
 اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو نہ قبول کرے گا میں اس کو جہنم عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔
 اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو قبول کرے گا میں اس کو جنت عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔
 اور جو شخص میری شریعت و طریقت و حقیقت کو نہ قبول کرے گا میں اس کو جہنم عظمیٰ عطا فرماؤں گا۔

صراحت جہوتی اور نہت ابراہیم

<p>باکمالی گناہ جمع رکھے یہاں بگھتے ہیں ظالم نیک قہر میں اللہ کے جب آئیں گے ہی بدو کو آخرت میں بد سزا زندگی تو بڑی ہی چھوڑیں گے نوح کے بھی عمر کو ہی بد سمجھ</p>	<p>س تو اور بدل کے مطالبہ کرے کرتے ہیں جاری بدی نیکی کو تب کے اپنے کو ظالم بائیں گے مومنوں کو نیکیوں کی ہی جزا اور کریں ایمان کو اپنے حق آخرۃ کی عمر کو ہی بد سمجھ</p>
---	---

نماز کے وقت کی پڑھنا گناہ کبیرہ

<p>اور اگے وقت کے پھر نماز یا پڑھے تاخیر کر کر وقت سے با ضرورت ایک صحابی ملا وقت کچھ کے تو ہرگز نہیں روا ہی نماز اندر بھلا دیکھا حضور ہم تو ہستقبال غریبہ دان جس کو پڑھ لو جماعت میں مگر جماعت سے پڑھے کیا ہام</p>	<p>یہ کبیرہ ہی گناہ اے دلواڑ نے سبب یا ترک کر دیوے تب قضا فخر انھیں جائز کرے بیک پیچھے وقت کہ ہو دے نیت و تحمید میں رکھنا ضرور کفروان یا از کہ بایر مہربان ستتان و مان نہ پڑھو فروض و مان نا پڑھے کوئی نام</p>
---	---

صحیح
 سنت باصحاب زرع و سبب باقرآن
 نماز صحیح کر کے تو آخرت اجازت
 خواندن قضا بعد پڑھائی و ارشاد
 کہ نماز وقت ان قوم میں واجب کبیرہ
 بیشک

[illegible]

دینے سے جو دے ترقی پاکی	نی تو بدنت سے حاصل ہو دی
لیکھ یہ قرب قیامت ہی مگر	کیونکہ اس میں بہت انصافی اثر
ہی خبر میں دو راضی میں اثر	کم ہو خبر نقدین کے ای با خبر
راہ حق میں خرچ کرو اور جان تو	نہ تباہ و تباہی نہ تنقو
کشتی سے نفس کے تو باز رہ	مگر خلاف نفس اور ممتاز رہ
یو شرون خوان و لوکان خصاص	یہ بڑی لوگوں کی ہی تخصیص خاص
بعضی از زو جہا کو بھی دے طلاق	ہیں کسی ایثار اس میں فی نفاق

بکافروں کی لڑائی سی جھاگنا کناہ کبیرہ

کافروں کے جنگ سے ہی جھاگنا	مومنان جھاگین تو ثابت ہو خطا
مگر کناہ ایک ہی کافر میں دو	جھاگنا مومن خطا ہی چھرسنو
ہر مضاعف سے زیادہ کربھی	جھاگنا جائز ہو اس جھوٹ جھی
تھا جسدِ حاضر نگاہِ خون سے جھرا	خون کے بہنے کا ہی شایع با جھرا
اور چہادِ نفس کو اکبر کہے	اولیا مہنی خبر کے یوں کہے
مہر و جلاطعون سے مت جھاگ تو	اس شنیعہ سے نہو ناپاک تو
اور نہ جاسمجا جہان ہو دبا	کیونکہ جانا بھی دبا ہی ناروا

اور نہ جاسمجا جہان ہو دبا
اور نہ جاسمجا جہان ہو دبا
اور نہ جاسمجا جہان ہو دبا
اور نہ جاسمجا جہان ہو دبا

یوم النہد ما یوم کفار کی یاد دل سیری

یوم النہد ما یوم کفار کی یاد دل سیری

ہی شہادت مرگ طاعون	و دطر کلی ہی مفا جات میان
لطف حق موم کو مرگ ناگہان	کافروں پر ہی غضب ہی مہربان

فائدہ

پڑھہ مصیبت میں نوا ایسا جس کو	آیت انا الیہ راجعون
مت ہلاکت کر لے اپنے ہاتھ سے	نفل سے کوئی دیا کوئی بات سے
نفل و نفل اپنا بہت رکھہ بادل	نار ہی تو دو جہان میں بامراد

یک ہیجرت میں بعد ہو کہ قصہ	تنبیہ و تحذیر
گر کوئی انسان کو شیطان کا	یا مشیط انکھ سے سکھو ڈرا
اللہ اللہ نفل غم حق سے دور	دل سے اپنے ذکر کرم خوش ہو

جان سے کس کو ناحق ملے ناگناہ کبیرہ غی

جان سے ناحق کس کا مارنا	ملی سبب اور زلی جیت ہی پر
چھین لیکر نیکیاں قاتل کے دو	حشر کے دن دیو ہی حق معقول کو
خلق کے دل کو بے اپنے ہاتھ میں	انکو راضی رکھہ ہر اچھی بات میں
کر قصاص و قصہ اور قذیر کو	اس میں تو جاری نہ کہہ تقدیر کو
حق نے فرمایا حیوۃ فی القصاص	عقل کو مت لاؤ اس کے حکم میں

عقل میں عشق اچھ و بس کم
عشق چون عقدا و عقل از مورت

از مشنوی مولوی روم

عشق را مقصد پرست و هر پرست
از فرار عرش تا تحت اثر

فائدہ

<p>جب لو کافر کہیں یا یہیل در بعد غری لنا ولا لکم اور بیان حد و تعزیر و قصاص</p>	<p>ہی جواب اللہ اعلیٰ و اجل ہو مولینا ولا مولا لکم ہی کتب میں فقہ کے ذی اختص</p>
--	--

تغییر

<p> شافعہ بوبین نماز اولو کو کہاں قتل ہو بیشک کبیرہ معصیت غم مخور فردا شفیق تو منہم در جہان گر چہ شدہ کریم چیز دیگر میں ہے زاید ہوں کھا اسکی سمجھے سے ملی صدق و صفا یہ بھی ہی مذکور فتحہ اسی بار شد </p>	<p> قتل میں بہشت ہدای مہربان مخو ہو یا ہو خطا وی دیت عنت قابل را علی ذی کرم ہیں نیامد ہم نیاید از کسی در بیتہ الامان میں اسی با صفا یہ بھی ہی معقول در گاہ خدا ایک زانی رجم کا ہی ایک حد </p>
--	---

مانند آن چه در حال زندگی
می پوشید می باید در حق و دود
عیدین کمی پوشید ۱۱

[illegible]

جلید و صبر این صلاح از آن میدانید که اگر شکرت یافتی هیچ یک از آن که در مغفرت از تو کرد و در روان برای عطا کند و از او هیچ سرور عالم و غفلت نشود و بدین وسیله کوه نیاوران لشکر در آن جنگ فتح و پیروز استعدا از او را بدیدار گشتی

۳۲	
خاندانہ	
راہ حق میں جو کوئی مارا گیا	اوسکیتین جیتا سمجھائی ہے ریا
حق کہا زندہ وہ لوگوں کو سمجھ	انبیاء کے تین بھی احیاء تو سمجھ
منہ بند	
یاد حق کر مردگان سے مرٹو	ہوئی مکن کچھ کفن اچھا کرو
زندگی میں جسطرح ہوئی تقا	لازماً قبر کی دینی بجا
پہر ہنیز کار عورت کبیتیں کالی دینا گناہ کبیرہ ہی	
پار سا عورت کے تین کالی نر دی	ہی گناہوں میں بیٹا بہرہ بوجھ لی
گھر کوئی قابل نہ ہو اس کام کے	اُس پہ تھمت تو بندھر گالی نہ
دینا کالی بیکہنہ کا ہی خطا	اِس لئے کہتا ہوں تین تھک جوتا
اسی درستی قاذف و شار کو مار	عبد ہو تو آدمی اسکی کمر شمار
بد کہے مظلوم جائز ہی وہ بات	لا حجب اللہ استنسا کے سات
لغو اگر انسان سہی کوئی بات ہو	اسکا نقصان اس سبب سے منکر ہو
جو ہی مومن سادک راہ نہ دی	مرد و عورت کو نہ بھی کافی نہ دی
و ان قاذف و شار غضب ہر درجہ بنا	نول صدیقین و حجت کلام

۴۵ یعنی بخوان این ایت را که ای کبریا بجز تو نبودن و تو را بجز تو نیست که بطلان او را برایت مقرر است ۴

جو رجا اور خاوندین ہودی لہا	نفعہ میں قرآن میں اسکا بیان
حمل کی مدت اقل شش ماہ جان	ہی خلا اکثر میں ای محسن چھان
ناحق خولیون سی پھمنی کرنا گناہ کبیرہ ہی	تا انکار نام ملک
اقر با سے ہی عداوت کا رہید	دوستی سے انکی ہی انکار بد
اور مسلمان موم دل رہنا سدا	سنگدلی سے ہودی میں حاصل
جس قرابت سی نہ ہو وچھہ	جذبہ ہی اس سی نزدیکی

تنبیہ

نام کا لوگوں کی گہ مذکور ہو	وصف تم صادق محبوب کی کرد
وصف محسن اہل اور اولاد بھی	ترد قول بد انھوں پر سے سبھی
منع کر بدگو کو بدگوئی سے تو	بلکہ کہ تعریف مذموم ای عمو
در بر ہی تعریف میں کسے کوئی	بات بالعکس اس کی بھی نہ گھلی
بہت سی باتوں کو کہ جائز نہیں	حق لازم تانہو تجھ پر کہیں
دوست ناخوش ہو اٹا بد کرتی	تو او سی سمجھا لے اسے صامیری
جو سنے تو بات مت منہ سے نکال	بلکہ رد کردی اگر بد ہو مقال
ناخوشی کی دوست گہوئی با	قابل اس کے کو ہو مانع ذی صفا

حقیقت یہ ہے کہ مسلمان جان درکتاب فقہاء
والذین یرون انہ واجہ وکمین شہداء
الافسوس انہ ما ذہ اعلم من انہ
بائتہ نہ من انصاف وحق انہ انصاف

کرکری کوئی شخص کو کوئی جہان	تو اسی غراز کو اردی امان
دی جواب گرم گرم و سرور	تا زلفت بر تو ناید بچ درد
لیک باید تصفیہ کردن مدام	تا نکیرو کینه اندر دل مقام

ما باب کو ایذا دینا گناہ کبیرہ ہے

<p>جو کوئی ماباپ کو اپنی ستائی ہی بہت درجہ بڑا ماباپ کا جو کبھی ماباپ کو دنیا نہیں نہیں قبولیت اسی تھکی رہی دیوی جو تکلیف انکو نا بکار لے دے انکی کہ دنیا نہیں تجھے</p>	<p>عاقبت صد مومن کسین فکلی لا ادب سے انکی خدمت کو بجا عاقبت بین اسکو ہودی بار کر چہ لا کہو نیکی کہا نی یوہ کری وہ رہی دوزخ جہا نہیں خواہزار کام آوے عاقبت ہرہ چلی</p>
--	--

بقیہ حسنات اہل صخرہ

مزد و حق کس کا بڑا دنیا پہلا
ہو نہ وحدت میں بعضیاں مبتلا

باز رجوع به بیان مادر پدر

باب ما پر بھی ہی حق اولاد کا
نام اچھا رکھ کے سمجھنا بہت سہل
کر کے زود جم خانہ لانی بانکاح
تا نہوا اولاد منسوب سفا ح

تاریخ

[illegible]

ترتیب با علم و رشاد کی کہیں اور سباحت اور کتابت بھی عادمان بچوں کو اچھی کام کیے راتکو بچوں کو بہت باہر نکال بیانیوں بہنو نکال بھی ہی حق در	نیکینوں سے طبع کو عادی کہیں مرد کو ای حب صدق و صفا تو مسکا سب بہترین انجام کے چہوڑت انکی حفاظت کا خیال ایسا ہی سمجھو حق انکا ناموس
--	--

مسلمانوں سی سب لڑنا کتاہ کیرہ ہی

ہی مسلمانوں سے لڑنا کا رعب جسے سچن سیکھوئی ہونا خوش نکل کر زبان سے کوئی کہی کی بات ہر طویل احمق قصیر عقل غلط چاہوئی ناجت میں ہر ولد الحرام چونک سی نکلی اگر کوئی رشتہ جانب انسان شاکر احسان ہو خدا جان و کبر و کفر کوئی کرے جانتا اپنی مسلمانوں کو بھائی	بی سبب اور بی جہت رکھو دیکھیں منع بھی کر کر کہی کوئی فضول اسکو سمجھا اور نہ کہ اسٹ خلف چھوٹی مسر کا شخص احمق غلط یہ بی بی موضوع ای ذی عقل نام شکر کو اس کے دفع کرائی یا خبر اور اسما یت ہی عذو جان ہو منع کر اسکو تو ای حب میرے نیں مناسب سے نت جملہ الرائی
--	---

اور اسکا خطہ نہ کرے اور اسکا خطہ نہ کرے

کر اور اسکا خطہ نہ کرے اور اسکا خطہ نہ کرے

۳۶	
ہرچہ مسلم تین دن سے نہیں زیادہ	ایک بیعت ہو یا بدین فسار
ایسا ہی احدا و غیر الزوج ہی	نہیں روا قصد است روزہ ہی
مرد اور عورت میں ٹرائی کروانا گناہ کبیرہ ہی	
مرد اور عورت میں ڈلوانا برائی	ہی گناہ اور انہیں کروانا ٹرائی
دو کو ٹروانا برائی اور عذاب	باز رہ اس فعل سے ہی عذاب
بلکہ حیوان کو ٹروانا برائی	جنگ الب فون سے یہ کٹر ہو
فائدہ	
دست عالم کو مت اظہار کر	اور اس کے پیہن مت پہن
تم شیوع فاشہ در مومنان	متکرر مقصود اپنا نے گمان
و تمیونکو بھی ستانای گناہ	ماں ستامن کو بھی متکر تباہ
اور گواہی نی عذر چھپانا گناہ کبیرہ ہی	
اور گواہی کا چھپانا پر خطر	ہی گناہ نہیں کہو نہیں کان دہر
گرواہی کو چھپا دو جان پر جھم	پاس حق کے ہوئی اتنی آگ کی لوجہ
اسکو ہووے عاقبت شہرہنگی	گروائی البی کر کے یہاں فزندی
قرآن پڑھ کر بھول جانا گناہ کبیرہ سے	

احدا و غیر زوج ایک دن سے نہیں زیادہ
 روزہ ہرچہ مسلم تین دن سے نہیں زیادہ
 ایسا ہی احدا و غیر الزوج ہی
 مرد اور عورت میں ٹرائی کروانا گناہ کبیرہ ہی
 مرد اور عورت میں ڈلوانا برائی
 دو کو ٹروانا برائی اور عذاب
 بلکہ حیوان کو ٹروانا برائی
 فائدہ
 دست عالم کو مت اظہار کر
 تم شیوع فاشہ در مومنان
 و تمیونکو بھی ستانای گناہ
 اور گواہی نی عذر چھپانا گناہ کبیرہ ہی
 اور گواہی کا چھپانا پر خطر
 گرواہی کو چھپا دو جان پر جھم
 اسکو ہووے عاقبت شہرہنگی
 قرآن پڑھ کر بھول جانا گناہ کبیرہ سے

احکام اسلام کے مطابق

بھونہاری پڑھ کے قرآن کا مل	یہ بھی ہی چھوٹے گناہوں سے بڑا
نے قیامت حفظ کر جانا رہے	ہی گنہ جب دیکھ کر نا پڑ سکے
ہی شراوہ بھی گنہ کار خدا	دون قیامت کے اُسے ہوگی ترا

جستی جانکو اک میں جلا نا گناہ کیہ ہری

زندہ جانو نکا جلا نا آگ میں	عالم اناسکو کباہر میں گنہ
آخرت میں فاعل اچھا ہو غراب	اُسے ہوگا اسبب جوع کا غذا
یہ بڑا ہی اور ہی تہہ فعل بند	باز رہ ہی آدمی کو جہل بد

ہر گاہ کہ از سر و عالم صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اجازت علم و عمل علم
طب و درویشی آن ثنابت و درین کتبہ حیوانات بالانسان نامہ
تخصیص انسان باین دو مقدمہ طب مناسب امور تخصیص و نقد

کبر مہابی آدم و در تھا سیر مذکور

شرب ما و ممنوع دانی و فی مہاج	بعد تحریک ریاضات و جماع
پہر علی طریق و عقیب سہلا	بعد حمام و فو کہ ذی صفات
بیمہ بطخین ہم ہرگز منوش	سکرہ راجون اب دانی مرد و
جمع زین ووشی مکن مرد ہام	بھوت باشی و لہن با ترش عالم

یہ بھی ہی چھوٹے گناہوں سے بڑا
یہ گنہ جب دیکھ کر نا پڑ سکے
دون قیامت کے اُسے ہوگی ترا
جستی جانکو اک میں جلا نا گناہ کیہ ہری
عالم اناسکو کباہر میں گنہ
اُسے ہوگا اسبب جوع کا غذا
باز رہ ہی آدمی کو جہل بد
ہر گاہ کہ از سر و عالم صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اجازت علم و عمل علم
طب و درویشی آن ثنابت و درین کتبہ حیوانات بالانسان نامہ
تخصیص انسان باین دو مقدمہ طب مناسب امور تخصیص و نقد
کبر مہابی آدم و در تھا سیر مذکور
بعد تحریک ریاضات و جماع
بعد حمام و فو کہ ذی صفات
سکرہ راجون اب دانی مرد و
بھوت باشی و لہن با ترش عالم
شرب ما و ممنوع دانی و فی مہاج
پہر علی طریق و عقیب سہلا
بیمہ بطخین ہم ہرگز منوش
جمع زین ووشی مکن مرد ہام
قونم لکھنا مورخان الکتاب

تنبیه از مثنوی مولوی روم

از ادب پر نور گشتن این فلک	وز ادب مصوم و پاک آمد ملک
چونکه فوق القبة انظر اکسان	میر و نواز بر تر میم مکان
گر شود خیر خیسی فون کس	می سزاد و را که بر بند نفس
قل هو الله که وصف خالق است	زیر تب ید ابی لیب است
قلنبانی جمی کیره هی سنو	دوزخی هی اس کے فاعل که کنو
قلنبو و جو کو بی جھروہ بنا	گر حرامی کام میں کشا پنا
واسطه النکاح کے کہنا حلال	گر ہونیت غیر تو اچھا ہو حال
فعل نوٹے برای ناروا	فاعل اسکا دور از ترس خدا
تنبیہ در حل پیام نکاح و وکالت آن	تب نبی نے سنی کے پرہیز کئے
خطبہ بنت عمر عثمان کے	صبر ہوں عثمان کو تجھ بیاں سے خوب
تبنیہ از مثنوی مولوی سوم	

نا امیدی رحمت سے بھرا ہوا
 رحمت چھلی سدا امید وار
 یاسمین لا ایک کہا کوئی شخص کو
 حق نے بحث سب کے نام
 مست پڑا مجرم کو دربار حق
 اس سے بچو مگر آپ بی بیگنا
 توبہ استغفار تو مطلوب ہے
 توبہ کر کے پھر کرے کوئی گناہ
 اور عذابوں سے خدا کی لے خدا
 ہی عذابوں سے خدا کے در
 مان منت لے قول فاش کا
 نہ کہ فرید از حق و تقویٰ گریب
 ہیبت حق است آن از خلق نیست

دین داروں کو مری ہی نیکی نام
 رہو میں اس کے قہر سے نہ بچار
 حق نہ بخشی ہے گنہ تیرے کھو
 اور کیا قابل کلام درخون مقام
 ہی لکھا قلمین لا تقطو
 اہل بیت اہل بیت کی قابل مین
 حق و بندوسی سدا مغرب
 پھر کرے توبہ تو ناہو تباہ
 رہنا دایم مومنوں کو ہی خطر
 نے حذر رہ کر نہ جنت سے دور
 پڑھ مھول موٹوئی روم کا
 ترسدا زوی جن الوسیٰ کہ دید
 ہیبت آن مرد خدا و حق

[illegible][illegible]

از مولی دم زشت ای علی خیر غرضی
است یک نه که در طبعی نیست
علم حق با نور عبادان خود را او مبدی
سوزان و کین علی السلام نبایدین است
که روشن برور او را بیغضاضی
صفت مخلوق با غلاف اندام

لکھنؤ میں چھپوایا گیا ہے۔ ہر جگہ پر لکھا ہے کہ یہ نسخہ کوئی اور نہیں ہے۔

کتاب کی تصنیف کا نام ہے۔ اس کتاب کی تصنیف کا نام ہے۔ اس کتاب کی تصنیف کا نام ہے۔

دل نظر گاہ خدا ہی پاک رکھ	تو قرآن کا دلیں نے اپنے پاک رکھ
شرح بیان ربو	
<p>مست گرد رکھ سو دین تو اپنی</p> <p>بیچنا اسکا پہلا بیو دین</p> <p>کوئی کیا حق رکھے وہ</p> <p>سو دکھانا گناہ کبیرہ ہی باقی خواہ</p> <p>پاس ہی وہ دین داروں کر</p> <p>حق کے بن چاہے نہ کوئی پنا</p> <p>لعلی دنیا میں حق کے پاس چور</p> <p>دین داروں کو خدا اس سے پہلا</p> <p>نص قرآن میں محارب با خدا</p> <p>وہاں علی کے سر پاد و زمین</p> <p>دینا اسکا موجب برکات ہے</p> <p>ہر مین محسوب کر بیوی ہو</p>	<p>مست گرد رکھ سو دین تو اپنی</p> <p>مست گرد رکھ سو دین تو اپنی</p> <p>کوئی کیا حق رکھے وہ</p> <p>سو دکھانا گناہ کبیرہ ہی باقی خواہ</p> <p>سو دکھانا گناہ کبیرہ ہی باقی خواہ</p> <p>حق قرآن میں کیا جسکو علم</p> <p>جو محمد میں ہو بیشک وہ</p> <p>سو دکھانا گناہ کبیرہ ہی باقی خواہ</p> <p>نفع ہو جس قرض میں نہ ہو</p> <p>سو دکھانا گناہ کبیرہ ہی باقی خواہ</p> <p>پہاں جو کھا دین سو دین</p> <p>قرض حسن کا عجیب نجات ہے</p> <p>زوج کا کر دہاد پر قرض ہو</p>

دور و عرف خاصا ہے جو ان فقیروں کی حالت کو لکھ کر دیکھو

کتاب کی تصنیف کا نام ہے۔ اس کتاب کی تصنیف کا نام ہے۔ اس کتاب کی تصنیف کا نام ہے۔

سیدنا و سیدنا

قرض لے غریبی کرام اولیا بہر زمانہ سخت نافر جام ہی	لیک تا مکن گئے اسکو ادا قرض نیا امنین بدتر کام ہی
قرض اسن دین اگر قصد رہی ہی خیر میں دودا آخر کے تین	اسکا فاعل حشر میں مسروہی سود سے کوئی بھی چپکا نہیں
جو کہ باعث ہو کسی بھی طور کا ہی روادہر سود و دارالحریت	یا تو اکمل یا تو موکل ایک سا پھر کہیں ہر شرفین باغربین
قرض میرے اگر کوئی سنگے دے اے اُسے لہذا طور قرض سے	

ہاں میں بنگلہ گاہا گناہ کبیر سے جیاتی فواید و ریل

آتش و زرخ سے جل ہوئی چی گناہوں میں کبیرہ پورہ گناہ	لے یتیموں کے جو کوئی مال کو اسکا فاعل ہو دوسرے دنیا بدیاہ
جس میں بھی سخت ہو سکوتا سکو بہتر رحمت کرنا دام	اور رہی شکا سدا پر عتاب حال ہر سارے یتیموں کے تمام
دیکھنا انکو محبت کی نظر جی محبت حال پر انکے ثواب	بد نظری ہاں پر انکے خطر او رہنا انکا بیشک ہی عتاب
جو کہ بوجہ مراد ہو اسکا باب اُسکو کہتے ہیں یتیم کی مایا	

یہ

نام

روایت

کسو کا مال چھین لینا گناہ کبیرہ ہی باقی فوائد و ثمرات

چھین لینا ہی کیلئے مال کا	نے سبب اور نے جہت شک خطا
بہر گناہ بھی بڑا خطر معیوب ہی	دو زخمی ہی جس کو بہر مرغوب
اور مسلمانوں کو لازم ہی تمام	باز رہنا اس کش سے بھی مام
جاگیاں خوب ہوا اخبار کے	واسطے انصاف اور اخبار کے
بد کہی مظلوم جائز ہی وہ بات	لا تحب اللہ استثنائے ست
وہی جا حد قذف جاری نہ ہو	کیونکہ ہی آیت سے شک و غو
کافر و نکو ملک رہتا ہی دلیک	ظالموں کو وہ غیر مذکور ہے مہنیک
عدل سے ہر وہ بقاء مملکت	ظلم سے جاتی ہے اچھو نکو
حکمت و عفت شجاعت سے مدد	رہ کو کتر تادین اور دنیا کے کلام
ظلم و غیبت مت روا رکھنا مدار	کر مخاف جانب اُسکا اختیار
اجرو نفس است و جائز تو کر ہی	کار خشم حق مکن نہان شو بر ہی
کیا پر جو کوئی غیبت کرے	مال اپنا کھو کے پھر حسرت کرے

رشوت لینا گناہ کبیرہ ہی

اور کسو سے لینا رشوت ہی ملام	مومنوں کو نہیں ہی لایا کام
------------------------------	----------------------------

پیر کو اہی لو کی ناپ ہو دے قبول	نص قرآن سے نہ ہو مگر فضول
رویت عینی اگر شد با شہود	قول شان شد معتبر در شرع زود
باید دانست کہ اگر توبہ کند قاذف قبول شہادت خود می کند نزد	
امام احمد و امام شافعی و عود نمی کند نزد حنیفہ و مالکیہ	۵ ۵ ۵
تین دفعہ رو ہو اقرار زنا	چوتھے دفعہ حد ہو قاضی کو روا
مومنات اور مومنین کے تین سدا	ہر گنہ سے باز رکھ باری خدا
جبکہ اقرار زنانین معتبر	کب فقط دعویٰ کو ہو او پس اثر
عائشہ بخشد حسان را قذف	کے کسی بخشد احسان را قذف
یا آہی ہر گنہ سے دے امان	الان صد الان صد الان
اور گنہ چھوٹا ہر سب ہی برا	باز رہنا سب گناہوں سے بہلا
جان کر چھوٹے گناہوں کو کرے	تو بڑے ایسی گناہوں میں پڑے
مومنوں کو سب گناہوں سے بچا	یا اہی انکو جنت میں لجا
اپنے طاعت کی سب انوفیق دے	مومنات اور مومنین کو فصل
پیروی دے انکو راہ نیک پر	بد عمل سب ان کے دوسرے پر

فائدہ

اجنبی عورت سے توخلوت نکر | زوج والی سے حذر کر الحذر

تنبیہ

بہائیوں بہنوں کا کرستہ جدا | اور تو پر بد بات سے عذر خدا
بلکہ سمجھو جتنے باتے ہیں حلیم | بہنوں جدا کرستہ بھون کے السلام
مرد و عورت کوئی بھی دو یکجا نہیں | مان کر گھر بھورو اور خاوند نہ ہونا

برائی غلط فہمیدن حکایت مقدمہ غیمہ حکایت الصعتر برے

کھٹ صعتر بری ایک ترہ فروں | قول اور اچند کس کہ دند کوش
بعض صعتر بری بوش نکاشتند | خود بخ نوکھت وہم پیدا شند
بعض اساعہ تری بری شنید | سوئی لطف حق دلش شدورینہ
بعض اساعہ تری بری رسید | شد بہ سعی کار ربانی مرید
قول غایتل بر حیم باشد نکدان | لیک اصلا حسرت کن و برارہ را

فائدہ

تو کن در خانہ غیر نظر | وان تو ملجن مثنوی در آن خبر

چغلی کر ناکناہ کبیرہ ہے

اور غیمہ وہ گنہہ ہی اسکو سن | دوزخی ہی اسکا فاعل فی سخن

در خانہ غایتل مثنوی در آن خبر
تو کن در خانہ غیر نظر
وان تو ملجن مثنوی در آن خبر
چغلی کر ناکناہ کبیرہ ہے
اور غیمہ وہ گنہہ ہی اسکو سن
دوزخی ہی اسکا فاعل فی سخن

<p>اشکو چغلی کہنے میں ہند ہیں۔ خاص چغلی کا بھانا جان بوجھ بالکہ کوئی حاکم ہو نایب شاہ کا چغلی کرنا شرعین بدکار ہی افترا بہتان بھی کس پر نہ کر</p>	<p>دو در است رہ مگر ہی باد بہت بادشہ کے رو برو ہی کار بوجھ اشکو پہنچا دیگی کردینا ہر ایک یہ معمول دنیا دار ہی ایسی باتوں میں خدا کا کچھ تو ڈر</p>
---	---

کامنونکی باتوں کو یقین کرنا گناہ کبیرہ ہی

<p>علم ان پانچوں کا غیر حقیقت ہے اور بد ہی جو سیو لگا پوچھنا جو سدا پوچھا کرے غیبی خبر علم غیبی خاص حقیقت کو حقیکی جانب سے جو کچھ معلوم ہو مومنوں کی ہر بخومی کو خبر وہ نہیں ہی غیب ہی حساب</p>	<p>ساعہ باران بطن و خدا و رحمت اونکی باتوں کو یقین کرنا بوجھنا کوئی کافر سے وہ ہو کافر بتر ہنی مقرران لے اس بات کو اولیا کو استہد و مفہوم ہو پوچھنا اسکا نہیں اسی ضرر اور نہ پوچھی تو کہ ترک اسکا</p>
---	---

خبر موسم بخومی بحبابی معلوم میشود نہ خبر نزول باران کہ علم غیب
 مخصوص بحق است و سوائی خبر موسم کہ بحبابی است خبر دیگر از

تجوی معتبر نیست نه خبر سلال و نه غیر آن و معلوم است و هم بحسابی است

و علم غیب نه و نه پدید آن هم صواب

فال نر آن تک بهی منکر اعتبار لیکونه فرمایا نهین چی که دو کار

فائده در بعض احیان

هر چه کوئی نزد خوابیده کلام بمید و در خواب کاسه آن تمام

نشد بینا گناه کبیره ری

نزد امام اعظم حد سکر در شکن و ضو انیکه در رفتار لغزش آید و بس

که اینقدر وضو می کشند سکر و حد سکر در حق واجب شدن ندون حد

آن انیکه نشناسد هیچ چیز را تا انکه نشناسد زمین را از آسمان که در

آنوقت حد شرب زدن واجب میشود و حد سکر در حرام کشن شنی

بآن همین قدر است که سخن پهلو ده از زبان وی بر آید که همین قدر

سکر در هر چیزیکه باشد حرام میشود آنچه نرزد یک امام اعظم رحمه الله

علیه لیکن نرزد یک صاحبین پس بر آمدن کلام پهلو ده معتبر است

و در همه قضا که مذکور شد و نرزد شافعی حد سکر در همه جاه و احوال است

در رفتن و حرکات کردن مطلقا که باینقدر نزد امام اعظم وضو می کشند

مضمون حد شرب از جانب من اندک است
از حد نرزد و در حق واجب شدن ندون حد
آن انیکه نشناسد هیچ چیز را تا انکه نشناسد زمین را از آسمان که در
آنوقت حد شرب زدن واجب میشود و حد سکر در حرام کشن شنی
بآن همین قدر است که سخن پهلو ده از زبان وی بر آید که همین قدر
سکر در هر چیزیکه باشد حرام میشود آنچه نرزد یک امام اعظم رحمه الله
علیه لیکن نرزد یک صاحبین پس بر آمدن کلام پهلو ده معتبر است
و در همه قضا که مذکور شد و نرزد شافعی حد سکر در همه جاه و احوال است
در رفتن و حرکات کردن مطلقا که باینقدر نزد امام اعظم وضو می کشند

در حد شرب از جانب من اندک است
از حد نرزد و در حق واجب شدن ندون حد
آن انیکه نشناسد هیچ چیز را تا انکه نشناسد زمین را از آسمان که در
آنوقت حد شرب زدن واجب میشود و حد سکر در حرام کشن شنی
بآن همین قدر است که سخن پهلو ده از زبان وی بر آید که همین قدر
سکر در هر چیزیکه باشد حرام میشود آنچه نرزد یک امام اعظم رحمه الله
علیه لیکن نرزد یک صاحبین پس بر آمدن کلام پهلو ده معتبر است
و در همه قضا که مذکور شد و نرزد شافعی حد سکر در همه جاه و احوال است
در رفتن و حرکات کردن مطلقا که باینقدر نزد امام اعظم وضو می کشند

ہی ہر اکوشت نمود کے شراب
 سیندھی اور تازی بھی مت پی جاو
 خمر نام شیرہ انکوروان
 ہو وی کا فرد اسکے ہی تحلیل سے
 دہوپ میں رکھ کر کو کر بانک
 جسی ناہو فائدہ اور ہو غذا
 اور نشہ سب طرح کی ہیگی حرام
 قی برائی آکل خنزیر سے
 روشن جب جاوین ذوی الافہام
 عقل جب جس چیز سے ہو تبا
 سب گناہوں کی نشہ سردار ہی
 گر کھادی کوئی کسی کو کچھ حرام
 سب گناہ ایسی ہیں انکو جانو جہ
 باز رہنا کار بد سی خوب ہی
 اپنی آنکھوں سے نہ آنسو کو بہا
 کھانے پینے سے ہر ایک کے غذا
 سکریٹھنی سے ہوانان خوار و
 کھ بزار دم شود مسکر چو
 عیو د علت ہووے پھر تحلیل سے
 سرکہ بن جاتا اسکو گھر میں رکھ
 دور رہ اسی وہ ہی فعل خدا
 دوزر نہا انسی ہی مومن کا کام
 شاہدان زور کو تعزیر سے
 ہون نشہ سے تو گنہہ قسم کے
 اسکی فاعل سے تو ہو دین کی گناہ
 اسکا دم من تو ہمیشہ خوار ہی
 جب چھانے اسکو قی کر دی تمام
 کر کری ہو عاقبت میں اسکی جو
 توبہ بھی حلقہ سر امر خوب ہی
 وقت استغفار و قرآن ای فتا

یہی ہر اکوشت نمود کے شراب
 سیندھی اور تازی بھی مت پی جاو

یہی ہر اکوشت نمود کے شراب
 سیندھی اور تازی بھی مت پی جاو
 خمر نام شیرہ انکوروان
 ہو وی کا فرد اسکے ہی تحلیل سے
 دہوپ میں رکھ کر کو کر بانک
 جسی ناہو فائدہ اور ہو غذا
 اور نشہ سب طرح کی ہیگی حرام
 قی برائی آکل خنزیر سے
 روشن جب جاوین ذوی الافہام
 عقل جب جس چیز سے ہو تبا
 سب گناہوں کی نشہ سردار ہی
 گر کھادی کوئی کسی کو کچھ حرام
 سب گناہ ایسی ہیں انکو جانو جہ
 باز رہنا کار بد سی خوب ہی
 اپنی آنکھوں سے نہ آنسو کو بہا

[illegible]

<p>ہی مثلث کا ہی، ناپینا بہلا</p> <p>کرجوشی ہو سب نہ ایتھ روا</p>	<p>اسراف کرنا گناہ کبیرہ ہی</p>
<p>مخلصا با تو کو میری یاد رکھ</p> <p>حکم حق لا تسرف ہی کر یقین</p> <p>مال کا ہرگز نہ تو اسراف کر</p> <p>مصرفون کو حق کہا صحابہ</p> <p>جو ضروری ہی سو وہ سب کر ضرور</p> <p>بی سبب جو کوئی کمری زر کو تلف</p> <p>کم خور و کم خرب کم نوش آب را</p> <p>لھانا پینا پس لے پکا روا</p> <p>واسطی صغی کے کہنا ہی یقین</p> <p>مہ منو کو ہوئی میٹھا و پسند</p> <p>مصرح میں پانی کے ہی اسراف</p> <p>گھنگنیاں اور چار شنبہ آخری</p> <p>بازی آتش سے ابدان باز رہ</p>	<p>اور یہ بہ بانوں سے سداؤ شاؤ کر</p> <p>قوال و سکا لایب المسرفین</p> <p>اور ہر ہر کام میں انصاف کر</p> <p>اور اخوان الشیاطین فی قار</p> <p>بی ضروری سے تو رکھ اپنی کو دوا</p> <p>آتش و زنج کا ہو دیکھا علف</p> <p>و ان علاج از بیش ضروری ہم</p> <p>تا عبادت محلی ہو اوشی بجا</p> <p>سچہ سمجھ کر ہی تجھی منظور دین</p> <p>خواہ ہو فانیذ و شکر خواہ قد</p> <p>مفت کہو نا عمر کا اتلاف ہے</p> <p>انکینین سنت سمجھنا ہی خری</p> <p>خشنہ معبود سے ممتاز رہ</p>

کرم نمودی دفع ہوں از عیب
 عرس و منحل تو مجھ تو اسرف
 نے ضرورت گہی چراغ تو نہیں
 تیل کی جاگہی جیلا ناہی گناہ
 سن حکم باشدہ اباک ای غلام
 جان بدعت محل و مٹی ناہ دار
 دلیں اپنے یاد حق کا بیان
 ہی تکلف برا چٹے سبکی حرام
 بات دنیا کی اگر ہو کام میں
 گرزبان پر تیری کچھ سمجھا نہ ہو

ہی روا اسکو جلا نا واسے
 اور وعید انکی قرآن میں صاف
 نال کے نصیج سے ہوئی نکال
 ایسی کامان مت کرو متہواہ
 او بضر الصدرفی العشر حرام
 مہنی بھی اور پاوٹی اسی باوقار
 زندگی میں حشکی تین پہچان
 جو خلاف شرع مہوای سنگینام
 دل رہی مشغول حشکی نام میں
 مہر و پر نقش اسم ذات ہو

...

انگلی اور مونڈون چکر کا نوکری بند
مشکر و مسوغین نوکری خلل

کمر سوئے وقت آواز بلند
دھول ٹپکی کو بجا کرنے محل

طبيب

ہو رضاعت بچہ کی دو سال تمام

چھ مہینے بڑھ کے فرمائی امام

کرم نمودی وضع ہوں یہاں سے
 عرس و منہل تو مجھ تو اس وقت
 نے ضرورۃً کہی چرخہ نہیں ال
 تکیلی جا کہی جیلا نا ہی گناہ
 سن حکم نباشدہ اباک ہی غلام
 جان بدعت محل و مہی نامدار
 ولین اپنے بادشاہ کا بیان
 ہی تکلف برا بیٹے سبکی حرام
 مات دنیا کی اگر جو کام میں
 گرزبان پر تیری کچھ بھی بات ہو

ہی روداد کو جلا نا داسے
 اور وعید انکی قرآن میں صاف
 نال کے نصیج سے ہوئی نکال
 ایسی کامان مت کرو متہواہ
 او بضر الصدرفی العشر حرام
 ہتی بھی اور پاوٹی ای باوقار
 زندگی میں حقلی تین چچان
 جو خلاف شرع ہو یا نیکی نام
 دل رہی مشغول حقلی نام میں
 مہر و پیر نقش اسم ذات ہو

تنبیہ
 انگلی اور مونڈون سحر کا نوکوند
 منکر و مومنین کو کوئی خلل
 کرم سو سوتے وقت آواز بلند
 و محول ٹکلی کو بجا کرنے محل

تنبیہ
 ہر وصاعت بچہ کی دو سال امام
 چھ مہینے بڑھ کے قرانی امام

اولین از شافعی در دو امام	بعد از شافعی رضاعت بی محرم
ایک دفعہ چوسی سی ثابت ہو	پانچ دفعہ شافعی اولین ہیں
ہر کسی مدت میں پنی سی حرام	ساری نانی فقہ میں جو ہیں تمام
ہر رضاعت آدمی کی دوسری	نہا ہو بعد از مدت معہود سی

واجبات رضاعت درین یک بیت است و تفصیل آن در شرح و قایہ صدر الشریعہ بیت اینکه از جانب شیر دہ ہمہ خویش شوند

و از جانب شیر خوار زو جان و قروع

حکم اسقاط ہی مجہور روا	بابی مہورۃ چھی تک گمرگا
------------------------	-------------------------

بیان باقی گناہوں کا بطور محل کے

بجلا کر نامہ نہیں یہاں سے بیان	اور گناہان کبار کو عیان
کونسی باقی میں گنہ گزر خیال	مجھ سے تو ای مہربان کمال
تو نہ مرتد ہو کہ ہی بدارت داد	دو جہان کا اوسے نازل فدا
ہر گنہ کو توبہ استغفار ہی	بجی اس سے گنہ کی باری
کفر کا توبہ تو ہی سلام سے	لا وجب بیان تو امین سے
جو کوئی مہربادی کفر و شرک تہ	جائی اسکی ہی معذور و سقر

اور زمین مقبول ہو ایمان بک
 مسخری قرآن ہی کرنا برا
 فعل بد پر شمیہ کہنا حرام
 اور یہی مسجد کے تین ٹکڑے
 مارنے اختیار ناخون کھینچنا
 نام حلو کر کمری کوئی پاپاں
 تاہو پانی ہی نیم کا رواج
 دڑ مرض کا بیہوشیم ہی روا
 بامرض یا خوف دڑ بڑ عجز
 ہووی سک ہمراہ کر لی تو منف
 غسل خون پیشاب سی پر ہے
 نین روا محرم کہیں ہو صید ہر
 نین ۱۵ دن روا بوسہ مگر
 جاکر مجتہد سے کہہ کو مت پرا
 کہا نامیتہ اور دہو کا ہی حرام

اور تاب بک ہی ہوئی تپاں
 ہی برا کرنا خدا پر افترا
 اور بزرگی کفر کی بدتر ہی کام
 ہی ہویت اللہ مساجد درکتا
 بد ہی اس سے قتل ہو جا کر دوا
 دو جہانین او سکیتین ہو کا وبال
 شرع میں ہی اکثر اشیاء کا علاج
 یکد و نیت جو کمری ہو وہ ہوا
 بین شیم را توازین صواب
 جمع کر ہا سن میں وہ دسی کو تو
 یہ مثل ہو نڈی ہی نہا دیس
 ہون جنایت و حرم میں ہوا کر
 ہوئی وہ تقظیم خانی سی کر
 واسطی سجدہ کی ہی مرو خدا
 اور حرامونہن جی نہ کو زام

باید تو را که ایضا گفته اند من افضل بنده

دیگذا گفته اند من افضل بنده که از من
کافی نام میباشد و کار بدست تویش
بر تویش جز ندانم و کار بدست تویش
که بدست تویش آن عباد تو را در پیش
و برای من در آن تو را در پیش
بهر از تو را در آن تو را در پیش
و عباد تو را در آن تو را در پیش

تا بایده خوانند از این باب باشد که
بشارت و بشارت بسیار آمده تا آنکه در بشارت
باب سماع در اخبار العلوم و غیره بر تبار
آمده ۱۳

۵۴ جمادی الاول ۱۲۰۴

وین کو بولی نصیحت ہی رسول	چو رست دوم نصیحت ناجی تحول
منع کے کر تلو کچھ قدرت نہ ہو	کار بد کو دل سی نم کارہ رہو
وین کو حضرت نصیحت ہی کہی	بقتنہ امتحان آشد از قتل ہی

منعصر برین یکم در نصیحت بلکه تا یکید این در فعل کہ امر معجوف و نہی از
بیکر اند در قرآن و حدیث بسیار آمده و حضرت ہبہن دو کار را احسب
و عامل این دو کار را محنت بند و ریختن خمر و امثال آن کار با خلعت
در حساب و وجوب حساب مثال

وَلَا تَكُنْ مِنَ الْكَافِرِينَ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
وَايْتَابَ عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا تَقُولُوا عَنْ أَنْفُسِكُمْ مَا لَا يَخْبَرُكُمْ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ
مَنْعُ حَمَت بَابِ سِت و سوامی این نیز کہ بسیار از آیات و احادیث

رکھ کی قدرت امر و نہی الہی	ناکری جاری تو ہو اس پر ہی
تن نہ دنیا ہی سبب لغزش من	واسطی شو پر کی پرو چہ سنی
نفل روزہ کر رکھی تو حکم لی	کہ نہ دیوی حکم تو دہ ناکر ہی
عالمون کی نیت ہون گی	حافظ نکی ہی حشرات ہون گی

علوئی

۴۴ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم فرماتے ہیں کہ جو شخص اپنے آپ کو رسول اللہ کے برابر سمجھے گا اس کا جزا قتل ہے

عالمونگی تو امانت کفر بیو می	طالب علمونگی بھی اب لکھے
اپنی زوجه کی تین نانا حرام	مانگی مانند اسکو کہنا بدی کام
بی طہار و صوم کا کھارہ ایک	اوز فضیلت تو در فتنہ و یک
ہی تیم خلف مطلق یا شباب	ہو مرض سی تو نہ توڑی اسکو

و تیم طہارت مطلقہ است بہر سبب کہ باشد و در حدیث آمدہ کہ التراب طہور المسلم ولو الی عشر حج ای الی عشر سنین

باز رجوع بہوئی گناہان کبائر

ترک کمر ناج کاچی قدرت کی سنا	نی سبب اور بی جہت ہی بند
ترک حج کوئی ساقدرت کی کری	تو گنہہ کار و نکادہ مر نامری
عور تو نکی حج میں نزدیک کی کر	خوب تو ایہ کام پر بھی مہیا دے
و نو مسجد میں ادا کو مان نماز	کار بد اور قصد سی رکھ اجترار
تو نکر انکار کار دین کا	جو کہ ہی معلوم پر ظاہر ہوا
حج و عمرہ گر جو ہر مال حلال	نانہ بنجاوین وہ دونوں ہی مال
خج پیوی اور کفارہ نکہا	مستحب قربانگا کھانا رکھا
اور بد کہنا ہی بد قرآن کا	کام نہیں ہی مومن ذیشان کا

ابن نادیہ در سبب کس خطبہ میں آج اب
 یاد دہند یاد تا کی میں پیچھی
 یاد کر کہ شعلہ یا قبل سبب میں ہی
 بابت کہ شعلہ یا قبل سبب میں ہی
 کہ کہین جاوی تو کہانی باوجود
 چنانکہ بعضی از بزرگ زارگان باوجود
 کثرت خادان و مقصور و زاری کی نہ
 در جاہ افتاد و جان سسرہ اند عالم را
 تا غیبت یافتہ بہت اور میں میں
 در حج شکر و جہت و جہت و جہت
 در حج شکر و جہت و جہت و جہت

اور ملائک سی غذا کی رکھنا کہ	ہی امانت انکی مشیک کار بند
گدڑی با تو نیز قسم کہا نا برا	جھوٹ کسوں ٹکوبین یوں چنا
اور جو اکبیلنا بد کام ہے	دو جہانین کا یہ بہ بدنام ہے
نزد و شط نج و پتنگ گنجفا	شرط و طرفہ ہی ہو بازی جوا
دل سی لغت کافر و لکی ہی	یہ بہ ہی پنی قرآن میں ای
کام جس سے نکلی اسکو چھوٹ	دوست تو نکلی دل کو ناحق ڈھوٹ

فائدہ مجمل معتبر ضہ

بدانکہ کمریت و مدور بودن زمین و آسمان پر گفتم اندکہ کمریت
ہر دو معارض شرع نہ کہ قول شارح مخالف آن نیاید و همچنین
اختلاف مقدار و اعیان شب و روز بحسب اختلاف اکنہ باوجود اتحاد
زمان کہ در علم ہیت مبین است مخالف شرع نیست کذا قال بعض
الافاضل اگرچہ احصیت این امور با شرع بغیر خلاف است و لکن بعض

باز رجوع بہ بیان گناہان

صحت بدسی ہی تو پر نیز کر	کہ برین مت دی جانوا کسی کفر
از بدن قتلیم ناید با نیاز	غیش نہ و عورت بحضرت دناز

نیت اصرار اور اصرار ہی	ہی کبیرہ پر گنہ گنہ میں ایسی لی
کمر ہمیشہ کوئی صغیرہ کو کمری	وہ صغیرہ بتی کبیرہ ہواوسی
تو کن منع صلوة و ذکر حق	در سپا جد خایف رب افلق
ہم کن سنی خراب مسجد	ہم مرغیان جان شیخ و مرشد

از منوی مولوی روم

اہل ان تعظیم مسجد می کنند	در جہای اہل دل جد می کنند
آن مجازت این خفقت ای	نیت مسجد خردرون سرور
اور بنجانا بیعتی کفار سی	نیت مسجد خردرون سرور
پہر ہی ہی بیشک کبیرین	نیت مسجد خردرون سرور
ایک ہجرت یہ کہ چھوڑی کار	نیت مسجد خردرون سرور
سجدہ عبدیت کا ہی کفر تباہ	نیت مسجد خردرون سرور
ایسا ہی توی سمجھ حکم طواف	نیت مسجد خردرون سرور
اور صغیرہ غفور ہون حسنات	نیت مسجد خردرون سرور
تجلی ہا کی حیب کو مت کھو کہ	نیت مسجد خردرون سرور
ہی فریض کا فوافل کا ہی نذر	نیت مسجد خردرون سرور

اولیٰ کہ یہی اللہ سبحانہ تم حضرات

مستور فرایدند و منور
 سرمه خواندن جایز است و بیجا باده
 مخفای کند قافله ۱۳۲۸
 حافظ لافوت یکی از خادمان قدیم و در پیش
 نایب اینک مصحح از خدایه در آتش
 در ۱۳۲۸
 با حسن و کونند آن کارش یک کدو است
 که بعد از ششم گوید که در پیشگاه او نشو
 و در آن کار نشو و در پیشگاه او نشو
 شو که گشت بدی گوید که در پیشگاه او نشو
 ششم یک انداختن من بزرگش یک اخبار
 اندر او کار دینی و انداختن اخبار
 عبد الوهم بانی گوید که انداختن اخبار
 مانند اخبار از بد خال از کارهای دینداران
 است که کار دین داران در دینداران
 آمده که بد خال کم تر ششم است
 دست او گوید من خالی کار در دینداران

در سوختن نیت بعد یکا بود حصول سر کتلا کرده جانو تم نماز کاد بد پر عزم کرنا نین مباح میشود عاده به نیت بندگی	نیک نیت سی تو بونیک حصول هی روا بهر تذل با نیاز اور خاطر اضطاری نین جناح آید از نیات یک راجد کی
--	--

از مولوی روم

قصود در معراج دید و دست بود نیت مومن بود به ار عمل بهوی مقصود به عبادت قصد است نین ہی نیت فرخ آنات نماز حسن بسیار حصانین روا مجتهدیم میکند کاهی خطا بر موافقش و بدان خطا یک	در تیج عرش ملایک هم نمود اچنین فرمود سلطان دول نمایا نماز و روزه کیا چ و زکوة کیونکه و مقصود نین ای با نیاز لیک نیت سی برکت کی بجا لیک به خطاش ثواب بهر عطا نیت فکرش را بدان از اجر
---	---

فائده

تجسس لا اجد کسی گفته حرام سحر کرناهی کبا بر من هی حان	لیک به نیت بود اید و دست کام جاد و کر جاد و یکا دوزخین حان
--	---

بیا این در شرح خطا و عذر است در نیت
صدقه نماز و الا کلاما نیت است در
نیت و کسر شایان نیز
در شرح حدیث
نماز
بیا این در شرح خطا و عذر است در نیت
صدقه نماز و الا کلاما نیت است در
نیت و کسر شایان نیز
در شرح حدیث
نماز
بیا این در شرح خطا و عذر است در نیت
صدقه نماز و الا کلاما نیت است در
نیت و کسر شایان نیز
در شرح حدیث
نماز

من قطع عباد من اتجا قطع
من قطع عباد من اتجا قطع
من قطع عباد من اتجا قطع
من قطع عباد من اتجا قطع

شرط وجوب جمعہ وعیدین کہ ہر دو در ہمہ شرط برابر اند

جمعہ واجب فی زن و بیمار پر	اور نہ عبد و بچہ ہر شمار ہر
اند ہی اور بیمار کو فی جمعہ حج	ننگری کو ہی ہنن ہی جمعہ حج
بیک ان سب کو پو پڑنے سے روا	ہین او ہونے کے شرطان کچہ جدا
قطع منکر کی تو امید کو	پاوی حقیقی تا امید اپنی کو تو

بیان گناہان صغائر نیز

کھینا سب طور کا ہی کار بد	نین کبائر میں کہ بودی اسکی
کھینا سب طور کا باطل ہوا	اسپ و قوس اطمین سی ہی روا
جو سنی ہر بات مہ سنی نکال	یہ گناہونین سچہ ای فی مقال
پانچ روزی سالمین ہنکی ہلن	اور چھپانا علم کا بدتر ہی کلم
مبت اوٹھا سجدہ میں دہا ہا	ایک کو ہی مت اوٹھا ہی باوفا
اور عصیان ہی بلا احتکار	عامل او سکاد و جہانین نا بکار
غلہ مانہی تو آئی دی بجا	غلہ کوٹے آلے آکے تو بخا
عہد مگر توڑنا ہی گناہ	ناقص عہد خدا ہو رو سیاہ
ہی تو مسل از عباد حق بجا	اور استمداد روحانی روا

و عبادی کہ در غلاب و غلاب زیادہ از
جمعہ یا نہ گناہ کہ ہر دو در ہمہ
ہین او ہونے کے شرطان کچہ جدا
پاوی حقیقی تا امید اپنی کو تو

من قطع عباد من اتجا قطع
من قطع عباد من اتجا قطع
من قطع عباد من اتجا قطع
من قطع عباد من اتجا قطع

اور رسم زواج تین واجب کام
 چار زوجه جمع کرنا ہی روا
 ایک زوجه سے زیادہ نہیں
 جو نہ مقصود ہو نہ چھوڑ دی
 اگر اذان کو ترک ایک قریہ کرین
 اور اسی رکعت ایک قہنہ ہی مذکور
 اگر رجوع پر کام میں اللہ طرف
 تائب کی نیچی نہیں اور اسی روا
 نسیج کو آہ سے کچھ کم رکھہ غیر
 مس مصحف غور تو کوئی غلاف
 اور جب محدث کو بھی ایسا سمجھہ

ناوہ رانی ہون تو ہونیک نام
 ایک کر پوچی تو کیا بیگا پہلا
 دو ماہو نا ایک کر محبوب نہیں
 نسیج کم کر ذکر سے دل جوڑ دی
 وہ جہاد غازیوں سی مر کرن
 جیسی بال عورت کی سے نامہ دور
 تنع غزل کر وسیع اپنا تو طرف
 غیر غازی کو ہی مریچیم چھوڑنا
 نبی غم و شادی لباس فائدہ نبر
 نین نفاس من حیض میں ہی فی خلاف
 ایک محدث کو روٹ پر نامی چھ

در حق جنب

غلن بدکن کیر مصحف غرغرا	کرن بخوان مصحف ز بعض میں شد
-------------------------	-----------------------------

ابنی فتویٰ مخالف متون و شروح فقہ است لیکن بعض اکابر در
 حق جنب فتویٰ دادہ اند مانند فتوای صاحب ہدایہ کہ خروج از

در حق جنب

در حق جنب

جو رو کسی از روز زده است آن بی نصرتی بی روضه لب آن بی

مانند دلیل به بسیار مردین بخل طغور و غیره امور

[illegible][illegible]

همی مر بر و زندی چار انگل روا
چار انگل حاشیه پیری بنی
نبهت جوان هو نور بشم پیرنا
اور پیر و کیهو نور بشم پیرنا
هی رز و ده ریشمی کپڑا کپی
فرش و تنکیه هی روا ابرشمی
حله حر اکو جب پیری بنی
طبلان و جچه شابی کوی بچا
عورتو کو سب زو از یور رکبو
پهینی مین پیوند کر کپڑی کتین
مین نجس کپی سمجه اسبا تو
رنگ مغره یعنی همی روی روا
کر چه د صفرین پیرا هی اختلاف
پر یک سجودا کری و منحل
طوسی و هم کاسنی خالتری

حسب عاده مردنی کرمو رکبا
کر کناری زرکی تب جائیزی
مردکی همی واسطی جائیز هوا
زخم سنی چینی هی مردو کوروا
جسکو آری تار و دین سونکی
لیک ناکر فی سی اسکی نین کی
تب مخطط کور کپی جائیزی
سید مرسل کو لوگون فی پیان
منطقه خاتم هی مردو کو کبو
خوش کپی مین مات کو کپڑی مین
مرد محرم و رسن پیری کبو
ز انکه آن خاکست ز کین مخلصا
لیک با صفر با بیض اوصاف
اور تنیک و اسود و نیله روا
لیک از و رنگ باید شدیری

مرد و عظمی با بند
نیمه خالی سح
مکمل
دو یک از سح
کلیک و یک
بسیار
خاکم روی کور و شاد
صنیک شاد
از آن
بیان نصیری با بند
دین کلام
درم
تخم از زنان را جائیز
نصفان
مرد و عظمی
مرد و عظمی

ہی مرعفر اور معصفر ہی حرام	مرد کو نین عورت کو نیک نام
رنگ اسود اور ایض میں سوا	بین غلاف کعبہ قرآن دیدہ ما
کالی کافر مومنان کوری ہیں	عاقبت بین مومنان کوری ہیں
عورت کو بی رواجیور تمام	نیک بسن زبرد کی میں سکو
رو پا جو بنیاد کو ہو وی لکا	مثل خانم وہ ہی مرد و کوروا
اجنبی عورت سی تو خلوت نکر	نام پر اپنی یہ بدنامی نہ ہر
مت متاع غیر پر تو کر نظر	خوابش کسی ہی وہ پر خط
ہی سیاست کام شاہو نگاہم	حاکم کو عدل اللہم والسلام

تنبیہ

باب ما کا کی قوم متعیب کہ	اور بیٹا بیٹی پر مت عیب دہر
عیب کر نیکو بہت بد کام جان	کچنی نوٹ کیو ہی اچھا چھان
نوٹ دین اور بی بیان جو ہون	اون سوا خلوت کز بی قیل قال
ہو وی گئی عورت اگر مذہبی سکر	اور جس سے تنہا بات کرنا نین سکر

تنبیہ

کر قباحت ناہو جاد عورت کی کہ	اور توسط یاد رکہہ معہہ کو بہر
------------------------------	-------------------------------

آب که در آنکه باشد از انوار غایت مستور شود و تصویر کم می آید اوصاف ظاهر و باطن نیز از او حکم کرده و در صفیه وارد انداخته حکم قلعین از دست غفیه

هو ضرورت سی جواز پر خطر
بیقرار میں جو کوئی جھوکا ہوا
بہر مغولہ مووی کا بیان بکار
سو دکھا نا میں روا کر چه ہی کام
اکھائی صحرا میں مسافر چارسی
کہ نوالہ ہو حلق میں چھس گیا
نص سے جائز حیلہ شرعی سمجھے
ہی تو اب قبل تدفیر زکات
کیک بی حیلہ ذمینی سی بہلا
نین رو اسدا آکو صدقہ زکوۃ
ہر بدی کسی حق رکھی اسپ نہا

اور سکینین مردار سی بودی
ذکر دوزخ میان تحفه رفتنی دور
شہر مرداری خورد و رجوع دار
او بس گھٹیں ہی روانی وقایہ
او سکی مالک کو ثواب سکاملی
ناپو پای تحریری او سد م روا
اصل خد غضا کا وہ فرع سجھے
حیلہ زوجین منغوض الغضات
حق میں دی تو نجاوی بلا
ہو وی حیلہ سی بربرہ کی کجاء
تا پند میں رہے ہو دین ہم تباہ

تاریخ عالمگیری جلد اول صفحہ ۱۶۲

تنبيه فائده

چون رمضان را تمیم گفت حق نہیں روا صدقہ بفرج و ملک اصل انما الصدقات للفقراء الخوان	حمیہ واجب کرد آن رب الفطرت ما شمی زوج و غنی کی یکصد فصل وانچه نعمت قبل ازین ہم راست
---	---

عالممان

[illegible]

حکام من حکمک را و از بعد از آنکه من عفو تک و اعوذ بک منک لا اهی شأ عذیک انت کا اشت علی فک ۱۳ .

بهر چو یکی بفرمن واجب کسی
 که او را هر دین سبزه و قیسه سبزه
 روزه عاشور و عذوبی بزرگ
 جو که چمن سبزه تازی نازکی
 که عبادت او عبودیت بی گم
 که تجمید که دو کانه منته
 آخر صلوات ششکی و تر نهی
 که او را روزه نماز مسخیر زنده
 اس طرح که با هست بهتر یاری
 جاستای جوحدیون کو بر ما
 جو نهوج چمن سبزه روزه بی
 قرب در جوف شرب و سجده نگر
 با که دو چو که کالی این تو
 پیر تجمید بعدی جابیز مولی

بنسبه بیان غلام جواز قراره شده بجه جواز راول روزه
 بزره نسبت بسبب قح احتمال معنی عطف رسوا بر مشرکین

عدم جواز در نماز

دین رسول در بزره کار از
 نام یک کونر کھودی بد
 کوئی دم بن یاد خلی فونده
 خود را ت سبب هم نبود روا
 که زبانت زده کدوسی پسند
 غیر ضمه غیر جائز در نماز
 بر تب معنی بین جابیز کھا
 ره تو فکر و ذکر مین مادی ره
 خبر با پیام خدا چون او لیا
 ذکر مرگ و آخرت سی که نو پسند

بهر چو یکی بفرمن واجب کسی که او را هر دین سبزه و قیسه سبزه روزه عاشور و عذوبی بزرگ جو که چمن سبزه تازی نازکی که عبادت او عبودیت بی گم که تجمید که دو کانه منته آخر صلوات ششکی و تر نهی

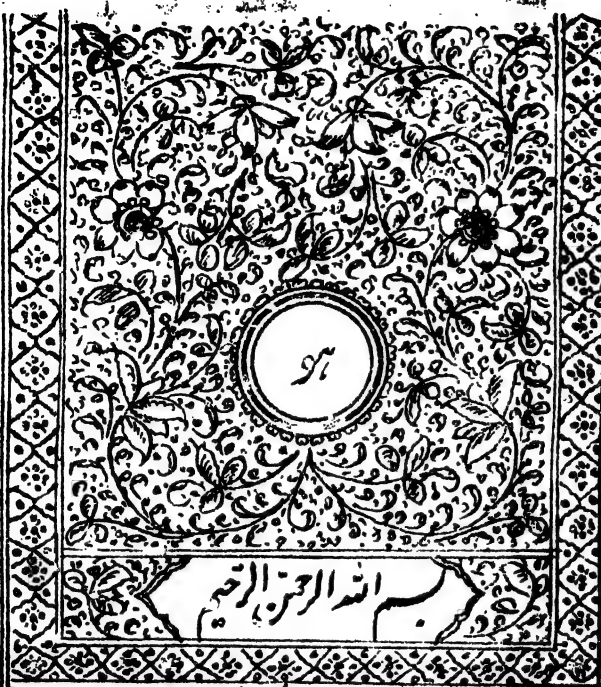
بهر چو یکی بفرمن واجب کسی که او را هر دین سبزه و قیسه سبزه روزه عاشور و عذوبی بزرگ جو که چمن سبزه تازی نازکی که عبادت او عبودیت بی گم که تجمید که دو کانه منته آخر صلوات ششکی و تر نهی

عرض سلام بر سید انام علیه و علی الدوام صاحب افضل
الصلوة والسلام من التمتع الاکرام

سلام ای بایک کز فکر طول کلام	بیج دی بیان بختی آدم پر سلام
سلام ای باغی دین مبین	سلام ای مادی راه مبین
سلام ای معدن فیض اتم	سلام ای مخزن جود و کرم
سلام ای مادی راه نجات	سلام ای چشمه آب حیات
سلام ای پیشوای انبیا	سلام ای خاص مقبول خدا
سلام ای پاکیزه خلایق حور	سلام ای بنده اب و حشر و طهر
سلام ای مقدا فخر رسل	سلام ای باعث هر جزو کل
سلام ای شافع روز شمار	سلام ای صاحب عالی وقار

بلا بقی از ماصد درود و صد سلام
باد هم بر آن اصحابش تا ختم

تمت بالخیر

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على حبيبنا سيد المرسلين
 محمد وآله واصحابه واتباعه الى يوم الدين اجمعين اما بعد فيكون
 عبد الكريم بن عبد القادر که بوقت جلد بن چنان غرض
 خاطر مصمم گردید که کتابی را که در میان این دو مشنوی است بپیر
 آورده این دو مشنوی را در یک جلد رشید آرد که کشید و کتابی
 که در میان این دو مشنوی بود بپیرون کرده شد اگر چه در آن
 هم امیایات مشنوی بسیار مندرج اند سو ای این دو مشنوی
 لیکن بشر آن کتاب بسیار است از نظم آن بنا بر این است
 چنان نمود که آن کتاب را با کتاب اخیر که آن تمام بشر است

جمع نموده در یک جلد شیرازه بسته شود چنانچه این دو متنوی
 در یک جلد شیرازه بسته شدند و این همه موافق حکم بود که بعمل
 آورده شد و خبسم این کتاب بدایت الایمان را باید کرد
 و کتاب بحر مواج بسبب کلامی بسیار و نیز بسبب اینکه نصیحت
 و را امور دنیا است فقط میرون ازینها داشته شد و کتاب دیوان
 در سه زبان نیز و کتاب صلوة علی النبی نیز برای رواج علیحدہ عموما
 للفایده و آنرا بجمیع خطبه کتابی که مشتمل بر اسمائی کتب بسیار
 و نیز بر اصطلاح علم نحو و قراءت است از آن کتاب در اینجا نقل نموده
 شد و آن اینکه مختصر از خطبه کتابی از تصانیف فقیر الی اللہ خادم
 علم مولوی سید یعقوب مقبول است که برای برآوردن حاجات خوان
 شود ختم صغیر ۷۷ و ختم کبیر ۷۷۷ بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد للہ
 محمد یامن الرجوع الیه فی البدایہ علامہ کشف ذخیرہ کنز الہدایہ
 فی الصغیر و فتح غیبی النون و العنایہ مع الحفظ بحسن التحایہ و ابته
 شیخ عبد القادر الشہید نظم عمدہ جواب الحقائق فی اشرف سلاک العباد
 و نشتر نخبہ در الدقائق علی عبود و جد الاشارات مع لطف حسن رعایہ

بالنعاية والمختوم الذي مع العجز والافتقار اليه بالنعاية موجب فليس سببا
 قانون كليات ذخيرة الشفاء والوقاية وحكمة حين علم سبب عجرات
 معالجات النجاة والكفاية تجريد كيمياء السحرة في البداية وعائنه سفينة
 الدراية على متن قاموس مجمع بحار التحقيق وانه التطبيق ومقام المنقذ
 ابحر التدفين وانه التوفيق محيط افق مشارق شمس الوار القنديل مع
 تجويد الرعاية بارسان منخ الزود ونفحات رياح التوفيق اليرقن البلوغ
 على متوسط الطريق الذي هو الصراط المستقيم والمنهاج للتعويم الواسل
 الى ساحل المقاصد الحسنة الكافية الشافية الوافية للحاوية لاصول
 مدارك الرواية مع امداد الفتح المنقذ نجرانته الموهوب اللدينه واصياء
 المعالم والنتيجه والزيادات وشرح الصدور بمفرج رشحات المالحية
 وتوضيح خرائن عجائب المخلوقات وتلويح لكات جوامع الكلمات الطيبات
 وتنبؤ بدور لوائح المصانيع في مطالع مشاكي منار العقول الادراك
 دلائل مواقف المعقول ادوار برهين مقاصد المنقول مع الحزوين
 والاصلاح الايضاح اللعبات والهام ارشاد لباب التعانير ومفحة
 لمخيط الشاويطات والنسبيلات في واقعات القبايات والمعالجات

الاله المتواليه التي لا تقدر ولا تدرك ولا كان له البحر والنفذ ونحوه المتواليه التي
 الى الاله السرمه ولو جئنا مع البحر شبا للحدوث الذي ليس لمن جابجه
 العبد عا له نعم صفا بلع قنيتك واشبع منية قونا باغنا من غنيتك اللهم غنيتك
 غنيتك المنكر المشهور بالفصاح والقبايح وليست لنا طريق تعرفك
 المعروف بالعارف وتحف النصايج الخالية عن الفصاح وبما قاله
 المولوي المعنوي في كتابه المعروف والمشهور بالمثنوي وشهد
 ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وشهد ان سيدنا محمدا
 عبده ورسوله وتحفة منظومة الفيتة ازمار درر الصلوة المكاملة الطاهر
 وهدية مبسوطة طيبة الوارحوا به السلام التامة المعطه من ناسخ
 نسخ جميع المعدادات على خلاصته مصنفات الموجودات كشافات
 بدیع معان القرآن على النحو الرضي للرحمن من منطق طليق فقيح وكلام
 متين نصيح بنور الحكمة البالغة كنوز الشبلى زخمة تبلوج ميف عجب
 وتوضيح لطيف غريب بتحقيق دقيق رقيق وقوفين تحقيق بلين بدقین
 كل مقام وتطبيق جميع المرام محل عوايد مشكلات جمه وكشف فوايد منوعات
 مهجه بدليل اريب ساطع وبرهان عجيب جامع بالكل ترهيب وادب

واجل منية وترغيب تحرير شريق برلين رالين وتقرير المنح عمن
 فائق مختصر او مطولا ومجلا ومفصلا تم به مصدر رقة العنين وكليل منظم
 نور الكرمين وثبت بنزته للاشباح وتحقق به مراح الارواح وحصل
 به الكمال جذب القلوب الى ديار روضته الحبيب المحبوب اتباع ضوء خصاله
 مفلح السعداء الاصدقاء واقدر نورته ما لم ينفع الاواباء الاجابر
 مقدم الرسل وامامهم به خاتمهم وبها هم نعمان خادمه كالرضوان حبيب
 رب العالمين ناسخ الاديان فاعل العطف ذو التميز والبيان جليل
 تقوية الايمان وتكميل الايمان افضل الآخرين والاولين عبد الله
 سيد المرسلين واقف الضماير والنبهات والمستترات عالم البير
 والاشارات والمضمرات احمد احمد الحماد الحماد الحمود الحمد والحمد والحمد
 لواء الحمد والمقام المحمود محمد المصطفى المختار الجالس صدر رويان النبوة
 والرسالة الماسي بيارق نورجه رويان ظلمة الكفر والجهالة والظلمة
 رقاب قلوب السعداء من رن عقايد الكفر والطغيان ومنور ظلمات
 الارواح بنور الهداية والعلم والايمان في الابواب والمنح والاشارة
 صاحب المعجزات والفتح والبشارات فائق رنق امالي الاقلام

١٦
 والآسنة فالحق نطقنا بالارزاق والأمين هو الايمان الكامل المميز
 لخلاصه عدة فتوحات خرازين نفوذ الضوم والسلطان المنتخب المتصرف
 على جواهر عمدة الذخاير ذوات نفوذ الشفيع خلاصته بستان حدائق
 الكمالات والفضائل ونقاوة دونه الخصال الحميدة والشمائل الحميدة
 بلارباب خازن مخزن فتوح الغيب الشفيع الحسان المشان لمن طاشت
 وقاشر سجالاته في الميزان عند ثبته الكتب واسفار صحايف الاعمال
 تجاه الله الملك الديان الذي اعترف بالغة وفضائله الجواهر والنبات
 والجوهر والابان وشهدت بجوده جواهر محاسن اصنافه عدول
 الصالحين ولواثيس الحسان بنفحة جبهه ملاوة الفرقان ومجود سر حلاوة السلام
 والايمان بالقرآن بتجديد قرارات حافظه بغير تخفيف ترقين القلب وتشديد
 اياته زنج اللسان وتجويد اوصاف ظاهرة وصفات باطنة تودى على وشكائيم
 الروح والريحان على ترنيل نافع لوقوف رسم مصحف وجه الاحسان
 وتسهيل عاصم عن اوغام الحزن خلاف الشيطان بميل قلعه الفؤاد الى
 حرم الطبايع فاتحة المراءو المدوح بمديح قصيدة بانس سعاد التارك
 لما طلبة الماسح باغواق صافيات جياذ قرم كمة القفال في الجهاد

مريد الانحاب والابدال الاوتاد والاقطاب بالارشاد و
 الملك والسرير والتاج الذي ارتقى فوق الافلاك في بيعة المعراج
 افضل الخمسة اولى الغزوم مؤمنين به بالجزم بينه مهبط الوحي والملايك
 المتابعة في الجنة جلباء الارايك اوصافه الجميلة في الصحاح السنه
 وغير ما ذكره شبيهة بلا غول وفي الموطا والمسانيد والسنن وجميع
 المجموع وجامع الاصول المتجنب المتعبد عن كل الذمايم والروايل المتعلقين
 المتجاني جميع المكارم والفضائل وعلى آله المرشدين لتذكرة اخلاق الدين
 ولتصرة معراج علم اليقين اساندة فيض جميع تحارير اهل العلم والعرفان
 وشيوخ كمال كل من جهابذة اهل الايقان والاقان الكاملين في
 الرشاد والهادين لمنهج السداد منابع منخ الخيرة الجارية ونيابح
 فيض فتح القدير الباري ومن جملتهم افاضل اصناف البشر الائمة الاثني
 عشر رضي الله تعالى عنهم اجمعين وعلى صاحب الخوارق الباهرة
 والكرامات الظاهرة ذي المعارف والمناف والمفاخر حيدنا وشيخنا
 ومرشدنا محي الدين السيد عبدالقادر الجيلاني البغدادي رضي الله عنه
 عنه وعنهم فبالنوسل بهم يحصل اسعاف الحاجات وتوفيق اخلاص العمل

وتبذيرهم بالاستغفال بانكارهم واذا كاربهم في عمل اليوم والليلة تعزيرهم
 مودتهم سمته قبله محارب مساجد ائمة المسلمين ومحبتهم اسطرلاب اسرار
 بعينه شمس رضائهم رب العالمين وعلى اصحابه نجوم ضياء العالم الذين
 اشبههم معهم المكارم شتهار الجود مع الحاتم هم الصواعق المحرقة للاعداء
 واسبح المضيئة في النوادي لآيات ما رتبة اركان الدين مؤيدى الاسلام
 والمسلمين وعلى كلمة العشرة المبشرة الكاتبة للفاضل والفضائل حاوية وشاملة
 وعلى جميع اهل البيت وكل الصحابة وسائر الال والتابعين جميعين الى الال
 يزال بل في الماضي والحال والاقبال عدد الاوراق والاقلام وعدد
 الكتابين والاقلام وعدد كلمات التذلل لا تغدو لو صار له البحر حبرا
 عدوا وعدد معلومة التي ظهرت ازلا و احوالها تظهر ابادا اللهم صل و
 سلم وبارك عليه وعلى آله وصحبه فان جهنم المغنا واعتقاد فضلكم المبنا
 والمعنا خطبة كتابي بسم الله الرحمن الرحيم ان اولي استاذية الطبايع
 والنفوس حلا الملك المنعم القوى القدوس واجلي ما يقضى به اذمان العبيد
 وتغنى الاحرار شكر الصانع القدير الغفور الغفار كنوز آياته لا تغدو ولا
 تنحى وبحور نعماته لا تقيد ولا تقنى والصلوة والسلام على منبوع الفروع

يزال وادب جميع الزل وادب جميع الزل
 جميع منبوع اوده شخا حاكم
 شامل في اسوى الذات خا حاكم
 ودر رب العالمين جمع اوده شخا حاكم
 اخبرنا في النوع وتمام اوصاف علم
 الخفير

والاصول وقاموس بحار المنقول والمعقول الذي تحدى بالاثبات من
آيات كتابه فصحاء العدنان وبلغاء القحطان فرفع الله تعالى تحيته على
خصومه كما رفع على السموات على مركز الغبراء واغترابا بعباده على طاعة
اطاعته ما دام السماء والذكر محمد بن الذي اعلاه الله تعالى فارتقى فكان
قاب قوسين او أدنى فاوحى الى عبده ما وحى وعلى آله واصحابه اجمعين
الذين اوفى من الله عهدهم ولم يبلغ معشار درجاتهم غيرهم الذي جابوهم
الاكماماء الله ربهم بوزن الخلق اجمعين وسبهم خطبة كتابي
بسم الله الرحمن الرحيم ان على ربهم بيان الاقلام واغلام رر يقبل
بهار قاب عرس الفياض حمود رفع خباء السماء بغير عهد وتود وشكر
احدا انكر ضوئهم لطيف الامن بعين قلبه رمد نعمة علام منحنى من نعمه التي
لا تحصى ان شاء والامام وشكره علام اعطانا من الآله التي لا تقبل
العدو والاحياء والصلوة والسلام على افضل الانبياء وارفعهم في
الدرجات والمنازل الذي يميز بين الجنيث والطيب بحكمات الال
شمس النبوة والرب اله الذي لا يحيط بنبوته المطولات فضله
ارساله وعلى آله الاتقيا الاصفياء لاسيما من هو منهم مصداق واعلم

اول تسليط

ورتبه الانبياء وعلی اصحابه الذین ہم کالجوام الا بتمه الا خطبه کتاب
 حج بسم الله الرحمن الرحیم بهترین بهترین لغوی که سینه زاد
 راه آستان کعبه مقصود تواند بود خدا قادر است منعم است که از پیش
 ما بر پیش همه بیک کویان داعی ارادت اویند وامن و آبه الا
 هواخذ بنا صبهنا ان ربی علی هر طر مستقیم و در و نامحدود و سلام
 از حد و عدا فرود بدیه روح پر فتوح قابل مابین مسجدی و قبری غنچه
 من ریاض الجنه و بر آل اصحاب او که مستحقان جنس موجود و مادی
 حرم رب معبود اند تا ابد آباد و تواتر و توانی نازل اباد فائده
 و بسیاری از مکاتیب که باهل علم به تحریر آند تمه خطبه حمد و مصلوة
 مقفی میداشتند لیکن نقل آن خطوط کوفته شد از آن سبب از
 هیچ یکی از خطبه و مکتوب نقل نماند و رساله مبر که سیمی است با آن
 المنع بالجهر عن اخذ الزیاده فی المبرز خطبه دارد یعنی رساله دوم
 که در شرح آن چنین آمده بحال الذی تجرد من مبادی شریک الزواره و نقل

تمت بالجهر

روشن شدن

روشن شدن

SARAH JUNG FOUNDATION
 Oriental Section
 URDU PRINTED BOOKS
 Accession No. 1111
 Subject: Urdu

بسم اللہ الرحمن الرحیم

جسکو ہی مخصوص عظم و کبریا
خاص اسکو کہ جسے وہ ایک
فاجرہ یارب فضل رافتگ
ہادی جلد طریق جملہ سبل
وہ ہرین افضل بعد حکم السلام
فیض جسکو تھانی کی ذات سی

حمد و شکر سنات سی مختص ہوا
ہرین سہی ہر اسماء سنی اور صفات
عبدک الراجی راہ جنک
اور صلوة او سپر جو ہرین ختم رسل
انبیاء سب او نکی نایب ہرین عالم
اور او پر آل اور اصحاب کے

وصف و عائی خاقان روم اور ام اللہ تعالیٰ دولہ و جمیعہ و ملک
خان بن محمود خان سلطان حمید
نام او نکال بعد بھی لانا صحیح

ہرینکی خاقان روم کے عبد المجید
ہرین ہوا اول ہوا الآخر فصیح

نام مولوی روم در علم مذکورہ شریفی سابق
در وصف شان مذکورہ شریفی
و حافظ مولوی عالمی بیرونہ زیادہ تر اولاد
روم رجم اللہ وصف شان مذکورہ اندر

شاہ جتنے میں سب اعلیٰ حد میں	سب نصار اؤ کی تابع عہد میں
جن تما کے حمایت میں رہیں	فضل کے اوسکی رعایت میں رہیں
خوبان جتنی ہیں شاہکی تمام	حق تعالیٰ اؤ کیستین رکھی تمام
دل منہ بردباری ناپا ندر	ہم بغیر یاد حق دم بر میار

سبب تخریر محمد وزیر

حکم حضرت مولوی یعقوب کا	بندہ خادم یہ ایسا ہی ہوا
نکملہ اب یہاں سے لکھتے ترغیب کا	جس طرح کہتا ہوں میں تجکو جتا
حکم یہ ثابت ہوا اب محمد وزیر	یہاں سے لکھتا ہی بطور ولید
لکھ دیا تھا مختصر ترغیب میں	تھوڑے ایات فخر الدین میں
پیرو مرشد نے نظر کر کر اوسی	دیکھی اصلاح اوسکیتین چوسر اکی
سب کینین کر کے مضامین لکھا	بعد اس کے مکمل بھی میں رکھا

مثال وجود ذات و مظاہر و تعنیات و شخصیات ان ذات و لکند

المثل الاعلیٰ

کسی طرح اچھے روزن کنی	وعدران ہر پارہ شیشہ زنی
ہم کنی دران ہو روشن سلج	نور ہر روزن بر آید زان بجاج

بے نیازان کلام مولانا اصلاح ایسی کیا
 بے نیازان و چند ان کمال مراد ان
 از خود شدہ ہون اللہ ۱۲ تحریر محمد وزیر
 کونکہ ہر پارہ شیشہ زنی و لکند
 بجلی کج ہی زردی کو بدو سبب و منفیہ

کتب خطی و کتب چاپی
 در کتابخانه و در کتابخانه
 در کتابخانه و در کتابخانه
 در کتابخانه و در کتابخانه

<p>کر چه معدود است رنگ و بجا و نور این وجود ذات اعیان مثال</p>	<p>فانی ملک آن مصباح کیدان باغ نور ابر تر از برشی وجود و الجلال</p>
<p>تجسید و کثرت شعب ایمان</p>	
<p>حکم سی حضرت کی ایپ گستاخ سب اوس سب جو باقی را سو بیابا بیهی سب مقبول درگاه کریم نمین سب مجنون و سب بی پرستی جان پاک سب ده و سب سی و سب شاه گاه دیوانه کند فرزان را</p>	<p>شجره ایام کی جنتی سب کچھ گستاخون سب او سب آچکا نام اسکا سب مراد مستقیم سب مکلف سب احکام جان سب مجنون و سب سی گناه گاه فرزان کند دیوانه را</p>
<p>شروع بیان شعب ایمان</p>	
<p>سب گستاخ چون ترک پو قراب فاعل اجرام آخر پو تبا فرق باشد در میان سی کلام</p>	<p>سب عبادت بی شکر ترک گناه اور سی ترک عبادت سب گناه فعل دو کمرده و فعل سب حرام</p>
<p>شروع بعضی از عقاید</p>	
<p>او کو خالق سی ضروری و خدا</p>	<p>سب سموات اور زمین باقیما</p>

شعب ایمان در احادیث و روایات
 در احادیث و روایات
 در احادیث و روایات

در احادیث و روایات
 در احادیث و روایات
 در احادیث و روایات

اسمین ناز اہت سی آبات مین	اسمین ناکیدت بیغایات مین
لطف و رافت کر عباد اللہ پر	اور تعظیم امر و اسم حق کی کر
حکایت	
بشر حافی اسم حق راہی بادشاہ	کر کے خوشبو سری انکو نہ لگا
ہتی وہ درہن لبیک جب ایسا	جام عشق حق پلا اور پئے
جنتی حضرت کی مین مان آجا جان	بیرہ عقیدہ اولیا کا ہتی بھان
انکو ناما آدم ہجہ احد اور	بابہ جدات دانی افتبا
نام پیغمبر کا جسم تو سنا	پڑہ درود او پیر نوای مرد خدا
اور محبت ہی خدا کے واسطے	اس نہی کے آل اور اصحاب
جب بھی لطف بھی لند ہو	تب دل نشان خدا آگاہ ہو
دوست کر کشکابین کو بھی	مشورت کر فکر کر تاہور
کلام کوئی ہو دوست کی الی اگر	دوست سی پئے نہ مخنی رکھ غیر
رکھہ حقانی دوست کی ہر بات	و لکھو اسکی رکھہ نواب تان مین
ہر حقایت تب محبت کی ضرور	تا کہ آہ پمین رہوین بہر
ہر کسکو اسکی رہنمائی تان	سب برابر مین محبت مخلصان

اسمین ناز اہت سی آبات مین
 اسمین ناکیدت بیغایات مین
 اور تعظیم امر و اسم حق کی کر
 حکایت
 بشر حافی اسم حق راہی بادشاہ
 کر کے خوشبو سری انکو نہ لگا
 جام عشق حق پلا اور پئے
 بیرہ عقیدہ اولیا کا ہتی بھان
 بابہ جدات دانی افتبا
 پڑہ درود او پیر نوای مرد خدا
 اس نہی کے آل اور اصحاب
 تب دل نشان خدا آگاہ ہو
 مشورت کر فکر کر تاہور
 دوست سی پئے نہ مخنی رکھ غیر
 و لکھو اسکی رکھہ نواب تان مین
 تا کہ آہ پمین رہوین بہر
 سب برابر مین محبت مخلصان

رجوع لبومی شعب ایمان

جان خوشی سے دم درود اس پر ہو	تابع شریع رسول اللہ رہو
در عشق حق میں دل او چاک کر	عالموں سے مسئلہ چھو جا کر
اور خلاف اس کی ہی تم ڈرنی ہو	ظاہر و باطن میں ایمان کو رکھو
حق سے دلیں رکھ تیری خوف کا	جس سے بدنامی او ٹہی اسے جاننا
تربیب خاصان خدا مرغوب ہی	ظالموں سے دور رہنا خوب ہی
اور لازم ہی رہنا بالحق	مبصر و شکر انسان کو لازم ہوا
بی حیاء تو نایب شب بطلان ہی	اور حیا تو لازم انسان ہی
منع نہیں ہی شریع میں تدبیر کو	پہر توکل ہی تو باندیر ہو

از معنوی مولوی روح

باتوکل زانوی اشتہر بہ بند	گفت پیغمبر آواز بلند
منکر و ایاب توکل مخلصان	بیدار و بی بند صدوق و مکان
اور عادت رکھ تو قیوم کبر	اور تواضع اور رحمت بر صغیر
کلمہ طیب پڑھو شام و صبح	شرک کر کہو حد و حد تباہ
رکھ حد سے طبع کو تو اپنی دور	ہی تباہی طبع جائز و زامی

توبہ استغفار و ایمان کر نیا
 اور خلق بد بچ بدتر ہی کام
 علم قرآن پڑھ پڑھا تو غیر کو
 نا تو دیا حد سے زاید چہر ہو
 دل علاؤ ذکر میں مشغول کہہ
 قہم کر معنی کی تین قرآن کے
 مشکور و افراط تجویذی کر انم
 اور تدبیر شرح میں مغرب ہی
 کہو ندی نوع ساری مہوین
 لغوی اعراض کر ناکام ہے
 کہ حذر ساری نجاست ہی علم
 کہ اثر جاوی وہ ہو خوشی شک جا
 اور وضو سب حال میں تین ہی
 تھن پھننا بیٹھ کر تین ہی روا
 بیٹھ کر پڑھ کر کر انارہ سکی

خلق سے اللہ کے دلیں رکھ مہیا
 جس سے انسان ہو پر ابد تر تو نام
 بد جبکہ مت بیٹھ نا جاویر کو
 نا تو ب سر کہ تم ہی ناسنو
 کچھ درود و ورد کا معمول کہہ
 اور عمل کر اسکی اوپر جانکی
 باز رکھتا وہ تدبیر ہی کام
 نص قرآن میں بہت مطلوب ہی
 ہو دی ضایع عمر جو کی لغوین
 مومنو کا نصی اسین نام ہے
 با طہارت کر ادا صوم و قیام
 ہی نماز اسپر تحم نین روا
 کہ کہری کوئی نین برا کر نین
 تعلق پڑھ لی تو ثواب آدما ہوا
 غرض میں ہی عذر سی جائز ہی

میسر در بعضی مردم دکانہ فلاح
 کزاشت حق خود میداند و شفع التو
 ہلادہ اندر در اولی نارند اگر ان را
 خواندہ خبر خراب بود و ثواب بکاف
 باین دوکانہ و عدہ وصول ثواب بچو در
 حدیث آردہ ۱۱۸

بیاری را که قائم توانی مگر این
جایز طریق اول ۱۲

اقتدا قاعد کی قائم کور و ا
ستر عورت تو ہمیشہ ہی ضرور
مار کے ڈرسی جو وہ مردان تھا
کر بزرگون کی دہی عورت میان
با سخا و جود اطعام طعام
پیا سی کو پانی پلانی سی ثواب
اور عبادت تعزیت اور نیت
خط کو لکھ کر خشک کر ناک
عجب بد کوئی کور و احبابی
دو تن کی گھر میں مہمانی کرو
ہر بد و نیاد و ستو کو ہی بہلا
عبد کا احسان مرد و نکو بہلا
پھر اگر بالکشی ہو تو ہو
نیت ہی تھی تو پانی میں ندال
اور دس دن آخری رمضان

کر ہی اہل فقہ میں ہی با صفا
با ادب و ہوی تو ہوی با سرور
آئی حضرت کی ہو اریان تھا
مرسلون کی دیکھی عورت مردان
ہی غنی کو بہہ ہی لازم و شلام
کر مرد مقصد دلانا ہی ثواب
دو سترار میں پہلی میں بہ
تہی سنت پاک ہی پاک ہے
کر کہ تیرا با مردت کھر بسی
ہر سفر کی ہی کر مقدور ہو
تو تھا دور اتجا بودان جزا
عورت کو ہی بہلا عفت اما
بہہ ہی عطا ہی غنیوں کو کہہ
ہات پنا دہوی بن سنت کی حلال
سات شبکی اعکاف اگر کری

حکایت اہل ایمان و کمال

تجاوہت بداد است بدلی کہ
دولت شکر بہ خفیف شد و تہاد و دفع
دال ۱۲

... و صاحب بزرگوار است کند
 ... و خانه کوشت حضرت و غیره و آنرا
 ... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر
 ... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر

<p> مسجد اندر بعضی مردان کمرجا و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت و در غاری می شود و در آنجا قبر و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت و در غاری می شود و در آنجا قبر </p>	<p> لا وین اسکو بودی و ده سببی بیت اسکی گری جب تک تو را بات دنیا کی نکر و مان زالعللا مسجد اندر انتظار اوقات کو اور اچھی کام میں بڑھتا رہو تاکہ ہوں و در تجھ سی دل ہو تیر منہ ہی ہوں کشتی پر لگی حکم کر دیا کری نامہی بوجہ گری زیارت روضہ کی شاہ کی جانی جسم رستوں میں عزیز کیونکہ میں روئین کی سداں قبر کی قائم مقام اب ہی سنا گری زیارت کمر بوست سی وہ مکہ میں معلای طیبہ میں قبیع کس جہالت خواب کم کن العزیز </p>
---	--

... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر
 ... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر
 ... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر

... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر
 ... و در میان راه و در موصوف را نیز زیارت
 ... و در غاری می شود و در آنجا قبر

کے کلمہ کا ترجمہ ہر عالمی رشتہ کی طرف سے کیا گیا ہے

کے کلمہ کا ترجمہ ہر عالمی رشتہ کی طرف سے کیا گیا ہے

کے کلمہ کا ترجمہ ہر عالمی رشتہ کی طرف سے کیا گیا ہے

کے کلمہ کا ترجمہ ہر عالمی رشتہ کی طرف سے کیا گیا ہے

میں ہوں نہ ناشب قدر کا ہیکہ پہلا	سب برس ہی میں ہی مضامین
آخری دس روز کی اوتار میں	رہ تو سارا چاند ہی کا زمین
عالموں کی بہت ہر معقم ہی کہی	تو ان بہر ہی ہی ہوئے نقل سی
حر و عبیدت کا ام پر ہی مدار	شافعی پیر کے اسکا قرار
مسلمی بن چار دوین تعلق	دوین بگا اختلافی فی یوفات
حرمت جو ان کو بھی اب سمجھ	مسلمی چارون ہی وہاں کھینچ
نصح آخر زان رسول فی تمیز	ہی صلوات مملکت امی عزیز
کمر و فانی نذر اور حفظ میں	اور ادا کفارہ کر کر حفظ دین
سہیل کی عظم کی مگر بین کج	لفظ و شاعر ہی دو ہو و کج
کرنکاح اور باز رہ ہر کاری	دی حقوق اہل حاجت ملی
کوئی عالم آگے عالم گیر کے	آیت انج آیامی کو پڑھے

تفسیر حدیث

جوئی لگا ٹوڑی کو سطور سی	دیکھیں ساری اہل خانہ غوری
تفسیر بجملہ معتبرہ و رحو بعض مردمان مستفاد از	احادیث رسول اللہ علیہ وآلہ واصحابہ وسلم

سب دین اسی پر حکم شاہ	شاہ وہ ہی ہو کہ ہودی دین شاہ
اور مدد لازم ہی تھی کام پر	واسطی اللہ کے نین نام پر
رکھو آسودہ رعیت کو مدام	عدل کی حسان سی ای نیکنام
اور رابطہ ہو کر بن سرفور	رہوی دار اسلام کامفہ
اور چوکی پر یکا جنکو ہی کام	کام پر اپنی رہیں وہ بانظام
کہہ دیا جس امانت تیری کیا	وی اوی لکھ دوسری پرین
اور سخن تینا لگا پونیدہ رکہ	اوسکتین انخاکر اور مہی نہ کہ
جو کر بن کامان ہو لکھ پڑہ کر کر بن	اور مہور شہدان اسپر کر بن
صل و حرمت فقہ سی دریا کر	عالمون سی اسی ہو کر باخبر
جس کے کوئی قرض ہو کوئی ضرور	مان یہہ محکم خدا ہی غیور
بڑا پتہ پڑا ہوا ہو سکتین لکھیں	اس قسک پر کہ جو بانہم کر بن
اوب ہو اوسکتین دیوین جتا	کاغذ ان پھارین کر بن ایک
کہ نہ ہو تو حکم حق تاخیر ہے	بخشد نیابی بلی نہ بری

اتھم کی از بیان قرض در رسالہ اولیٰ مذکور شد
جو پڑ ہو سکو کوئی ناخوستا
لی تجھ اپنی وہ دوزخ بیچ جا

ان القرض ما تحت من الامانات والمواعظ
عجل اللہ یا کریم ان نوذر الامانات الی
الیک بکذا السنۃ لیسوی ذلک

اسکا تو ایان ہی نہیں ہی قبول	اس طرح فرمائی ہیں حضرت رسول
بر نزرگان سبقت و پیشی کن	با جاکیشان رہ و خویشی کن
ہی کریم و عزیز ہوں کو کہی	اور زور و فرمائی اسکی عقل ہی
جمع کرے مگر کوئی مال حلال	ہو زکوٰۃ اسکی کہی بدین حلال
گفت سفیان توری ہی مرو معز	و رہم و دیار باید بہر عز
جمع کر رکھتی نہ وہ اصحاب مال	مال کی دی سکتی نہ وہ اصحاب مال
از کجا دادند ان اصحاب مال	جمع کر انرا نہ دند از حلال
لیک چاہی ہو رویہ خوب تر	مال غیر او پر نہو اسکی نظر
مال کو اخلا و حارس ہی ضرور	ناکہ رہوی جان کو تیری سرور
ہی امیر و مکر و غیر و کو نہیں	نیکلی صدقی واجب سپر کہیں

بیان خواب اولیا

چشم پوشیدم تر ا دیدم خواب	خفتہ راحت بیدار او قنادر
عذر ریجی جب کہ نا توری وضو	نوم ہی جب تک توڑ کی کی؟
غز ثابت ہوئی استیباب سی	و تکی صحبت کو بھی دیا کہی

و نیز نوب ابو ذر غفاری چنان است
کہ مال نہ خرچ باید کرد و غری بیاید و
و نیز نوب جعفر صادق و زکوة مال پروردگار
باید شد و پس از آن حدیثی است کہ
طیب است و گویان از نذر اوست و غایت
ہست است در حق کسی کہ ایمان باشد

میرزا محمد علی قزوینی
در کتاب خود مذکور است کہ
در کتاب خود مذکور است کہ

اور بقافی عذر ہو یک یا سی
کبر بجا نہ ترا چیز سی خبیث
گرچہ قرآن میں لکھا ہی اتصار
معتد لو کون کا کہنا راست جان
جو کہی تجھ کو سلام ای باخرد
اور جو جسکی اور کہی الحمد کو

مذکر کے ہر وقت میں ایسا لکھی
یا دکن الیلدغ المؤمن حدیث
عفو بھی ہی مشرین پیش مار
منکر و تکذیب سی دلو مہان
وی جواب اچھاوسی بن اوس
سی اوسی سنت کہی شمیم تو

مرغوبات نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

اور خوشبو کا اگنا خوب لانا
 بی غریبی میں خضر بزمینات
 سرو و شیریں آب اور لحم زراع
 طیر مشوی اور کدو خوش بو کی کھا
 ویک ایض جو کہ تھا محبوبان
 دیر بیان اور شیر و قرآن تھا پ
 باہر بی بی غمی رسول اللہ کے

کام پہنچی سنت ہر غویب کی
کہانی ہیں حضرت تم غیب کی ست
اور عمل جلو تقاضا کا سامع
فی صرح و تو رہیں ہر کام لائی
وہ فرشتہ آسمان کا جی بچان
سب ہی بڑھ کر غنی نماز ایسی
نوروقت انتقال ہی فی ہر

طبيب

نیز نام آن نوشته است

ہی تکبر بالکبر یعنی جد یر	مت ذلیل ہے نہیں کراہی فقیر
بیشی بدہمتی نہی صحابہ آپکی	حکم سے جب آپ آتی نہی چلی
ذات کو حضرت کی سید مکر وہ تہی	ہو کی قائم نم کرو تعظیم یہی

تفسیر

دوی تو کھانا اقربا کی تین ضرور	خاص جو نزدیک ہونا نامہ دور
یونہی تو کیا ناسکود دنیا ہی پہلا	ایک جی سبکا چھین بابا پسا
دوی اولوالارحام کو کھانا ضرور	ای عالم کی کہ رجوی باسہ دور
گرمیوں اہل ارث موسرین طہار	مرد و عورت بی ہونکو و اسلام
غیر اصل و فرع و زوجہ نیت کس	کہ بد میت ستاند نفقہ بس
سیر کرد وقت نین غیا غیب	غیر زوجہ کر غنی ہی لایعجب
برقعہ است اکل فرع و زوجہ بس	غیر ابن نامیت جی بیچ کس
ہین حقوق زوجہ تعلیم مہم	مہر و سکنی علم و نفقہ اور ستم
اور خدارو کاو ہی دی اور بیچ	جسکو جسکو جو ہو لایق طو و بیچ
بہول مت حصہ سے ہمسایہ کتین	کہہ نر کی بس نین پایہ کتین
اقتراح دوستو نکو ما شیو	صاحب رتبی کا رتبہ جانو

فہم غنی خاف دین
یعنی بابر نے بانی دین
مورخان نہا کو

جس کا دنیا عرف میں معمولی
 ایک جولیوی اوسی لازم وفا
 کر طبیعی داد چون سم کی دوا
 جسکی جان ہووی تخلیق ہو کر
 سکو ہی نقصان نہ پہونچا ایک کمر
 کام جو ہووین معالی کمر پسند
 اور تہجد نافذ حقنی کہا
 منع مت کر عاقہ مبذول کو
 غلہ ہی یک سوال کا بہر ناروا
 اکل طیب از زینت نبین حرام
 حد سی زاید مانگ مت قیمت ہی

منع اسکا امر نامقبول ہی
 بیکا اچھی طور پر لانا بجا
 گفت پنچمبر کہ ضامن ان دورا
 و سکینین جلد بی تو کہا نیکی
 بانه بجادی تیری طبع نیم
 اور رزائل سی تو کہہ مہمت پسند
 فرض زاید ایک حضرت پر کہا
 کمر تجاوز نا کرین معمول کو
 بلکہ سنت ہی ز سالار پدا
 پرنی النفس ہی کہہ مقصود تمام
 کرا طاعت حکم صاحب فضل کی

بیان صحت طریقہ اولیہ

کر شود شخصی از شخصی مستفید
 شد و حیث از سرور کل مستفید
 از فضل او بیست امی جوان
 کہ در بیست و بی

فیض روحی ہست ممکن ایمر پدا
 نیست این از پروا نشی عم بعد
 پیری ظاہر از نوہ روان
 یعنی از اولیہ قیلا

این صحت را بعد از نقصان مال و غیرہ و نابالین
 فایده بسیار از شستن با آب و روغن
 اخذت صحت طبع و در مجاہدہ
 چو کہ رفتن فایده بسیار و مع جانی بود کہ

سیری باطن از دوحاری بود | سرکه انکارش کند عاری بود

باز رجوع بہ لقیہ شعب ایمان

سراذیت خلق کی رستی ہی دور ۔ جس قدر مقدور ہو پہنچا سرور

بیشتری چون جمع ہوسب جنگا
ست نجس کماش جگہ کو دلیرا

دو مہرانی اعضائی وضو کو ایک بار یا کہ دو دو بار زمین ہی اس میں عار

مارتوبید و ضوای با صفا شرکہ بر ایک حلو آب کا

اور بد کوئی نیکر اصنام کی

سز حک با چون کم

مريض من الاستسقاء تركه
مستأنه فخره كنه طاهر ك

سویں چھوٹا

طرح و بظ و برین مراد
استو و است بهی نام

قبل مرایی نوبسم اللہ جل
فی ضروری و غور و غور و غور

اعل و حشہ خلق و مصری میسر اور سب عجمی کا بہی چھی ہی ہیر

ایک بڑا اٹھی بیبی کی کمر اور سرنچی کی ایک بونی جطر

۱۰۰ مسین جو پری فرض آکھو فرض

أَيْتَهُمْ أَتَمُّوهُمُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

در حدیث اربعین گفتن منع آمده از آن

سبب نکاح و گفت و ایسا با گفتن

انکشت شہادت بیعت ادرہ مجی

۱۱۸

تختہ میں کر احتیاط ای باخبر	ناک ناعنین من جاوی پس
گر چه پینا سب طرح سے بی روا	تین دم لے پانی پینا ہی بہلا
پانیکو چو سو نہ لو گھوٹان بڑی	ہو زیادہ شرب و نیک وقت
اور بہت تھوڑا بھی مت پی باقار	کیونکہ حاجت ہوگی تھکوا بار بار
صبر کر نایاس پر بگیا بہلا	جس سی ہو دی پیاس نہ ملے

فوائد نصائح بعضی از بروی حکمت اند و بعضی از روی احادیث و اول موافق حدیث الحکمۃ فی المومنین

وجود ما فہو خیر بہای احق

بہوک سچی ہو تو تب کہا نیکو کہا	قبل اکل و نوم پا خانی کو جا
گنا کہاوی تو نہ کہا تو صید کو	خیم کا ہر کام میں رکہ قید تو
صید و موزی بن چلا مت تیر کو	مارت ذی روح کی تین تیر تو
بڑھی عورت سی نکر صحبت جوان	مان یہ قول حکیم اسی مہربان

جنبہ منخل سیرج البضم ہو	خامدہ	تم ایسے سنت سمجھ کر ہی کرو
موجب غسل یک سی گر ہو زیاد	ایک غسل انگو بی بسی ہوا	تو وضو کر لے کر اسی باخبر

و بعضی از این بیانیہ کلام
بزرگ ملک گفتن بیاد
چند

در بیان مرد و بان
نشین فاضل گوید
جلو در نوشتہ

از زینت آفتاب معلوم کہ اگر احسن
را وقت نازدات کار و عمل
را کہ در صورت کار و عمل
دوستان و رفیق
عالم از بیخ

(Faint handwritten Persian script at the bottom of the page)

<p>چند روز بعد</p>	<p>فائدہ</p>	<p>چند روز بعد</p>
<p>دن ریای کا طمان کبریا</p>	<p>بہر ترویج اطاعت بی ریا</p>	<p>بہر ترویج اطاعت بی ریا</p>
<p>مراود غودن غلاد</p>	<p>فائدہ</p>	<p>مراود غودن غلاد</p>
<p>بندت پاخانہ و پیشاب کر غسل طرف و پاکی محن و فنا کحل و مشط و نعل خف و مسح جان سنت حج این سہی شہرین اور مناسک حج کی ہون میں ایک ایک دن اور خطبہ تین سب صحابہ ملکی تروچان پڑھی سب صحابی ملکی میں باہر پڑھی پڑھ نماز ہر دو عید ای با نیاز مکر کرنا اور دعا دینا ہی نہ مکر یوسف ابو بعد مکر مکر باشد دن جزائی مکرین</p>	<p>در ترویج شایستگی ہر روز ایک بار پڑھنا</p>	<p>وسطین و سنی طرف تو خواب سنت باہمن وانی ای فتا بہت از مندوب و عادت روح کی تریب یوم النحر میں ایک رسالہ میں جدا ای بیار حج میں پڑھنا دین کے آئین میں ایک سال اور میں ہن قرآن پڑھی اور سنی گھر میں اسی اکثر پڑھی آگے اور دوسری فصل مت پڑھ غار نا کرمی یہ کام ہر اہل شہر دن صواعق اللہ نفع دینا کر کہ بہتر نفع و غفران ہی میں</p>

[illegible]

مثنوی خانی خان از موصوفیہ کلاوات

جو مومن ہے کرمی خانہ خراب
 بی مصوری پیشی قدرت بد
 بن کرمی حقلی تو کچھ کس سے بنو
 جو ہوا چھا کام ہو جتنی کیا
 ما بعد طاغوت لوت شاء الاله
 انہما کو با ادب معصوم جان
 انہما کو معجزہ ار باس بین
 تہو رسول اللہ کی راہ مجزات
 چون قمر کاشن تکلم بالبحر
 اولیا گوہن کرامات اسی سعید
 جو کہ ہو متبوع انکا اسی پسر
 ہن کر متبا تو عند اللہ ان
 اور عذاب قبر اور آرام ہی
 اہل حق قبر میں منکر نکیر

ہوے اس پر سخت تر قہر و عقاب
 نیک و بد کی وہ کرمی صورت کمال
 ٹیک پٹے سے زبان ہی تم کہو
 اور بدی کو مومن اپنی پر کیا
 بی ادب قوی است شد قابل تباہ
 مت ہو تفسیری قصص میں بدکن
 وہ تفصیل سب ہی خیر الناس میں
 نین تھی اسی کو بی بنی کلمات
 اور تو اتنی سی بلا حد در خبر
 مان لی او کو جو کوئی نا ہو طعید
 ہن کرامات ولی و لاج او ہر
 انما الایات عند اللہ خوان
 جیسا جیسا جسکا جسکا کام ہی
 ڈر کی کو مومن کی کو مومن بشیر

مثال نامعلوم شدن عذاب قبر و آرام قبر بعوام

و قال لو شئت انزلت
 بعد ہام
 اور اللہ تعالیٰ فرما دے
 من نزلت الایات
 غیرہ

در کتاب انوار کائنات ۱۲
 جامع عالم و انوار کائنات
 در کتاب انوار کائنات ۱۲
 جامع عالم و انوار کائنات

<p> خواب دیکھی سکونا ہو دی خبر اذن سے اسکی رسول اللہ سی ایک کبریٰ حاصل حمد مجتبیٰ حق نے فرمایا سو ہی بی کم و کاست جز خواب چشم دل یی بی ریا </p>	<p> کوئی سوئی کسی مانند ہی پر اگر اور شفاعت راست ہی اس پر طفیلی کوک بھی ہو بین بجا آخر تین دیکھا ہی حکم راست اور دنیا میں نہیں ہی وہ روا </p>
<p>فائدہ بیان توحید شہودی وجودی</p>	
<p> حاذر از میدانکہ تشبیہ میں جامع التشبیہ والتنزیہ میں پانی والی چھپتہ نعل اسکی پا عین آب مطلق آمدنی حروف عینات پنبہ باشد ذی کرم </p>	<p> شب شہودی قابل تنزیہ میں اور وجودی قابل تشبیہ میں ذات حق دریافت میں کسی ہر حساب و معج و ہر آب طرف ہر قماش و ہر قبیلہ رشتہ ہم </p>
<p>تفسیر</p>	
<p> صادق کی تین ضادیت پر جویم اسنو تجوید کو حج سمجھ بعد مردم کوک و زن یون م </p>	<p> تونہ پڑہ ہرگز ضراط المستقیم صادق و ضاد و دال کا مخج سمجھ صنف برابر باند ناخلف امام </p>

برائی مثال عشر دریافت مایات اشیا پاک
 حکایت مولانا فیض ربیب پوری در دریافت
 ہیکل از اسلم پور ان در ادب مثنوی میان فرمود
 از ان جلد دریافت کنند ۱۲

شکار در شہودی بین رسالہ گوشت بہرہ
 بین دو مثال از باب اسطفا فی نقل لم یجاء
 عن کل مثال و انہ نقل الی ۱۲

چنانچہ فی نقایاں مردود و حفظ طرک در
 سورۃ فاتحہ است فرط اصلاح و یونہ در
 کعبہ اندون نماز ۱۲

فرط معنی کو در کون کہ باور از بود و طرک
 و ہر فقیر بودن فرط و مصدر باب مفاہیہ
 معنی غلام است ۱۲

لفظ قرنی اور ایت و سوف تعظیک
 و یک نفری مال سید جلال الدین صاحب
 حضرت علی بن علی و سید الدین صاحب
 و معنی قرنی این که ملک خود پسند
 باشد بیاسند و خود را در دست
 داشت

سم

<p>گرمی مغرب کی یک گرت ملی رفیق کو لازم رکبو ہر باب میں کسب و صرفہ جو کوئی ہو جانتا شیع کم کرتے تھی احمد مصطفیٰ استقامت تم کرو اسلام پر دروغا مخلص کو تخیل پر سایل لبہ را داون ضرور لکھ میں کسی طاقتو جاتو چہ کر کرتو استغنا تکبر کا جواب</p>	<p>تو تحیات اسکو دوم میں اور صلابت دینگی ابواب میں چہ پور دنیا اسکا میں اسکو بھلا تب پڑھی حمد الذی اشج لنا کیونکہ لغزش دین میں ہلکی خطر ہم خواہ از کس تولد شا کرا لیک ہر را داون از مقدمہ دور اور کرے تو سلام ہی باہر اور خشن ہو سکی جتنی ثواب</p>
---	--

تنبیہ

<p>مرد وزن جو کوئی کہ دنیا میں کہ نہ ہو اسکو گرمی اسکا قریب حقیقہ شاید من اور با بہلا ہی متاع ہو نا ہی سنت ملام نور نرمی سی سخن کرنا بہلا</p>	<p>خرچ و فن اسکا ایسی مال سی اور بیت المال ہا ہر غریب اور خلوا لابیات من ابوابہا بعد تسلیم از بنی خیر الانام فی درشتی خوب الا بعض جا</p>
---	--

[illegible]

فمن كنزها مطاوعة ربي من مله الدنيا وانه لا مال والنسبات الحديث قوله من الاموال ١٢

[illegible][illegible][illegible]

<p>جو پسند خاطر دیگر رہے رکبہ تو اس احقر ازای نیک نام ایک سی از نول کمول رفیعہ تو کمر رعایت اسل ثواب</p>	<p>تو تیرم ہو تو دھیا چاہے فوجہ تو خوب نین ہر جا دام بعض اس کو لا بد ہی مضیہ ہی روا اظہار و نیک و سیر و</p>
---	--

غریب شیخ ضعف را مرد همام
 تو ز نار و ز یکا بینیک ہی روا
 لا تکلف نفسی الا وسعها

<p>ایک جب من چھوٹی ہوئی کہی قضا خدیہ صوم غصیف شخص پیر بلکہ کر کھارہ ہی وہ کہا دیکا جو کہ ہو کوئی کنہ کار خدا کوئی ہو مقتول کوئی آپا مری ہی درو خواب اول شب اسی سپر</p>	<p>ہوئی شیخ فانی خدیوی بہا وہی کہا لوی اگر ہو بس فقیر ہی فقیری کی سبب اسکو روا کہنا کافر و سیکتین بنی ہمد روا موت تب ہو جب خدا نازل کر تو قیام و صوم داؤدی ہی کمر</p>
---	--

[illegible][illegible]

چونکه در این مکتب که هر روز تجدید و تکیف و تفریح و تکریم می شود و در وقت عشا در آن روز با قافله می شود

سنت تھنیک ہم شمع دان	بچہ را کس از عمر شیرین زبان
و ان آوان در کوشا ہم ماد	اہل دین را از عبادت راحت
آخر سبحان کی آیت سکا	بچہ کو اہی صاحب علم و حیا
وقت پر ہم اللہ خوانیکی اگر	یہ پڑا دین خوب ہی اہل تہجد
انہیاسب واجب التظیم ہین	بعد حضرت افضل براہم ہین
بعد ہین عیسیٰ موسیٰ اور نوح	ہین یہ پانچوں صاحب عزم و نوح
چون اولو العزم از بریل حق ہر	چار نام انبیا انجا ہفت
تہی حمد کہ سلت معراج ہنی	بہ عقیدہ کا ملون کا ہی ہی
مت قسم کی کہو عادت ہی سب	رکھ تو عزت نام حنکلی با ادب
و کمر حق کرد در قیام و در قعود	بر جہت و اضطرار حاجت امی دود

بچہ کو اہی صاحب علم و حیا

از مثنوی مولوی روم

لنک و لوک و خنہ شکل و بی آو	سوی او میغتر و اور امی طلب
رو مذ و شب جمعہ کا پیرہ اکثر درود	سورہ کہف او نہیں ہی پڑہی
نہیں کہتہ چنچہ قسم کہ کما ہی تو	ماصفائی دس سیسی پائی تو
بلکہ ہو جسے اجر اس سے بے خطر	لائی میں اس میں حد ثیان نامور

بچہ کو اہی صاحب علم و حیا

از مثنوی مولوی روم

<p>روقبلہ سیدی جانب خواب کمر کہ قضائی جہت اور پیر پرہ نماز نین روادینا جواب اندر نماز</p>	<p>پیرہ دعا سنت کی سب آداب کہ تاکہ دل حاضر ہو تیرا بانیاز آیت قرآن سی ہی اسی دنو از</p>
<p>فائدہ در بیان خواب</p>	
<p>فرج دیکھی خواہیں حضرت خلیل وعدہ موسیٰ کو لکی چالیس سال خواب اچھا ہو برابر ہو بول بات جو کچھ بولی تو موقع سی بل عکس سی تعبیر ہی ہو دسی کہیں جب ضرورت ہو تو آمد تم باہر با ضرورت بھی سخن ایسا بول بولنے کی جائی خاموشی نکمر موسیٰ علم من عجب اور عبادت سب کہ و احسا لکی سا دو کو بخوادون ثالث نین روا</p>	<p>کیش تہادر صورت مدحلیل بعد مدت فتح مکہ ہوئی بحال تا تو ڈرنا خوش ہوا سکو بول نعلن جموع سی میکہ دل طول خواب شیطانی کو تعبیر ہی نہیں بی ضرورت بات کرنا ہی نہیں جسی کچھ رنجش اوتھی با تھو بل اور باقی جا خاموشی خوب تر موسیٰ یوسف عصم من عجب سمجھو کہ قرآن تم شہنشاہ سی ہوش حسن زکو قرب شو ہر زن غلا</p>

ای مسقطی ایم فان لاوب بھی المسقط
 والو جواب اسوقت فان اسوقت فان لاوب
 ہونما والاسکین فی وسط اللوح لکونی
 اشار الوب ۱۲

اور تو وسط نو کرو پر کام میں	فکر بھی پر کام کی انجام میں
ہی دو اگر ناتو سنوں صلیب	ایک سیرہ ہو تو ضامن طریب
دار چینی کا بھی چوہ ہی ہوتا	جانی پھینسی در کی پین
ہیں مزاح میں راست فرامی زر	کی مجوزہ کی حکایت سی نول
نقرہ وزر سے سوا سب ہی روا	اور سوا الماس سب پھر بھلا
ان سبھی اشیاء کا باس بن	زہری الماس مت تو نام لے
کر نہو اسراف پھر ہی روا	ہو اگر اسرافات باسن بنا
تخلیہ میں مہر پی کا دوا	بی نقص ہر کی تہا بھی بھلا
منطقہ جب کہ بود سیف کا	تو سمجھ لے بہر کو تو میں روا
نہیں رومندی لگانا مرد کو	جز خضاب و جزوہ کوئی دوا
کسکو بھی کالی پیری اسی بامزد	کالی دینا ہی لڑائی اور ضاؤ
جو ستاد تجلو کر اسکو ستا	چھوڑ دی جب اسکا بدلہ ہو چکا
اور غضب کی جائی اچھا ہی	ہر شے اچھی ہی جب اسکا ترسب
سکھائی فرامی رسول خوش سیر	ہی محل فخری کا دل ہو باخبر
مصطفیٰ کی پیروی گر حق سیل	بیکلی دلی عشق حقین جان دل

دو جہاں دیکھو زمین کتاب مکر است ۱۲

اور تو وسط نو کرو پر کام میں

ہی دو اگر ناتو سنوں صلیب

دار چینی کا بھی چوہ ہی ہوتا

ہیں مزاح میں راست فرامی زر

نقرہ وزر سے سوا سب ہی روا

ان سبھی اشیاء کا باس بن

کر نہو اسراف پھر ہی روا

تخلیہ میں مہر پی کا دوا

منطقہ جب کہ بود سیف کا

نہیں رومندی لگانا مرد کو

کسکو بھی کالی پیری اسی بامزد

جو ستاد تجلو کر اسکو ستا

اور غضب کی جائی اچھا ہی

سکھائی فرامی رسول خوش سیر

مصطفیٰ کی پیروی گر حق سیل

فکر بھی پر کام کی انجام میں

ایک سیرہ ہو تو ضامن طریب

جانی پھینسی در کی پین

کی مجوزہ کی حکایت سی نول

اور سوا الماس سب پھر بھلا

زہری الماس مت تو نام لے

ہو اگر اسرافات باسن بنا

بی نقص ہر کی تہا بھی بھلا

تو سمجھ لے بہر کو تو میں روا

جز خضاب و جزوہ کوئی دوا

کالی دینا ہی لڑائی اور ضاؤ

چھوڑ دی جب اسکا بدلہ ہو چکا

ہر شے اچھی ہی جب اسکا ترسب

ہی محل فخری کا دل ہو باخبر

بیکلی دلی عشق حقین جان دل

دو جہاں دیکھو زمین کتاب مکر است ۱۲

اور تو وسط نو کرو پر کام میں

ہی دو اگر ناتو سنوں صلیب

دار چینی کا بھی چوہ ہی ہوتا

ہیں مزاح میں راست فرامی زر

نقرہ وزر سے سوا سب ہی روا

ان سبھی اشیاء کا باس بن

کر نہو اسراف پھر ہی روا

تخلیہ میں مہر پی کا دوا

منطقہ جب کہ بود سیف کا

نہیں رومندی لگانا مرد کو

کسکو بھی کالی پیری اسی بامزد

جو ستاد تجلو کر اسکو ستا

اور غضب کی جائی اچھا ہی

سکھائی فرامی رسول خوش سیر

مصطفیٰ کی پیروی گر حق سیل

فکر بھی پر کام کی انجام میں

ایک سیرہ ہو تو ضامن طریب

جانی پھینسی در کی پین

کی مجوزہ کی حکایت سی نول

اور سوا الماس سب پھر بھلا

زہری الماس مت تو نام لے

ہو اگر اسرافات باسن بنا

بی نقص ہر کی تہا بھی بھلا

تو سمجھ لے بہر کو تو میں روا

جز خضاب و جزوہ کوئی دوا

کالی دینا ہی لڑائی اور ضاؤ

چھوڑ دی جب اسکا بدلہ ہو چکا

ہر شے اچھی ہی جب اسکا ترسب

ہی محل فخری کا دل ہو باخبر

بیکلی دلی عشق حقین جان دل

دو جہاں دیکھو زمین کتاب مکر است ۱۲

ہی تجارت زرع کسب اولیا	اور اجرہ بی کئی بین اتقیا
کسب مجھ دان حال است و خست	اجرہ حرمت و بال است و خست
کظم غیظ و غصہ مجرم ہی پسند	تھکو اور احسان عجمی ہی پسند
اور ہر ہر کام میں اسکی رضا	رکبہ تو مقصود ہی ضمیر باصفا
یا در کجہ المستشار مومن	مشورہ پوچھیں تو مت کمر کرو
سر نہ اندا غسل بن ہی روا	کھہر میں کربا بال ناخن میں ہر
وود پہلی کو ملا کر تو نہ کہا	اور دہو مت و دست برکت کہا
وود کبھی مینا کا ٹی کی دار و دو	گوشت میں اسکی مرض ہی شخص
گوئی پوچھی کون ہی تو نام بل	در پہ کسی میں نگہ مت کہ قبول
ہی شناسد اولیا را اولیا	قصہ مخفی سے جزیئہ ہوا

تنبیہ

نام مت رکھ اند اور حسن تو	اور رب رکھ نام ہر عجمی مان تو
اور مل کر عید ہی سب ہیں روا	نود و نہ نام عجمی او نکلی سوا
تین روا شرعاً ابوالعاسم ہی نام	کریہ بعضوں میں رکبا جائز ہے علم
ہی محمد نام عجمی کا پہلا	سونہ جب عصر تو اسی یا وفا

کر از این ادبی دیوانہ شکر تو انصاف است و درین

فائده

اكتفا تغليب قيد احترام	وصف كاشف بيان واقع كمال
------------------------	-------------------------

فائده

لفظ الا وطر حكايي بچان	ايك استثنا دوم ان لاتبا جاب
------------------------	-----------------------------

فائده

حد وصف او فاسي حكما بطلا	تسميني حكم شارع بين روا
جنگ و دنا متق كرين چون دوزخي	اسطح بول حد ميئون بين مني
كر عمل فضل عمل بين بر حديث	ضعف جعي بو تونه نه موضوع حديث

مراد از حديث موضوع حديث موضوع نفس الامر است كه در حديث موضوع باشد برابر است كه محدثين انرا صحيح دانند يا موضوع مانند علامت قتل قريظي نمايچه مراد از حديث صحيح نيز همان حديث صحيح نفس الامر است كه در واقع و نفس امر صحيح بود خواه محدثين انرا موضوع دانند يا صحيح مانند كذا بود برب الشيخ الا كبر كما بنيت في رساله المهر ايضا چندين جز از جمله حيوانات كه نفن و استعمال كردن جايز است برابر است كه آن حيواني حلال باشد يا حرام ميتة باشد يا نبوج و از حلال نبوج مولى

در ادراك اوله كذا كذا
الاربعيني فخر كذا كذا
سواي جزو است كه كذا كذا
نشدند

تبع
تصديق
و عليه صبه
آمده و آخر كتاب دوم
از جلد باند

النت که هیچ گونه دیر نرود و او فیت نرسیده و دوده بالائی آب آمده باشد روان گردد و نجی
 له بر چه که در آب رسیده و بر چه که در آب رسیده و بر چه که در آب رسیده و بر چه که در آب رسیده

قرو و فیل و بغل و خنزیر و حمار	سلکھا و قنفذ و یربوع و مار
ثعلب و ذب و غر فندوس	کلب بره که کن حشرات بد
رخ و خفاش و زرافه البعیر	ور ال ایل و وزغ ای فنی تمیز
او عقاب و شرو و ب هر کما	مثل حیوانیکه شده سانس نام
هر غاب اسود مردار خوار	غیر زراغ رزخ ای عالی تبار
عقرب و اسوزن و خلعت و فار	از سمک طانی است خوار و نابکار
خوش مشتی من خلاف شامی	او رد حیوانین بی ای مشی
کرد و بیدار و	در حلال شامی من انکو آب
من تنبع او غیب حرام اعظم کی	من حرام انکو سحرا منیک حس
جوشکاری با که هم با جوش	جمله را دانی حرام ای پاک دین
مکر متبا جلوه که باشد از زمین	هر چه باشد از دونه یا طهور
بر شکاری و ان غنم و شکور	مخلب ناب است شرطان شکار
گرم و مانی از خورد آید بکار	کینه نه بی دوه سانب پانیکایم
مارا می یعنی تنبوی حرام	بهری طای بی بی ای نیک نام
یا نیک جمانی من حیوانان حرام	او رای بی سمجه جبریت تو
مارا می سماتجه مسلح کو	

و خانه بیرونی
 منع می کند از بیرون منزل
 بیست و یکم از بیرون منزل

بیست و یکم از بیرون منزل
 بیست و یکم از بیرون منزل
 بیست و یکم از بیرون منزل

بیست و یکم از بیرون منزل
 بیست و یکم از بیرون منزل
 بیست و یکم از بیرون منزل

نحوه دی دره بر آب آید و زمین بی رطوبت آید و در وقت زیر آلودگی از آن بی رطوبت آید و در وقت زیر آلودگی از آن بی رطوبت آید

غیر آن حیوان که کفتم از حرام
ماکیان و بطوطه و مرغ و خروس
او و طیر بی پر بیان و او و طویان
بی پنجه ای بخوار نب جراد
و مرغ با سبب قد است و کوز
قرقری و در مرغ اجل و قیام
هو و حیوان آب کاشه حلال
بی زج چوبلی بی او و تندر حلال
هو و جو چوبلی بی حدی زیاد
غیر آن حیوان که کفتم از حرام
گوشت و چوبسبب نخان و چسپکان
سن تو اسکو ای محب با صفا
سن تو اسکو ای محب با سحر

جمله را دانی حلال آنچه شمع
او و او تیر بنیر او آب و سن
سبب باش و نقر نول و کالیان
ار بیان مکرده حل آن مراد
جمله را دانی حلال ای نیکو
هر مل و تلیر چو مینا بی شمار
فوج سی هو و حلال از بعض قال
ما که کمانا سن آن کا و بال
بی که هست اسکا کمانا می جواد
جمله را دانی حلال ای نیکو نام
ما را نایکا جواب ای فی مان
قتل موذی جانور کا پی روا
قتل موذی جانور کا پی ضرر

فا عده مانند انکه لک و حق حق و نعامه و سار و سن حلال
دریر که از آن حیوانها که حرام کفتم نیند و سانبه و چهار و حشمتی یعنی کو خمر

کوزن را به و نشین آب شکار کردن به
کوزن را به و نشین آب شکار کردن به
کوزن را به و نشین آب شکار کردن به
کوزن را به و نشین آب شکار کردن به

در میان و در میان و در میان و در میان
در میان و در میان و در میان و در میان
در میان و در میان و در میان و در میان
در میان و در میان و در میان و در میان

عین و عین و عین و عین و عین و عین
عین و عین و عین و عین و عین و عین
عین و عین و عین و عین و عین و عین
عین و عین و عین و عین و عین و عین

و در میان و در میان و در میان و در میان
و در میان و در میان و در میان و در میان
و در میان و در میان و در میان و در میان
و در میان و در میان و در میان و در میان

از این حیوانها که حرام است

نیز و باموش صحرائی و شهبازی نیز همچنان است که حلال است و نور
 و جش یعنی کاوش صحرائی نیز همچین حلال و علی بن القیس و غیره این
 سیلک بانو اقری فاخته بدید بلبل پیاچند تول را که پس حواصل سبب چنان
 سبب کبوتر فاخته و اخطا ترک شعب و خوردن حیوانات حرام از کائنات
 ازین سبب مذکور شد و فرج که درون خوردن بنور کوسف و کاوش شتر
 و مرغ و مالیان و باطل اهل حلال و محرم را همه جاد و در که جایز و هم چنین
 آنچه حلال یعنی غیر محرم میدکرده باشد و فرج نیز بعد بدون دلالت
 محرم و بدون امری بعید و فرج

بیان بعضی احکام قربانی

ایک بکره ایک انسان سی رواد	کاشی اونٹ ایک ساقه انسان سی
همون برابر سات حصه اونٹین	کاشین عجمی سب برابر عجمین
حد و نه دان توارش شش ماه صغیر	غیر و نه ساقه از یک ساله کبیر
وان شتر از فرج سال و کاود	ایک صغیر باشد از اوقات او
کمر و بکره احسبه اچھا ہوا	کمر یا بکره یا بکره یا بکره

کشتن الخ افضل است یعنی بزرگترین که سفیدترین در زن زیاد از کبک

در این بخش نیز به بیان احکام قربانی پرداخته شده است و به توضیح بیشتر در مورد قربانی و احکام آن پرداخته شده است.

سخن پند خط کو محنتی کند ز برهان
باصل است ظلم و فساد را بر سر جبهه ای بر سر جبهه ای

[illegible]

خوف سی تھکی وہ رہوین پتھار	اولیا کا کچھ عیب ہی کا و بار
آفتابی شد بندرہ مخفی	بجھتہ نہ کشتہ در قطرہ خفی
حکم بن وہ ایک مکھی نا اور	آسمان انسان کی قوت کو پھین
ان ابراہیم کان امتہ	قانون ای شیخ قوما جتہ
ظاہر انارکت باطن معنی	میں طاعت میشتہ جی بعضی
جلومی ما از قدرش شد عمل	در خرابات آمدہ شیخ اجل
بحر قزم راز مرداری چہ باب	ہو ضرورت ان سی ہونا پاکیا
وہ ہی النفس سی پکا متقاد	وہ جو موبعا پس کہ لیں تھکا پاد

تنبیہ

غیر گوہرین تو اپنی جان دی	اجنبی سی کہ حذر مردہ دی
---------------------------	-------------------------

نامہ

بار بیدمت رکھو حیوان پر	اور نہ مارو بی سبب فی جانہ پر
-------------------------	-------------------------------

مسائل

فرض چو شمی ہی نماز اندر آو	بہول جاو یاد آتی ہی کرنا
رکعت دوم کی مسجد میں کہیں	نرک یاد آتی رکوع اول میں

وہ اس مانی الہی کہ مہر و جہم و ہر اسم اند
 صبر و شکر کا لہر ہر وقت غلغلہ و ازادیم
 ان لہری استخوان پر پڑیں تیر جگر و
 سجانہ خانی از غم خود آدن تیر خون
 عم و فطیم و بڑہ و کور است و اشغال و خون
 تیر نہ صومٹ کہ ماہ و ماہ علی ذی بسو میں لکھ
 دین تیر گدہ کہنی ان آدم و کشتی ان آدم دیم
 کیں از نیک
 چہ و ائمہ بہ توفیق و از ان صبح و از ان شام
 خاندانہ خاندانہ و از ان صبح و از ان شام

اور

ایک کو بند کر دیا
 نہ بند کر دیا
 نہ بند کر دیا
 نہ بند کر دیا

۴۱

<p> تم کرو سب ملکی استغفار اگر ہی وہ استغفار پانی کی دعا رو قبیلہ کن دعا بہر آب اور ملاک امر استغفار ہی اور کر بن ایصال خل خچ اور نہ کر معیوب تو خلق خدا گوز کر ملکی کسی سی مت ہنوی لونڈی شرمی اگر کوئی لیا در تخلص فہم کن مقصود را ڈھیلی اور پانی سی استنجا کرو اینٹ پتھر ریت مٹی ٹھیکرا عیب حرفہ سی نہ کر عبد خدا آب حرم آسمان سے جب کرے بعد سنت فجر بیگی لیشنا موت ہی مت ڈر تو ای مرد خدا </p>	<p> آسمان سی تلو آوی مطر کر نماز نفل پڑھ مین ہی روا ہر دو دست وار کون مثل سحاب فضل سی اسکا تو میثرا پار ہی حاکمان بہر علی اللہ زر قضا اور بد قانون رکنا مین روا کر کے آپس مین محبت تم بسو بعد یک حیض اس شہت ہی کن تو اصلاح معایب سرور اور ہمیشہ اسکو تم کرتی رہو چندی ڈھیلی سب سی استنجا کرو مین چرائی کبریاں سب اتنا اندکی تو اپنی کو نیچی کرے فرض سی اول ہی سنت ہی بنا ہی لقاء اللہ موت ایزی ہدا </p>
---	---

ہر دست و پاوت در درستی سہا
 ہر دست و پاوت در درستی سہا
 ہر دست و پاوت در درستی سہا

بر خلاف حکم عز مزنا بر ا	تو خلاف حقیقی امینی تن بجا
کام دیسی کر که غیبت ناکین	بعد مرنگی همی نوک چاکین

منبیه

کرمیه بدگوئی همی نوی عجبی بجا	ایار شوم و انبیا بلکه خدا
و عده در قرآن بخت تابان	احکایت کرد و کسب کائنات بیکان

بیت اولی که در این کتاب است

همی

همی

خواجده لقمان شد فی کاردی روان	بود فرزندش پیرامش روان
اسپ شبان یک بود از آن گفتند	بر دور ازین خلق ابله و شتند
کین دو احمق را بیدید اعیان	اسپ موجود است و شان هر دو در
این شنیده چون شدند آن دو سوار	احمق و میرحم گفتند آ شکار
کین دو احمق را به بینید اعیان	اسپ میرد یازید هر دو سوار
گفت لقمان من پیاده مشوم	ای پسر بر اسپ تو میرم قدم
چونکه بر اسپ آن پسری شد	بی ادب گفتند او را فاجبران
بر از آن شد خواجده لقمان سوار	آن پسر میرفت دزدی با وقار
خلق گفتند این پدر نبود رحیم	کو پسر را می دواند چون خریم
گفت لقمان مر پسر را بهوشدار	همین زبان خلق را نه بود قرار

بعد تمام صلوة اعمو منان

پس گوید و لوطرف من شستن

غیبت سلام در شب نماز و بیرون آن نیز خصوصاً در نماز

بوقت خواندن السلام علینا و علی عباد الله الصالحین

او ریت تو سلام ازینی کی کر

سب مایک جن و انس روح پیر

لیک جو صاع یون پیر و یون جهان

آسمان ین یا زمین ین ای میان

منبیه

گو بستی کس کو کوشی شی دیا

خوب بی شکو اگر چهر نامیا

جو مبه بودی عوض منی تا پیری

بی عوض پیر نامی بدی کمر کمر

از کتاب الیه و باب الرجوع عنها

بهست مانع از رجوع این چیز

وان زیاده متصل از آن بفت

چون بنا و عیسی و حسن ای دوستان

منفصل که است مانع نیست آن

مودة اعداد و هم بدل مضاعف

کر چه باشد از اجنبی ای مرد صاف

لیک که نمود مضاعف و داد و بود

را که کر کرد او میان چیز نیست

هم بود زوجیت وقت بیه

96

کافر عربی کو مت ہتیار بیچ
فی مین القدر زعقده و فسخ
شعر ط کرنا بیچ مین نین ہی
مین مہ اور بیچ جائز شرط است
گر زمین نجی سی جو حاصل مال

همیگی چوری است کفن مردی پانچ
 همچو شتر و طا است مهر و داور سیخ
 نان تو اسباب کو ای باد و فنا
 کام و دیار که جو جایز محبوبان
 خراج اسکی مثل من که فی مقال

کرب بوقت غرض خفت می نمود و از آنحضرت خبرداران کربانان به پیغمبر و این اشعار را
 اولاً الله اعلم بالصواب و التقدیر و التعلیل ان الامل فتمو علينا و ان را از وقتیه
 چون بیان کردیم بعد از آنحضرت میفرمود اینها باینها و گفتا که ای کرم شما که است
 بروی جمع و گاهی با تو این کلمات زیاده شده و اینک پیغمبر و در آخر این نظمها کثرت کرده
 نیز بخانه مقصود و بعضی مستکسر زیاده کرده و در آخر این شعر میفرمود که

[illegible]

[illegible]

که آنرا از همه مردمی که از نظر استعمار و نوید خوانندگان امور کنایه بشنیده و شنوند

دو طرف پلونہ لٹکا با نیاز
اور عاشور میں کہا نیکو پکا
عمر میں رکھ وقت فرح کو لگا
کبر کی چالوں سی پنی کو بچا
رکھ دو گھنٹی بہر دو ماتھے اوپر
نیں جلوس آگے صلی کی را
جاوی کہ نذر دیک بہر کر مارا
سترہ بن آگ صلی کی بجا
بی اوزن کہنا تمامت کا رنگ
فات کہا بیکامین میں بی واج
رکھ تو دیوار و نگہ اوچی سات
کہ تو استنار ای مرد خدا
ملک میں حیوان جو بدین سر
مت بنا تصویر ناتوا سکودیکہ
پہچستی ہشتی ناز اندر اگر

ڈالی کا گدی ہی پر تو جابیز ہو جائے
 بڑا یاد از معمول ای مرد خدا
 ہو ورنہ ناشکری سی منم کائنات
 ستر و بن کی مصلی کی بجا
 سجدہ کر اٹھا بکری فرشتین
 پیٹ کر کر بیٹنا جابیز ہوا
 حکم ایسا ہی حدیثوں سی بنا
 پیٹ کر آسبہ جاو ہی روا
 خوب اذان لو اور اقامت لو
 پان کہانای رواج ہند راج
 منٹ بناو سات ادھ چار سات
 ناگین شیطاں کی رہنے کی جا
 دانہ پانی سی خبر تو انکی لے
 سار اشیاء کا تو خانہ جابیز
 ہاتھ کو میکی زمین پر نہیں خطر

[illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۴۹	گروہ سر و جبر جای یک و کمر	بہت اندک تر ز آیت نین ضرر
۵۰	فایده و قاعدہ اکثریہ	
۵۱	و رب اعمال مضابطہ و جوان	و انما الاعمال بالنیات و ان
۵۲	حمیدہ کا قرآن میں مذکور ہی	وہ تیمم میں بنیان مسطوطی
۵۳	نفی ہو وی نفی کی اثبات جائز	لیک جس نامہ نو الیکد یون
۵۴	لام الف لفظ جلالہ کو تو اکیچ	نقل یک جتنا فضا ہو سکا اچ
۵۵	تنبیہ خارج نماز	
۵۶	میں بھی پھر عہد و کمینا میں اچھی حال	راہ پر تیری گمہ ز کعبہ ملی زوال
۵۷	کمر اقلہ بیع کا ناشاد کو	ہو مسلح کمر قلوب آباد تو
۵۸	سر میں رکھ سب بالی حسب	اسمیں ہی تفریق کا کمر نابرا
۵۹	خاغیہ کا سونگنا ہی سنج	رکھ اوسکی تحسن ہی اسلاد
۶۰	پاک استیجا نگر گھر سرگین	کو بلا بڈی عجب نین جانیر رکھ
۶۱	موت کی گھر کہا نا کھانا نین	منع ہے سایہ کو بھی نین آتی کوام
۶۲	لو کروں کو مت کھڑا کر رو برو	دست بستہ ماحسنی اپنی کچھو
۶۳	و ان حدیث سمع لیس حید را	در کبد موضوع از اہل جفا

وَأَنزَلْنَاهُ عِزًّا نَحْنُ مُخْلِصُونَ وَمَا تَشَاءُونَ ۚ وَتِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۚ

[illegible]

از مولوی بروم

دوان توجہ ہم توای مرد عزیز
 بخش دوزخ سی وہ دیکھی

تعمیم زبان فارسی

مثلاً اینها اولین خود در حلقه قعود
ازین همه نهی و وعید است ای وود

از عزم یفعل الله ما يشاء | شد روان بر اولیا و انبیا

میر و فضل که چه فید بدت و

نقل موی در بیع و در حرم

از حمل بدعا ایست

مصائبِ کبریٰ کہ مٹری جا کہ کیا ۥ جو کہ آیا ہونے نہیں ہی اُس جگہ ۥ

یعنی اکل هر شسته با مردگان در لاله حضور در جای دیگر

تبرکی او پر خلاف اسرا ہی	لیک یہ عادت بھی جاری نہی
نام عن کا جب کہین مذکور ہو	کلمہ نعیم کا اسکے کہو
ہی نماز نفل روز میں روا	تور کر کھنا اسے نین ہی برا
کر کوئی توڑی نہیں اوزار کی	تب عمل عیان کا اور مجرم ہی
اور میل دین کی مشہورین	سب کتب میں فقہ کے مذکورین
فائدہ	
جھوٹا بلی کا اگر کہا دیتو کہا	جھوٹا کتنی کا نہ کہا ہی دلیرا
بیان بردن محراثیان چند قدم حضرت را با تفاق کثان	
دو دفعہ کتنی قدم مرد مجمل	لی گئی حضرت کو صحرائی دیکھل
بیان رفتن حضرت علی اند علیہ وآلہ وسلم پیادہ سخن کنان با دعا	
او سوار و مقدم حضرت علی علیہ علیہ وآلہ وسلم پشت اس پر رفت	
اور معاذ بن جبل آ کی سوال	پچھی کئی حضرت انھو کی اکیار
تنبیہ	
بعد از ہزہ بخوانی و دریا	تسلط ربک ہم ذات ججا
غیر بوجہ ہزہ و دریا	دی بیا خزانہ کہ کسہ پیش آ

باین دو مورد اگر جان مردون کی لای
 بدین بسبب و تشدد حکم عامہ سود
 مادی و کتب و سبیل فقہ مذکور ہونہ
 است از ایک از شتم و باین بسبب نہ
 و از خوردن سوار و سبیل
 او از آن غیر اندازش میشود
 علاج آن خوردن ملک است
 بحدیث عامہ و غیبی است
 تسلط ربک نیز قادات تو نامہ
 است

بسیار است و بسیار است در این عالم
 و در این عالم بسیار است و بسیار است
 و در این عالم بسیار است و بسیار است

حدیث حب الدنیا راس کل خطیئة و قول بزرگان شرک الدنیا راس
 کل عبادة این دو بیت از مشنوی مولوی روم

خسیت دنیا از خدا فاقا فل بدن	نی فاش و فقره و فرزند و زن
آب در کشنی هلاک کشنی است	آب اندر ز پر کشنی پستی است

و عیسی علیه السلام چنان فرموده که طالب الدنیا بقبر شرک الدنیا
 الابرار منی فاحفظ ما سبق انفا اطع عیسی علیه السلام

هری تعدد در ازان چیزی رود	است از دو قبل و بعد و دو
هری مجره کو کبی باب است ما	فارسیش کشتان امی با صفا

فایده آنچه در مشنوی مولوی روم یافته شود که این دعا که اللهم
 اجعلنی من التوابین واجعلنی من المنظرین در حال شستن نجاست
 در جای ضرورت خواندن است سه مرتبه تا مخافت زیر پا که این دعا
 آنرا پاک خواندن آنها بعد فراغ از وضو را حدیث آمده است

فایده

بهر بره کو عمل احسان سی	ایته الکری کا بی شب بطلان کی
بها کی تخی عثمان سوده بخش کی	احد من اصحاب صدق و صفا

و این بر روی رخ لب بود از اندرین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

دین بدی رخ لب بود از اندرین
نعلین از رخ بار و در دامن نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

ای فدای تو پدر هم ام من
پانچ دفعه آه پستی منقول ام من
کافرون فی سهر سر کوه پستی

جنگ در گفته به سعد تیر زن
و وجود سهو جو معمول ام من
مار خیر دانت حضرت کی گرا

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

آنجا کار بروی بود و عادت اهل نیادین بیت است که
کار غیرت به لب ز اول است

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

اونسی کوبی بوجی تو بین آبا
میوه خشک و چرک آبا است
و هو بوی مخمول حق در دو جهان
غیر زب کو بچی مست و موفین

شیر حق اور و و هری عمر خطا
محتمل مراتبه مارا آبا است
و وجود ماد نبی تخی کافران
نمیه و کافر کو هر کز مومنه

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

جسم سی خطی کاهرا و می چو کاه
قابل طرا و شکو بچی ا شاد کاه

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

انت عجبی شکو بولی باد کز
کز زبان لغزش کس و نسی نذر

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

نعلین از رخ بار و در دامن نعلین
باز بس که سپهر خود نموده بخت نعلین

و در بیان دو قسم از باقیات صالحات قسم اول عزا است
به پیامبر ابراهیم علیه السلام و دیگر نافع بنیبر

ورد رکعت سبج کا تحمید کا
 کر بنا مسجد ترباط و مدرس
 مرگئی لوگوں کو بھی بخشو ثواب
 کر جو کرتا ہی خدا کی واسطی
 ہی قناعت خوب غلت بعض کو
 نیست قدرت در فتن ساکن
 مثل عود و بن مسعود فطن
 حجر اسود و رکھی منہ انبیا

اور تہلیلات و تکبیر خدا
 نہز آب و سیر و باغ و مغرس
 چاہ و آب انہیں پہلائی کامیاب
 عاقبت کائنات را وین کہر بسی
 خوب ہی احباب و دولت بعض کو
 و تیسک بیتک کفہ بنی
 ہین ٹیرھی گھر میں نماز ان در
 اسکو مخفی نہ لگائی اشقیا

۱۰

و قدرت تغییر فکر و قدرت امر و دفع و نهی از منکر مرا دانست

[illegible]

فائده دیرین بیت دو مضمون جدا جدا اند

شرط بنین ہی ضمان غارت	دوست سی پنی کله کر خوش
سی و ترک بیخ روز جمعہ کن	بیتہ تا دین دوم آن بی سخن

تمنیه

کاف بہر پانہیں کوئی شی مت کنگال	بار بار ہو اس آبتازہ دل
لیک ہر بار اسکی تین چوڑ	نقد کی احکام سی مہ کو نموڑ

فائده

قلب انسان ہی تعلیم مرام	لم کرو اسکا بہر و سنا اکیرام
-------------------------	------------------------------

فائده بدانکہ پیر نہ کردن جبار از نص قرآن و حدیث مشروع است

حوادثہ کو بھی ہی تہوڑا تکملہ	اسکو بھی پڑھ لی کہ اچھا ہو صلہ
ذکر چہرہ و ذکر سر و ذکر خفی	ذکر اخفی کن تو ای جان صغی
ہوئی شیطان دو فعل ذکر سی	اور صفائی دل ہو شغل فکر سی

در بیان استخارہ و استشارة

برہم میں استخارہ ہی صواب	استشارہ میں تو ہی سخت گناہ
نامانی اول کہ اور اول استہا	بہول مت ترتیب یہ مرد خدا

یعنی کہ دیرین مذکورہ دقتیں بہ
 محسوس است ۱۲ در زمانہ اختفات و قحط
 ایک اذان وقت نشستن المم بہر خبر بود
 و پس اذان وقت نشستن المم بہر خبر بود
 زمان اذان ثانی افضل اذان تفرستاد
 وقت خلافت عثمان بن عفان دمی اللہ
 غمہ شروع شد و از سنست خلفاست
 دمی اللہ غمہ و آن اذان اول شادان
 بد وقت قدیم ثانی اذان اول شادان
 اول سی و ترک بیخ روز جمعہ کن
 اذان اول روز در مسجد رفت مشغول تلاوت
 و درود و صلوة و انواع عبادات تا
 فریاد و غمہ بآید عصر ماضی است و روزگار
 چنین کردہ اندیکس حج در دین بیک
 دکا ہا باند کہ کمال و کمال موجب باران
 گرود ۱۲ منہ

حدیثین از اسکو و جواب آوازہ قال

برای دفع نظر باید خواند که ماشاء الله و لا قوت الا بالله

تنبیه

اول و آخر تکبیرهای که با	انگوشت میست سجده ای دریا
لیک اندک تر بونا بودی زیاد	کیونکه آنی انس فی ہی بجا
و اذان فجر ہی اندر حرم	قبل صبح و بعد صبح ای محترم
بعد صبح حق اذان فجر ہی	قبل عصر غسل و اکل سحر ہی

صلوة تسبیح و منع سمع و بصر

گاه پڑش تسبیح کی ہی تو نماز	اودمت کر نیکون پر خروماز
هی قبول و فعل با قصد آله	فخر سی ہووی ثواب اسکا سنا
لغبت کفری نہیں ہرگز روا	فاستون پر او رہی فسق بجا
خاتمہ سی جسکی بین ہرگز غیر	تو کہ لغبت کہی کفری سی در
فاستون پر کر کہ فسق ہی روا	لا عوض مین ابر کی کامان بجا
جو معنی معنی ستاوی وہ ذلی	کبریا اور ار سد گفت و منی

این بدعت در ہمہ شہرانا اینکہ درون دو مسجد حرمین شریفین
آراوہا ابند تعظیما و تشریفاً نیز جاریست و آن این کہ

و کلمۃ عبیدی علی السلام کہ مذکور شد انکیست
ان لا اله الا الله و صلاۃ الشریک کہ مذکور شد
ان محمد عبده و رسولہ و ان صلی علی عبد الله
و ابن است و کلمۃ الغیب الی ہم و روح
منہ و ان الجنة حق و النار حق و صلی علی
سکندر کہ بر این از خفا و خدای قاف
اور داخل کنی بکنت بر چہ چیزی کہ باشد او
ز علی

منع ہی مسجد میں لیجانا سہیر | مروہ کالین ہی جاری بی نکیر

تنبیہ

نہیں درواہے مناقران کو سار | اور نہ ملکہ ساری اکیلے اتری

تنبیہ

ہوشبہ خال عم ولد الجلال | ہوی اطن وصلب سابق کا بھی حال

بذرو روپسی کو کل پیر | تخم بھی سکی جدی آئی نکل

پہرہ کلمہ اور بیان خضاب

نہیں جہرام محض کوئی بھی خضاب | اور خنای سنت رزم صحاب

اسما علیٰ السلام بسیار اند خامیت | نود و نہ ازان بسیار کہ در صفت

صبح آمدہ انیکہ ان لہ سعة وتسعين اسماء من حفظها دخل | الجنة وان نود و نہ اسم معین اند در کتب و وظائف مذکور و بر

زبانها محفوظ و مشہور بحال بی بکندہ

نود و نہ نام کو تو یاد رکھ | اور انکی یاد سی مت رکھ

خاندہ

کلمہ عیسیٰ کو جو کوئی پڑھی | کچھ بھی ہو اسکی عمل جنت ملی

در مشکوٰۃ و غیرہ روایت این حدیث آمده کہ
کہ من لشہد ان لا اله الا اللہ و حدیث لا شریک
لہ و ان محمد عبودہ و رسولہ و ان عیسیٰ عبد اللہ
و رسولہ و ان اسمہ و کلمتہ البیت علیٰ میر محمد
و روحہ و انہ و ان الجنة حق و ان النار حق و ان علی
الہدایۃ علی کل کان علیہ من العلم و اودع

تنبیه

صحو اولی ترز نسکه اندی جمال	اگر چه باشد سکه فکر با کمال
-----------------------------	-----------------------------

تنبیه

قبض و بسط دل و دین حالت	چون شب و روز اند این دو
پوشش و روم هم نظر نه بر قدم	باز کرد از غفلت بادل غم
پاس و انقاس خود را از ضیاع	یا دحق داری تو در حلقه تقاع
اینکه کفتم مبنی برین باشد اصول	اینقدر کافی است دل را در حصول

و نیز رکان کفتم مقرر کرده اند که بوقت خروج دم لا اله الا الله بگوید و
 دخول آن الا الله و آن نیز درین اصطلاح داخل است و اگر فقط
 اسم ذات نیز تکرار بدل کند در حصول این پاس انقاس کافی
 و تسبیح و تحمید و تهلیل و تکبیر و صلوات و حلقه نیز تسبیح و تحمید و
 تکبیر یا نور سبحان الله عدد ما خلق سبحان الله ما خلق سبحان
 الله عدد کل شیء سبحان الله ما خلق کل شیء سبحان الله عدد ما
 احصى کتابه سبحان الله ما احصى کتابه و الحمد لله عدد ما خلق الی
 آخره کذلک و الله اکبر عدد ما خلق الی آخره کذلک انتهى اصل الله

فائدہ ہر ای طرح میں انفس
 کہ اگر دو کوینہ دودھ پھانسا اور دودھ
 غلط درخت قوی یا غلطی از بر
 مانع شود فائدہ غلطی از بر
 یعنی نولی را اگر جانب اول ان کوینہ
 اگر غلطی از بر دودھ پھانسا
 یعنی اگر دودھ پھانسا
 یعنی اگر دودھ پھانسا
 یعنی اگر دودھ پھانسا

<p>علی حبیب محمد و آلہ و صحبہ عدد ماخلق و طلاء ماخلق و عدد کل شئی و طلاء کل شئی و عدد و احصی کتابہ و طلاء و احصی کتابہ و الحمد للہ جدا عظیم کثیرا طبیب مبارکنا فیہ مبارکنا علیہ کما یحب بنا بنی امین</p>	
<p>منسبہ</p>	
<p>نہیں شروط جمعہ میں مسجد کی</p>	<p>کیونکہ ہلکوی زمین مسجد سی</p>
<p>مسائل مشہورہ را ترک کردہ شد و چنین مسائل را کہ میت</p>	
<p>قعدہ ناگر سجدہ بیرونی کیا</p>	<p>وضع سی یا رفع سی یا ہر چو</p>
<p>اول مذہب امام ابو یوسف رح و ثانی را سی امام محمد رح و ثمرہ خلا</p>	
<p>در فقہ مشہور</p>	
<p>در بیان حیاتی</p>	
<p>ہو تشاوب و ثواب نہ کر تو با</p>	<p>کف گیری بھی یعنی یاد ست</p>
<p>یا لب زیرین پکڑ و ندان</p>	<p>کر یہ سنت نم چو شطان</p>
<p>و تشاوب نہی نومت آواز</p>	<p>اور تخطی سی بجلی سی صابنہ</p>
<p>سی زمین ساری ہو سی مسجد تمام</p>	<p>امت احمد کی حق میں و اعلام</p>
<p>تنبیہ در بیان بعض احکام روزہ شامل فرض و نفل</p>	

کود خاکی را برای احتراز از فصل بر زمین
 کثرت زمین یعنی زمین پوش
 وقت تشاوب یعنی
 فائدہ

۲- اولین نوعی نفس نغزیدن دل در جانب بسیاران ادراج میگردد و از راه مشرقین بهم
جسم رسیده و بدان سبب گوشه خمدی نامی شود و از جهت حرکت مایلان تمام

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

عالمی علم کی روشنی میں
میں نے یہ کتاب لکھی ہے

والتقوى لله عز وجل
عليه السلام

1

نیکین در دوزخند و بر کعبه خود
بر موضع نیکین

۱۰۰ . . . و سکون داد و تا
 سنه که با سنا آمد در حدیث سنه ففتح سین و ضم نون
 خوردن بر وزن و شهد نیز نفع عام دارد و همین است مختار از معانی
 ابیات به سیاهی نوشته شد عام به هم ارض اند و سنای کوفته معلوم
 و جروح و خلیدن و زلزله برای بشره فرموده و این او دیکه درین
 چنان برای بعضی در دسر و بعضی در شکم و نیز برای مروج
 آن بازیت دوامی ذات الجنب و قسط بندی را برای غده و

کسی حدیث اندر یہ چیز انہیں شفا
 ہی ملو تھی اور تین سو سالہ حد
 تک کی معنی داغ اسی گروہ جان
 کوئی بعض انہیں ہی یا کہو کیا
 خاتمہ شہد کی و مجسم
 اور ضرورت ہی اس میں

<p>مت کردم کام ای بی میان هرمت تخمین سیوطی اینچنین بی نزول عینی مهدی کاظم بود خاص علم اسکا هر پس اند کو</p>	<p>جس سے ہوئی غمی کوئی کیلن پندرہ سو دس ہوئی دنیا این اور علما قیامت سب ضرور کوئی بچھا نائین اسکی راہ کو</p>
--	---

جگہ انجو ادر ان صعب الزمرہ میں باشندہ کو دیر کو بند و بندی صعب الزمرہ و راجع الیہ کو بند ۱۲

[illegible][illegible]

کلمه است
 چون غلام که بفرست
 و برضادان شهید برادر خجسته و
 شهید و فرشتان را در حق آن
 دمای ستمخانه بر سر اثرش تمام صبح
 از دایه ای که داشت و از خان و از دست
 رب العرش و از دایه ای که در قیودان از دست
 بکین طاعتان از دایه ای که در دایه ای که
 مایل و کین طاعتان از دایه ای که در دایه ای که
 و از دایه ای که در دایه ای که در دایه ای که

[illegible]

در بیان اینک دانات حق سبحانه تعالی
 از همه عالم غنی است یعنی بی پروا و از زمین
 دلگسنان در بهر در این است و خوف از او
 از او مانند بادی طاری بر اهل ایمان را فزونی
 بخت از هر غنی در غلاف کوفت
 کافران در آن عالم نالای گوشت و خون
 بل نهی در آن عالم غلاف کوفت
 چون شمشیر است از آن غلاف کوفت
 آن شمشیر که نهی را زود در زمین افتاد
 آن شمشیر که نهی را زود در زمین افتاد
 آن شمشیر که نهی را زود در زمین افتاد

او رخسار و نگو مارین و حبیب	اگر کسی نبی که تورنگی صلیب
او غلبی انگو بن انسانین	و ده تود و نو بجای نصار پاسین
انمین بی تحقیق اسکی بن و ده بیج	عالمان لکلی رسایل اسکی بیج

در بیان پناه گرفتن از شر جن و انس

او پند لی شر جن و انس سی	جو که ان آیات و سور و کلمه می
آیه الکرسی بعد کا آخری	او قریش اخلاص و آعوذ می
وقت سونگی می بیه متول می	سب نهو جو سو سکی بنوسی می

فائده

اهل ایمان ناحق آسین لژین	او دنو جانگی جهنمین پترین
خوف حق می صبح کوی کر می اگر	اسکاتم همچو که جنت بی مقرر

فائده

میداناید حق از فاجران || دین احمد را و نیز از کافران

شکل مشهور مغلوب

۳	۲	۱
۲	۳	۱
۱	۲	۳

حاصل ضرب

در بیان اینک دانات حق سبحانه تعالی
 از همه عالم غنی است یعنی بی پروا و از زمین
 دلگسنان در بهر در این است و خوف از او
 از او مانند بادی طاری بر اهل ایمان را فزونی
 بخت از هر غنی در غلاف کوفت
 کافران در آن عالم نالای گوشت و خون
 بل نهی در آن عالم غلاف کوفت
 چون شمشیر است از آن غلاف کوفت
 آن شمشیر که نهی را زود در زمین افتاد
 آن شمشیر که نهی را زود در زمین افتاد
 آن شمشیر که نهی را زود در زمین افتاد

معنوی این بیت افود
 از معنی که در مشهوره در باب
 بجز است ۵

۵۴ اربعه متساویه در غریب ازین تعریف معلوم می شود که هر یک حاصل کل وزن عددیست که نسبت یکی از دو مضروب بر دیگری آن عدد را مقدار تقاضای است، بعد از دو مضرب می نهند و باینسان تمام

خبر کی شبکی میں ہیں کی وطن
خبر میں ہیں چار و سبھت میں چار

میرزا محمد علی
از دیوانه زواریت
میکرد

شکست

میرزا محمد علی
از دیوانه زواریت
میکرد

مکتبہ
نور دینی زوایہ
ملکدو

لکھنؤ، پیر ۱۰ محرم ۱۲۸۵ھ بمطابق ۱۸۶۸ء

مکتبہ دارالعلوم دیوبند، دیوبند

<p>۶۸</p> <p>خواب کا عالم سجد عالم مثال ہیں ہوئی تدار بھی حضرت رسول جو پوٹا پایا ہو زیادہ اکل سی نو کیہنی والو کو کہا نا دیکھی کہا و عابلا اغنی بخوان درو الضحی ڈر کی موزیسی کہ و خلن حسن بابدان خلن کو کردہ رسول</p>	<p>لفظ سی بھی خواب کے مقصد لکال عمر آخر میں نہ منکر ہو فضول و وہی مبعوض خدا فی مری ہی نظر جہن غم اپنی کو بچا و مال حضرت کو خدیجہ کا ملا یہ بھی راہ شرع ہی بی مکرو فن بہ رنج عیب تر شریعی عقل</p>
<p>تمثیلہ طبعی</p>	<p>جمع دو اخراج متکلمہ امی حکیم</p>
<p>در بیان شستہ و بر خاستہ آب خوردن</p>	<p>میٹھ کر پانی پی الا بعض جا فی جو است تہی اسی منوخ جان ہو پیادہ بھی چلی ہیں انبیا</p>
<p>تمثیلہ فعل صحابہ رضی اللہ عنہم</p>	<p>پہنچی بھی میں اور ضرمدی ہی احال شیا ہی صحابہ میں کئے</p>

مکتبہ دارالعلوم دیوبند

ماہ ۱۲۸۵ھ

شعبہ ۱۰

لکھنؤ

۱۰ محرم

۱۲۸۵ھ

بعضی محققین و مفسرین نے فرمایا کہ
غنائی ہاؤ مال ضعیف فی اللہ
بودہ لانی اعلیٰ فیہ و عن اللان
و غیرہ

ای سر ابریل نفی صر او باس | اکثرا از بدو کم ای وی اساس

در بیان خوردن شیر

نی ہی غیر شیر حضرت فی کبی
اور دعائی شید ہی معلوم ہو
جو کمری پیکر آب و خوروسی
لطف و خوبی شیر کی مفہوم ہو

تذکرہ مقدمہ التشریہ

دعویٰ بن نین شاد و فلو اعتبار	دعویٰ تو آدین بکار
دعویٰ بن نین شاد و فلو اعتبار	دعویٰ تو آدین بکار

مسئله تنبیہ معاملات و این مسئلہ از حدیث متواتر ثابت است که
آورده شده و در همین می شود تفصیل هزارا معاملات دنیا و

کر نہ ہو وی مدینہ کنائی قسم
یا نکول شخص دیکر ای غیور
شخص دیکر فی بادی اس غی

تنبیه مقدمه از صوم

وہی بھی سو درخس داخل نہو
گوئی شئی بھی صوم میں مرد نہو
بند کز ناخوب ہی اہل صیام
روزہ میں جاتا ہی کسی صیام

حضرت بعد از صلوات بر ائمه اطهار و اهل بیت علیهم السلام فرمودند: «والتَّائِبُ الْعَمَلُ صَالِحٌ» و اگر کسی توبه کند و عمل صالح بکند، او صالح است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دست و پا می‌زنند و می‌گویند که این
کتاب است و این کتاب است و این کتاب است

میں نے

10

۱۰۰

مجلس

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

10

34

اداره هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره

<p>و هر که این را تو کو می ساید اعظمی احوط این اوسط شامی</p>	<p>بی هایت بین بی هایت ما مطلق بین بین مالک سلی</p>
<p>فائده</p>	
<p>کر معبر آب زو نبود خراب آب اس سی بین نجس حبس چون گس شه نکر اند خراب</p>	<p>مولد حیوان اگر هست اندر آب جانور پانیکا پائین مری طول کشت می ظاهر اندر آب</p>
<p>باقی ماندن آب بر طبع و می که سیکل ضرورت</p>	
<p>اگر وضو اس تو ایضا میری</p>	<p>نامو غلطت آیین جابیز ری</p>
<p>پنبه یا اسفنج تر کرده حکم خرق مشبه دارد در شبیت بدن باشد یا تحت و یا جای گچ و سنگ موضوع برای تیمم یا برای لطافت کامل و لغافت نامر و افیه هست و یک مطهر مذکور شد و قسم قسم اند و در بعضی جا همان آب است که بنام دیگر مذکور شد و در بسیار جا دیگر چه غیر آب مطهر است لیکن آب نیز آنجا مطهر می تواند شد و در بعضی جا پاکی از آب ممکن نیست و تطهیر بجم یا شستن است و آب گرم کرده شده خوب تطهیر میکند و فائده ما مطلق</p>	

در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره

در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره

در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره و در هر چه در این کتاب است از کتب معتبره

اعلم است از فائده ما، مقید که اول رافع همه حدتها نیز می شود و ثانیاً
در غیر آنها فقط بکار می شود .

آب کرم س را مکروه دان ۱۱ ۱۲ و طهارت کرده شد ضعیفی دورا

واللہ یقول الحق وهو ہدی السبیل

تنبیہ و مقدمہ علم ادب

او او یا کی قبل اگر ساکن ہو ا
او او یا جو ہین کی فاعل کی ضمیر

—

ہیں عوارضیں دو الحاق لیام

برای رفیع است چار غلط کاتب در کلام سعدی یکی در بوستان
و سب در گلستان و بسیاری مانند آنچه از سحر قلم نسخ بود و در
لرده شده المجهت بخلی و صیب و ان کان نبیا کما جاء فی شوری
عمر رقی الله عنه یوم بدر و عند البعض اجتهد الانبیاء و الا کابر المخطی

و وصف آن نوشیروان در بوستان
سوی حضرت دان غلط اندی ما

لله سواي ابن نكوتر نيستم از دروي
که اول سواد در مثال است چو بياش
باز باب مفاصل که در داغ نیز بر دوي که بدين
درصال و درقان و دراع نیز بر دوي که بدين
تعيين بود که در فصيل است و در قديم است

و در جهان کی خوبیان مضمی دیا	عزت و اقبال دولت سی رکھا
حق تعالی رکھی انکو با مراد	ہم عمر ہو انکی زیادہ دل ہو شاد
سایہ الطاف ربانی و ہی	حق او نہ ہو انکی خیر کا با نفعی ہی
انکی اولاد اور احفاد کرام	شاد رہوین با مراد و نیک نام
شاہ اُن سے شاد ملک آباد ہو	جو کہ دشمن انکا ہو مراد ہو
ساکر فرزند و نین ہین فو ابکی	اقتدار الملک پیار باپ کی
حق رکھی انکو سلامت با مراد	اور ہمیشہ انکو رکھی شاد شاد
قدر و ان فیاض عالی ہتند	صاحب اولاد و فہم ارجمند

ای خدائی کار ساز با عطا	مناجات دیگر برای ہمہ مومنین و مومنین رحمہم اللہ تعالیٰ
ای خداوند کریم مہربان	وی غفور جملہ اجرام و خطا
پیش چہدت جملہ شامان فقیر	ای رحیم بی نیاز و بی مکان
عاجز و در ماندہ ایم ای بادشاہ	طاعت تو لازم بر ناؤ و پیر
بیر با تشنہ لبان شوریدہ حال	جویم از الطاف تو ہر دم پناہ
رحم کن پر مضطرب افتادگان	آب الطاف فرست ای فو الجلال
	منتظر بہر کرم دلدادہ کان

صد هزاران از صلوة و زسلام	بر نبی و آل و اصحابش سلام
---------------------------	---------------------------

فائده

عین بارش من معرفت کن	لحظه برونش که ده بهجائی گاه
----------------------	-----------------------------

فائده

گرنه بود یار تو نیچی	هر لحظه سی تو اینون کو بچا
----------------------	----------------------------

فائده

همیشه شیر با سامان بُرا	هر کسی کا بیخنانین حق بیلا
-------------------------	----------------------------

فائده

روز و شب نین دور از حق میا	در نه طیر غرب کم بودین عیا
نین نخر کمره ارضی کو جان	در نه گم بود جانین طیر آسمان

چونکه این کتاب از ابتدا تا انتها همه با صلاح و انصوح پرور مرشد
جناب حضرت مولوی یعقوب صاحب بود و محرّر اچنان مناسب
نمود که بعضی از مناجات ایشان ختم کرده شود افاض الله فیها
من فیوضه و علومه غفرل اهل در نعمت سید عالم سرور نبی آدم
صلی الله علیه و آله و سلم بلغ العلی بکماله ه ه

نور دیده بزمی که در میان من

فتح الكنوز بقا له	شرح الرموز بجا له
موضع الهدى بجا له	نبيل الرجا بنوا له
وعدى الآله رضاءه	نور الآله ضياءه
فيض الآله عطاه	بيمينه و شما له
ورب النجات طريقه	نال السداد فريقه
فوق النجوم به يقبه	فاق الورى بكاه له
فوز الاعاوى بلمعه	فاز السعادة سمعه
خير الخلايق بجمعه	لعلومه و خصاله
قمر الهدى شمس الضحى	خير الخلايق كلها
عدد النجوم على السما	صلى عليه و با له
يعقوب قد يقدر الرجا	فى قلبه من فيض من
فسوز المراد بوبه	حل الرجا بوصا له

الاضافه و مناجات

الهي و غوث يعقوب مقرون اجابا	بحق غوث اعظم سيد الوسا الاكابر
الاضافه و مناجات النبي صلى الله عليه و آله و سلم	

مقصود دل ز در گهت جویم	اجب العبد ذو المناجات
کل ما نحن منک نسلمه	اعطنا معطى السوالات
مانعی نیست چونکه فضل ترا	فاقتضی رب کل حاجات
ذات تو کافی الملمات	فاکفنی کافی الملمات
قدرت تو ز حصر بیرونت	بی حد رافع السموات
در دعائی تو روز ثبت یعقوب	است فارحمه بالعنايات

ایضا غزل در استمداد از جناب رسالت اب صلی الله علیه وآله وسلم

مرحبا صاحب الاشارات	مالک الخیر والبشارات
واصف الحق کاشف الصدق	بالاشاوت والعبارات
صاحب الفتح منبج النضر	سید الرسل ذوالانارات
ان طاعاته تجارات	من طبع نيم فی التجارات
مخلص الحق فی العبادات	مهلك الغیبر بالتبارات
سیدی منک قدر جال یعقوب	فاعنه مفيض خیرات

فائده

بسیاری از بزرگان و علما نوشتن آیات شفاعت طرف چینی و شسته
 نوشتن آنرا مجرب دانسته اند برای شفاعت بپاران و آیات شفاعت
 آیات اند و کشف صد و مرقوم مؤمنین و شفاعت لما فی
 الصد و در و یخرج من بطونها شراب مختلف الوانه فیه
 شفاعت للناس و منزل من القرآن ما هو شفاع و رحمه
 للمؤمنین و اذا مرصت فهو لشفیع قل هو اللدین امنوا
 هدی و شفاع و بعضی اجازت این امر از امام حضرت بقا و معات
 باب صلی الله علیه و آله و سلم در روایات صادقیه یافته کمال تاثیر
 مشاهده نموده و قصه امام قشیری در شرح سفر السعادت آورده
 عبدالحق دهلوی از مواهب لدنیه و در کتب دیگر نیز این
 عمل از مشایخ و علما منقول

عمره

بیقات کمی برای عمره حل است لیکن در افضل اختلاف ه
 عمره ہی تعمیم سی افضل و لیک

شافعی بولین جواز نهی نیک

تنبیه

نین مدینه کو حرم اید و تسان	شافعی بولین حرم ہی مجی مان
مین در و آل بولین شافعی	نین روا بر گز نماز ای متقی
که نزد شافعی بعد شهادت نماز و رومع ال فرض است و نزد حنفی بعد شهادت	
قوه سلام سنت موکده و در تمام عمر یکبار فرض بعد ذکر نبی نیز سنت موکده	

ایضا در مناجات الہی

عالم الغیب والشہادات	سامع السرو الخفیات
لا ید الرقب فی البوایات	فاز بالنج فی الشہایات
من یلذ بالالہ فی عتسم	لکفی منه بالکفایات
من یکن یستغن برب سما	یعطہ اللہ بالغنایات
قد رجا منک عبدک العاجز	رب یرجوک خیر غایات
و مطیع الرسول من طوع	یقندی الرب فی الہدایات
و در نام تو میکند یعقوب	فالغیر رب بالحمایات
ملک قادر و مقتدر	خالق الانس والبریات
مکمل العقل و العلوم لنا	صانع القلب و العظیات
مانع الشغور و الرب الخیر	حافظ العبد بالغنایات

ایضاً فی المناجیات

یا مالک ملک لم یزل	من غیر شرک و البذل
عقاد و نوب لا تخصی	ممن یستغفر من ذل
قد جئت فقیراً منكسراً	فارحم و اعن و اجمع شمل
یعقوب کثیر الذنب الی	یرجو بالقلب مع الوجمل
فاستر و اجبر و اغفر و اجر	و الطف و انصر الخ امل
جو کچھ اپنی مین نہو دین خوبیاں	عالمان اُسکا نہین کمر کی بیان
ہو دی کہ عالم مین کوئی بھی بد	نہیں برای اسکی وہ بولی کہی

فائدہ

تنبہ بعضی انبیاء پائین ہے	لیک ادب کا ترک بدائین ہے
---------------------------	--------------------------

فائدہ

سخت جہر القیاط کردی تو د	نفع ہی اس مین بھی مرد سجد
--------------------------	---------------------------

فائدہ یہ کہ ہفت روزہ روز روزی

شفع ناجستی تو دیدی فر زمین	و بہ بالتعویض بھی سچہ کر کرین
----------------------------	-------------------------------

فائدہ

لیک و بد ہوتی ہیں ہر قوم	سب کیسین تم بد نہ بولو تو میں
--------------------------	-------------------------------

فائدہ

ہو بد نہیں ابکا مجرا جہان	اسکو شکر قرصہ ایسا امان
---------------------------	-------------------------

فائدہ

کر نہ تو تریم دیوار و مکان	رفقہ رفقہ توٹ جاوے گی مکان
----------------------------	----------------------------

فائدہ

بلی کوئی عین کمری ہوئی جود	پتو شرط نجی کا یا کپڑا پینک
----------------------------	-----------------------------

ایضاً درمناسحات الہی

آلہ العرش ابدنی میں شرک یا سجد	و من توفیقک الا علی علی المہاج
و انجلی مراد الی افضل منک یا ربی	علی الان شقتی و بالاجسان ابدنی
رجا یعقوب یا رب السموات العالی منک	فقی الفردوس خلنی من اللامعدنی
وزدنی منک علانا فایا زیا مولی	من اللام حفظنی و بالحنان جدنی
و فی الدنیا اطل علی مع الاعز و الا فضا	و سہف کل مقصود و لا فیرشدنی
من الطغیان اغمی من الشیطان ابدنی	و بالرضا شفعی عن العصا جردنی
الا عذرا حبیبی من الارب و ربی	و بالقرآن شرفنی و بالطاعتی

ایضاً

یا مالک الملک العظیم الشان	ارحم علی العبد الفقیر المجانی
الطف فی اللهم من امساک	فی اضطرار القلب یا حیاتی

ایضاً المناجات

یا من تسبیل دما می فی حجره	و سکون قلبی فی غایت سره
قد فاق جنس الحب و دجا به	و یقعد علایک لذات لذه فکره
یا رحمته للعالمین ظهوره	یا صادقاً فی سره و بیهره
یا سید الابرا یا فخر الرسل	یا نادیا یا موفیاً فی وصره
یا معجیا للمنتهین بمنیه	یا دایماً خیر السبیل بامرہ
یا خیر خلق اللہ یا ختم الرسل	اعن الفقیر برء فیه فی فقره
ربی بحق محمد و بآله	اغفر لعبدک راجیا فی سره
صلی علیه اللہ ما سب اصبا	و ادام منه صلواته فی قبره
و آلال و الصحب الکرام جمیعهم	و علی جمیع التابعین لآمره

ایضاً فی المناجات

بخیر آستانه تو مرا بجهان سجده کنی	تو شهنشاهی منم که از هر بزم تو بر می گزینی
-----------------------------------	--

کسی از تو جو رو و کرم سرنبدی بدینیم
 بکن از جمال محمدی تو ضیاء دیده دل
 مکی بدلف و کرم چنان بدوالم یعقوب
 بنایت مکی به جان من بشتاب کن
 رشر و ربر و جهان مرا تو فضل و بزر

که بخور و زده در گشت ندی و گریزی
 که نظایره چنین او بجهان چچ می دگر
 که غنی کند نکست بدو عالم از نکستی
 که بدو لطف تو حامل من سید بصحای دگر
 که بجز حقا و ذات تو نبود پرنی دگر

ایضا در مناجات الهی

ایکه عالم بجز محتاج بدلیات تواند
 جمله موجود بنیض نشوند و بر آن
 جبهه شامه همان رفوی جناب شهباز
 اکمال جمله شده معرفت عجز و قصور
 فعل یعقوب که چه پیچ و عصیان

چشم دل منتظر راه عنایا تواند
 بجز محتاج سوی حفظ و کفایا تواند
 طالب لطف و رعایا و وفایا تواند
 که افاضی استایا و هدایا تواند
 بر سر فضل و حمایا رعایا تواند

ذکر اسمای دوازده بروج و سیمه سیاره

برج حمل و تور جوزا سرطان
 عقرب و قوس جدی و دلو حوت
 اوس سحانه بموس سیمت الزس اگر دراری که بار بسیار با افتاب

سیم اسد با سنبله میزان بدان
 شکیب از که دشمن بود قوت
 اوس سحانه بموس سیمت الزس اگر دراری که بار بسیار با افتاب

جمع آرد آن سال حکمتی گرمی بسیار از سبب دیگر زیاده خواهد
شد بسبب قرب آفتاب و گرمی نجوم و شب نیز بسبب موسم
و باقی ماندن گرمی سمف و فعال زمین و دیوارها و هوا که بسبب
تیزی گرمی در روز سمت راس بسیار میشود و میانه چنانچه
در حالت تحریر این امر موجود است

اسمانی سبعة سیاره

سی فلک اول قمر کا بیگان	دو سربیکا عطا دو کا میان
وان تور بره شمس پنجین	مشتی کیوانی قمر ان بین

برجیس نام ششمی و ناهید نام زهره و کیوان نام زحل است
هیشین این از قول مخم آنچه مقبول است مذکور شد باید دانست که
همه بروج و آسمانها و زمین و در قبضه قدرت او سبحانه تعالی شانه
است که یک ذره محکم او بجنبه پنجم چه غیر او همه در محدثات تقدیر حیر
و سرگردانند الا مغوضون مسلمون الله امور هم بفیض الله و انشاء و
یکجام مایرید دایره افق نیز منصف سموات و اراضین است زیرا که دایره
الکبیره است و هر کبیره منصف کره و طلوع و غروب آسمانها و غیرین

دستاره ما و بر ابروی شب و روز همیشه بخت استوار و گاه گاه
 در غیر آن و در روز و شب بودن فوق بحساب تحقیق دلالت دارد
 تساوی مافوق الافق و ماتحت از آسمان زمین نمایان ^{منصف} الافق ایضا
 ایضا رباعی در لغت سرور عالم صلی الله علیه و آله

ما واسع العطاء و یادافع الخطر	من فضلك العظیم لقد فضل البشر
لا تستطیع مدحك مدامنا سبنا	بعد از خدا بزرگ تو می قصه محقق

ایضا مثنوی در حمد و ثنای حق سبحانه تعالی

یا قدیر و لا یزال و لم یزل	قد تشره من شرک اعتدل
لا تخیب الرحمن یا ربنا	من غمایات و حفظ من بنی
لیس فی الدارین غیرک قائم	انت مالک کل ملک ایم
ارحمین عبد ارحاک یا قدیر	انت بالافضال الاحسان
منک اغر از مظلوم مظلوم	منک تسیر لخال ظلوم
منک ابقا و بنا را خا مد	منک مداد لعبد حامد
منک تاسید بعد من روی	منک تمشید لنا رب قوی
منک تنویر قلب مظلوم	منک انما و لغفر معدم

آن زن دیگر شود بروی حرام	که یکی درضا شود خراهی امام
هم زرد طی ملک طبعش ناسرا	و طی ملک هم با و دان ناروا
کردی بفضل این را بسف	خاطر کم جمع بودی ای شریف

فائدہ

پڑھنے سی بھی ای جب کامیاب	سبح کا قرآن کی زاید بی ثواب
آنحضرت از بیکری می شنیدند و می گریستند و دل در سماعت	
زیاده تر حاضر می باشد از قرائت	

تنبیه

تو عبادت کنی و تو کنی بھی کر	افضل از برسی بی پیر خدا دیکر کر
دلیل بر خفت هوا از آب خاک	

اول انداز پس ده نانو زیاد	مشک کو کر نول کر بر هر دیوین باد
اگر قلت و خفت هوا و تموج آن نبود سی کف مشک بالا رفتی	
علاج شخصی که زعفران بسیار خورده ناما آتش	

ای علاج ایسکا طبع ال ای ماز	زعفران کر لوی کنادی لی ماز
از بن نفیر الی الله خادم عالم سید یعقوب ابن سید زید الدین	

توضیح
این کتاب
در طب
و طب
و طب
و طب

این کتاب در بیان فضیلت نماز است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است
 این کتاب در بیان فضیلت نماز است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است
 این کتاب در بیان فضیلت نماز است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است

حسن القواعدی الجنبیری عبد الکریم ابن عبد القادر رخصت علیه
 که نام جبر الدین لایق و محمد وزیر درین دو مقنوی تحریر غیرت و
 آن بر دو عم حقیقی این مجلس اند و همه مستفید از بیعت مشایخ
 اجازت داده شد بنویسند این صلوٰه و سلام که مع پدر

کلمه آورده ۵

الصلوة ای حجت للعالمین	الصلوة ای تاج حمله مرسلین
الصلوة ای سرور کون مکان	الصلوة ای عالم علمیان
الصلوة ای معدن علم و حیا	الصلوة ای صاحب جود و سخا
الصلوة ای بشارت دین	الصلوة ای مخزن علم یقین
الصلوة ای معدن فیض و کرم	الصلوة ای مخزن جود و رحم
الصلوة ای خاتم جمله رسل	الصلوة از فیض تو هر جزو کل
الصلوة ای مختر کل اولیا	الصلوة ای نور بخش انبیا
الصلوة ای شافع روز جزا	الصلوة ای بادی بر دو سیرا
السلام ای پایه ات عرشین	السلام ای سرور ملک یقین
السلام ای بشارت ایجاد خلقت	السلام ای علت بنیاد خلق

این کتاب در بیان فضیلت نماز است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است
 این کتاب در بیان فضیلت نماز است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است
 این کتاب در بیان فضیلت نماز است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است و در هر باب از آن یک باب است

السلام ای صاحب صدق و
 السلام ای قلب تو سینت مقام
 السلام ای صاحب لطف عظیم
 السلام ای مالک عرب و عجم
 السلام ای شافع المذنبین
 السلام ای آفتاب علم دین
 السلام ای عاشق و مشوق حق
 السلام ای پادشاه دو جهان

قائمه

عثمان رضی اللہ عنہ در زمانہ خود بعد و قیوع فتنہ ما قرآن شریف
را موافق لفظ حجاز کہ زبان قریش است جمع کرد عثمان رضی اللہ عنہ
در زمانہ آنحضرت نیز از کاتبان وحی بود و با ابوبکر و عمر و زید ابن
رضی اللہ عنہم کہ نیز قرآن در آن زمان می نوشتند بود ۵

حائزہ

اشعار عربی بنام صاحب ہدایہ برمان الاسلام قبل باب اول

محرمات و ان در بیان "شرح

از شرح و فایده الحاق است مانند الحاق در بینادی و مدارک
 و غیره در تفسیر ذکر محرمات و تفسیر آیات آنها و مانند این در بعض
 کتب اصول نیز درین مواضع ناشی از قسم صدیق رضی الله عنه
 از قبل مشغولی دوم مذکور شد و آن بهتان است بر روی رضی الله
 عنه و نیز ناشی از مثل غلط فهمی تعلق جابر مجرور و الفلحی الاکیا
 می منکمه و نیز از معنی لغوی نکاح بوده باشد و منکم طرف متنه
 است نه طرف لغو مانند اینکه معنی فلیتظیر الانسان ممت
 خلق ابلیس لم یحیر و یکفر فممنه و العیاذ باللہ و از آیت یو
 صلیکم الله فی اولادکم للذکر معنی دیگر نه منکمه که مراد غنیمت و میل
 فاعده

خط استوار هر دایره طایان بر زمین که منصف آن خواهد شد
 فرض کرده شود مساحت خط مستقیم آن دایره بقدر مساحت و
 چار بنابر میل میشود که حقیقه اصل الهندسه و البیاه قتلها العلم
 عند الله و بوجوه علم لکل شیء حق علمه و س عرض بلد قطعه از دایره
 نصف النهار است که از قطب معدل تا دایره افق بود و یا آنکه کوئی

خط استوار هر دایره طایان بر زمین که منصف آن خواهد شد
 فرض کرده شود مساحت خط مستقیم آن دایره بقدر مساحت و
 چار بنابر میل میشود که حقیقه اصل الهندسه و البیاه قتلها العلم
 عند الله و بوجوه علم لکل شیء حق علمه و س عرض بلد قطعه از دایره
 نصف النهار است که از قطب معدل تا دایره افق بود و یا آنکه کوئی

فاعده

از شرح و فایده الحاق است مانند الحاق در بینادی و مدارک
 و غیره در تفسیر ذکر محرمات و تفسیر آیات آنها و مانند این در بعض
 کتب اصول نیز درین مواضع ناشی از قسم صدیق رضی الله عنه
 از قبل مشغولی دوم مذکور شد و آن بهتان است بر روی رضی الله
 عنه و نیز ناشی از مثل غلط فهمی تعلق جابر مجرور و الفلحی الاکیا
 می منکمه و نیز از معنی لغوی نکاح بوده باشد و منکم طرف متنه
 است نه طرف لغو مانند اینکه معنی فلیتظیر الانسان ممت
 خلق ابلیس لم یحیر و یکفر فممنه و العیاذ باللہ و از آیت یو
 صلیکم الله فی اولادکم للذکر معنی دیگر نه منکمه که مراد غنیمت و میل
 فاعده

قوسی از دایره نصف النهار از قطب افق تا دایره معدل النهار از
جانب اقصر بود و قطب افق که فوقانیست سمت الارتفاع است
و قطب افق که تحتانیست سمت الارتفاع است بعد تمام شدن کتاب
مع این اشعار مثنوی دیگر از فقیر الی الله سید یعقوب که منقسم
آن مثنوی بآخر سال مهر مغرب مذکور شد در وسط ماه ربیع
الثانی مسوده آن یافته شد اول از آن چار بیت نیز از مؤلف
که در پیشین بود آورده بعد از آن آن مثنوی بآخر سال مهر آورده
می نمود ابتدا از ابیات بیاصل و آن این که

يا عظيم الحلم علام العيوب	يا لطيف الخلق سائر العيوب
معطيا للعبد من فضله مزيد	يا عزيز الفضل شأن العبيد
يا قريب يا سميع للنداء	يا شافي الضر مجيبا بالهداء
غافر للمعصية يا ذا الجلال	يا معين يا امان الخائفين

تمام شد امیات مشنوی عربی بیاض ازین جامشوی آخر رساله
مهرت نیز ازین فقیر الی الله

يا رُؤف العبد تبار العيوب || يا عظيم المحلم علام الغيوب

يا كثير الفضل خان العبيد
كاشفا للفرسيميا للند
انت غفار الخطايا اقاقله
انت ويا ب العظيبت الحياو
منك يرحي كل امر للعباد
منك عوفي مروى وايا
منك فيضان طراز الدليل
لا تخيبني آله العالمين
يا مفيض الخير من احسانه
سبح الله كلا من مستجاب
رب خصني بفضلك يا عظيم
انت غفار الذنب موبق
منك فوز للعباد العاجزين
منك تشيط لجسم مختصر
منك عزاز و اغناء للعباد

لا يزال ناز لامنه على ال
 جمع اصحاب دال اجمعين
 ثم اتباع لهم من اهل دين
 يازوه بيت در همین بحر نیز در مناجات و متنوی عربی قبل ازین
 تخریر یافت نیز ازین فقیر الی الله رباعی ای اقدم اقدمین قیوم
 ای اکرم اکرمین حی قیوم اصلح لامود طلبی المنکر ای ارحم ارحمین
 حی قیوم هفت نوع از بندگان که در زیر سایه عرش حق سبحانه
 تعالی بر در قیامت باشند و همه خلق دریم و هر اس و غرق و عرق و در
 خلق و گرمی و خرد و آن هفت نوع در امن و آمان ایمن باشند و
 درین امر اگر چه روایات مختلفه آمده است لیکن هر چه که در کتب
 ظاهره است اینک

هفت کس در حشر در طاعت اند	جمله بنده و شبان بیرون زنند
بادشاه عادل عابد جوان	خارج مسجد بجان راجع در آن
دوست و بهر خدا نابت بر آن	عشق حق بچین فردو هر که نه زبان
او رزن معشوق حبکو خود بولای	سر و محض خوف حقسی باز آئی
او رسد قدمه جو که دیوی رست می	دست چپ کو پس خبر بپسکی بند

در این کتاب از کتب معتبره است
 و در این کتاب از کتب معتبره است
 و در این کتاب از کتب معتبره است
 و در این کتاب از کتب معتبره است

رباعی

لا اصانع فی الوجود الا الله	لا حاضر فی الشهود الا الله
لا طالب للمهود الا الله	لا مقصد بالسجود الا الله

این غزل مرزا مظفر جان جان علیه الرحمة گفته شد و قافیه نیز بطوریکه
در آن غزل مرحوم مذکور بود درین غزل داشته شد و مقطع غزل

مظفر را مصحح دوم اینکه	غوث اعظم صلوات الله علیه
بهر تسکین دلم شاه رسولان بود	مقصود حفظ و امان مظفر ایمان بود
بهر تفریح دلم کربا مدوی خرقی ل	عمل لبها و لسان کو فرندان بود
با مراد و له که از خاص مجبان است	بهر سعادت و ایام بعد از احسان بود
و لکن بسط طرب از دور خاک دیده	با عین تعلق این کعبه کردان بود
بسکه از ظلم شده جمله جهان چون	ماه تابان مدوی همه رهبران بود
چونکه کله از دلم شد زخراخ فسرده	شبه غلام حسن دور باکان بود
کشتی فلک که کبر و اب جو کونست	یا حسن ابن علی نوح غریبان بود
نه پسندی کبر قناری مجرم شایان	یا حسین ابن علی شاه شهیدان بود
بهر تائید شبهه مرثیة لا مرا	غوث اعظم مدوی شاه خراسان بود

و این غزل از قلم مرزا مظفر جان جان
و این غزل را در این شهر
نویسند و گفته شد

غزل از اب و در آن مجاز شده ۱۲

بهر آغاج مقاصد شامان بود	افضل الدوله بعون تو معان محفوظ
آن وزیر شمع عزت و بان بود	بهر لاله توتید بنایات اله

درین کتاب احکام دین و شرح معنی و اسرار طریقت و حقیقت
اند آردن اشعار در اینجا مناسب نمونود و رساله در و دما تصنیف
مصنف فقیر الی الله نیز نیارده شد اشعار و غزل محرم که بعضی
کم شده و بعضی موجود و هر آنچه یافته شده اکثر مناجاتها درین کتاب
آورده شده و باقی اشعار مع این مناجاتها و غزلهای دیگر در زبان
عربی و فارسی و هندی که گفته این محرم است در اوراق دیگر مجموع و مضبوط
اند از اینجا باید دید

التجایح باب حضرت سید المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم	
ای سر قدش ز روحان مقننا	بر ذات پاک تو منم از جان و دل
که لطف سومی حال خرابم بی خدا	که جانم بر تو و غیب هست این دنیا

ای سید رسل نمی سوی این کدا	
بی اقتدای تو نشود ایندای من	بی شبهه تقدی تو شد اقتدای حق
که کس که راست کرد بدل عالم جان	بی رهنمای تو نکرد در سالی حق

والحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام الايمان الاكمل
على جيب محمد وآله وصحبه اجمعين وعلى سائر الانبياء والمرسلين
وآل كل مؤمن ومؤمنة وسائر الصالحين الى الابد
السر آمل آمل آمل آمين ٥

[illegible]

لله الحمد والمنة ثنوی صراط مستقیم و ترغیب لایق بن کلام بلا
 نظام اعلم علماء اسلام و افضل فضلاء قجاق خارج معارج
 تحقیق نابج نابج تدقیق المولوی البانی للطریق علی الآلهی سید
 محمد یعقوب صاحب محمد قیوم حسن صانه ابد عن شرور الزمن
 تاریخ غرة شهر محرم الحرام ۱۲۷۶ هجری در بند زحمه و بیستی
 حیدر علی پور

